

Autio, Jaakko

Working Paper

Rahan tarjonta Suomessa 1868-1980

Bank of Finland Discussion Papers, No. 31/1996

Provided in Cooperation with:

Bank of Finland, Helsinki

Suggested Citation: Autio, Jaakko (1996) : Rahan tarjonta Suomessa 1868-1980, Bank of Finland Discussion Papers, No. 31/1996, ISBN 951-686-540-2, Bank of Finland, Helsinki, <https://nbn-resolving.de/urn:nbn:fi:bof-20140807550>

This Version is available at:

<https://hdl.handle.net/10419/211781>

Standard-Nutzungsbedingungen:

Die Dokumente auf EconStor dürfen zu eigenen wissenschaftlichen Zwecken und zum Privatgebrauch gespeichert und kopiert werden.

Sie dürfen die Dokumente nicht für öffentliche oder kommerzielle Zwecke vervielfältigen, öffentlich ausstellen, öffentlich zugänglich machen, vertreiben oder anderweitig nutzen.

Sofern die Verfasser die Dokumente unter Open-Content-Lizenzen (insbesondere CC-Lizenzen) zur Verfügung gestellt haben sollten, gelten abweichend von diesen Nutzungsbedingungen die in der dort genannten Lizenz gewährten Nutzungsrechte.

Terms of use:

Documents in EconStor may be saved and copied for your personal and scholarly purposes.

You are not to copy documents for public or commercial purposes, to exhibit the documents publicly, to make them publicly available on the internet, or to distribute or otherwise use the documents in public.

If the documents have been made available under an Open Content Licence (especially Creative Commons Licences), you may exercise further usage rights as specified in the indicated licence.

SUOMEN PANKIN KESKUSTELUALOITTEITA

31/96

Jaakko Autio

Tutkimusosasto
31.12.1996

Rahan tarjonta Suomessa 1868–1980

Suomen Pankki
PL 160, 00101 HELSINKI
☎ (90) 1831

Jaakko Autio

Tutkimusosasto
31.12.1996

Rahan tarjonta Suomessa 1868–1980

Tässä keskustelualoitteessa esitetyt näkemykset ovat tekijän
eivätkä välttämättä vastaa Suomen Pankin kantaa.

ISBN 951-686-540-2
ISSN 0785-3572

Suomen Pankin monistuskeskus
Helsinki 1996

Rahan tarjonta Suomessa 1868–1980

Suomen Pankin keskustelualoitteita 31/96

Jaakko Autio
Tutkimusosasto

Tiivistelmä

Tässä tutkimuksessa esitetään Suomen rahan tarjontaa kuvaavat kuukausittaiset aikasarjat vuodesta 1868 vuoteen 1980. Aikaisempiin tutkimuksiin verrattuna tässä työssä yleisön hallussa olevaan käteiseen rahaan on sisällytetty myös metalliraha ja talletuksiin on luettu mukaan yleisön talletukset muissakin kuin liikepankeissa. Kuva rahan tarjonnasta ennen toista maailmansotaa muuttuu siten olennaisesti. Tilastoliitteessä julkaistaan pitkät aikasarjat rahaperustasta (MB), suppeasta (M1) ja laveasta (M2) rahasta komponentteineen. Julkaisun tekstiosuudessa on yksityiskohtainen lähdeselvitys ja eräitä seikkoja, jotka tulee ottaa huomioon sarjoja käytettäessä. Aineisto on saatavissa myös levykkeellä Suomen Pankin tutkimusosastolta.

Asiasanat: rahan tarjonta, M1, M2, rahoitusmarkkinat, taloushistoria, Suomi

Money Supply in Finland 1868–1980

Bank of Finland Discussion Papers 31/96

Jaakko Autio
Research Department

Abstract

This report presents the monthly data on money supply in the Finnish economy from 1868 to 1980. In comparison to earlier historical studies, the reported statistics also include coins in circulation and the banking sector includes all the deposit banks. The picture on money supply before the second world war widens thereby considerably. Appendix contains previously unavailable monthly series of the monetary base (MB), narrow money (M1) and broad money (M2) with their components according to the conventional definitions of monetary aggregates. The text includes a detailed definition of sources and calculation methods. The data are also available on diskette from the Bank of Finland's research department.

Keywords: money supply, M1, M2, financial markets, economic history, Finland

Sisällys

1	Johdanto	7
2	Rahaperustan ja raha-aggregaattien määrittely	8
3	Aineisto ja laskentamenetelmät	10
4	Katsaus raha-aggregaatteihin	27
4.1	Hopea- ja kultakantavuodet 1868-1913	28
4.2	Kriisivuodet 1914-1922	30
4.3	Vakauttaminen, kultakanta ja kellutus, vuodet 1922-1933	32
4.4	Puntaklubi, sota ja elpyminen 1934-1952	34
4.5	Säännösteltyjen rahamarkkinoiden aika 1952-1980	36
5	Lopuksi	40
	Lähteet	41
Liite 1	Rahaperusta 1868-1980 (Monetary base), miljoonaa vanhaa markkaa (millions of old markkaa)	44
Liite 2	Metallirahan kehitys 1868-1942 (Coins in circulation 1868-1942) ..	68
Liite 3	Raha-aggregaatit M0, M1, M1A, M1B, M2 1868-1980 (Monetary aggregates), miljoonaa vanhaa markkaa (millions of old markkaa)	74
Liite 4	Liikepankkitalaston muutokset vuonna 1934	99

1 Johdanto

Tässä raportissa esitetään ensimmäisen kerran yksityiskohtainen selvitys raha-aggregaateista Suomessa vuodesta 1868 vuoteen 1980. Tutkimuksen lähtökohdaksi on valittu vuosi 1868, jolloin Suomen Pankin tilinpitojärjestelmä uudistettiin. Päätymisvuosi on valittu niin, että siitä lähtien rahan määrää koskevat tilastot ovat valmiina helposti saatavilla.

Aikaisemmin rahan määrää Suomessa kuvaavia historiallisia aikasarjoja on muodostettu lähinnä vuositasolla. Kuukausisarjojen osalta ensimmäinen esitys on Tarmo Haaviston väitöskirjatyö, jossa on kuitenkin suuria liikkeessä olevan käteisen rahan ja pankkisektorin määrittelyyn liittyviä ongelmia. Laskelmat perustuvat lähinnä liikepankkeihin, eikä yleisön hallussa olevaa metallirahaa ole otettu huomioon. Lisäksi aineistoselvitys on puutteellinen, mikä häiritsee aineiston käyttöä tutkimuksessa. Hänen tutkimuksessaan ei mm. mainita vuonna 1934 tapahtuneita pankkitilaston uudistuksista johtuvia hyppäyksiä. Kaarlo Larnan tutkimuksessa vuodelta 1959 on myös käytetty aineiston perustana kuukausisarjoja, mutta julkaisussa esitetään ainoastaan keskiarvotietoja. Näitä ongelmia on tässä tutkimuksessa pyritty korjaamaan ja muodostettu kokonaan uudet sarjat. Vuositason sarjojen muodostamisessa aineistolliset ongelmat ovat vähäisempiä.

Suomen rahan tarjontaa koskevia sarjoja on ollut saatavilla painetuista lähteistä vuodesta 1947–1948 IMF:n Financial Statisticsista ja vuodesta 1958 Bank of Finland Monthly Bulletinista. Nämä aggregaatit poikkeavat kuitenkin määritelmällisesti jonkin verran tässä tutkimuksessa esitettävistä sarjoista. Vuonna 1991 julkaistussa artikkelissa (Jokinen (1991)) esitellään Suomen Pankissa käyttöön otetut uudet raha-aggregaatit, jotka on myös laskettu takautuvasti alkamaan vuodesta 1980. Vertailuvuoden 1980 perusteella tämän tutkimuksen sarjat ja nykymuotoiset takautuvasti lasketut sarjat ketjuttuvat suhteellisen hyvin.

Työn edetessä kävi ilmi, että alkuperäinen tavoite muodostaa mahdollisimman paljon nykyisiä raha-aggregaatteja määritelmällisesti muistuttavat sarjat oli osin mahdotonta. Ennen vuotta 1952 lähdeaineisto määräsi hyvin paljon lopputulosta. Laaja arkistotyö täysin nykymuotoisten sarjojen saavuttamiseksi ei olisi ollutkaan tarkoituksenmukaista. Vuodesta 1952 ongelmaksi muodostui käytettävissä olevan aineiston laajuus. Eri tilastonmuodostajien ja eri tarpeisiin kerättyjen alaerien perusteella oli vaikea tehdä ratkaisua siitä, mitkä olisivat luotettavimpia ja käyttökelpoisimpia rahan määräsarjoja lopputuloksen kannalta. Kunkin sarjan kohdalla esitellään jäljempänä tarkemmin, miten sarjat on valittu.

Liitteessä esitetään seuraavat tutkimuksen tuloksena saadut sarjat: rahaperusta, M1, M1A, M1B ja M2. Näistä M1 kuvaa suppeaa rahaa, johon on yleisön hallussa olevan käteisen rahan lisäksi luettu mukaan yleisön juoksevat tilit ja shekkitilit pankeissa sekä shekkitilit ja vastaavat Suomen Pankissa. M1A:ssa on edellisten lisäksi luettu mukaan 1964 alkaen käyttötilit ja 1979 alkaen käyttötilit. M1B on muodostettu 1934 asti siten, että mukana ovat käteistä rahaa muistuttavat postilähetysvekselit. M2 on laava raha. Näiden lisäksi osasta aineistoa esitetään myös hieman yksityiskohtaisempia tietoja. Sarjojen käytön helpottamiseksi on koko sarjat ilmoitettu koko tutkimusperiodilta vanhoina markkoina. Jos sarjoja halutaan käyttää sellaisenaan vuoden 1963 jälkeen ne tulee jakaa siis sadalla. Sekä M1:stä ja M2:sta esitettävät kuukausisarjat on joidenkin alaerien osalta interpoloitu neljännesvuosi- tai

vuosiaineistosta periaatteilla, jotka selvitetään tarkemmin luvussa 3. Luvussa neljä esitetään lyhyt katsaus muodostettuihin sarjoihin.

2 Rahaperustan ja raha-aggregaattien määrittely

Rahaperusta (MB)

Rahaperustalla tarkoitetaan keskuspankin luomaa likvidiä rahaa, johon sekä yleisön, että pankkien maksuvalmius viime kädessä perustuu. Rahaperusta on muodostettu liikkeessä olevasta käteisestä rahasta, pankkien ja yleisön pano- ja ottotileistä, myöhemmin shekkibileistä Suomen Pankissa sekä pankkien kassavarantalletuksista ja päivätalletuksista Suomen Pankissa.¹ Rahaperustaan ei ole luettu mukaan myönnettyjen luottojen nostamatonta määrää eikä myöskään erilaisia yritysten jäädytettyjä talletuksia Suomen Pankissa, kuten lisenssitalletuksia, pääomantuontitalletuksia ja investointitalletuksia.

Suppea raha 1 (M1)

Suppea raha kuvaa yleisön hallussa olevia rahavaroja, jotka ovat välittömästi käytettävissä maksuvälineinä. Suppea raha on muodostettu liikkeessä olevasta rahasta, mukaan luettuna Suomen Yhdyspankin setelit vuosina 1867–1913, sekä juoksevista tileistä (myöhemmin shekkibileistä) sekä muista mahdollisista avistalletuksista liikepankeissa, säästöpankeissa, osuuspankeissa ja Postisäästöpankissa. Mukaan on otettu vuoteen 1951 asti myös yleisön pano- ja ottotilit Suomen Pankissa. Vuoteen 1951 sarjassa ovat mukana myös mahdolliset valuuttakäteistalletukset, joiden osuutta ja tarkkaa luonnetta ei voi lähdeaineiston perusteella selvittää. Vuodesta 1952 alkaen mukana on vain yleisön shekkibilejä. Suppeaan rahaan ei ole otettu useimmissa aikaisemmissa laskelmissa mukana olleita pankkien konttokurantivelkoja asiakkailleen, sillä niistä oli suuri osa toisten rahoituslaitosten saatavia, eikä niitä ole lähdeaineiston perusteella ollut mahdollista puhdistaa. Lisäksi konttokuranttileillä olleet varat olivat pitkään hyvin vähäisiä. Tämä ongelma koskee liikepankki- en aineistoa ennen vuotta 1934 sekä muuta pankkisektoria, niiltä osin kun niillä oli käytössä konttokuranttitilit, aina ennen vuotta 1952.

Suppea raha 2 (M1A)

Suppean rahan toinen sarja kattaa vuodet 1952–1980. Se vastaa nykyistä suppean rahan käsitettä, sillä siinä ovat mukana shekkibileiden lisäksi myös käyttötilit huhtikuusta 1964 alkaen sekä karttuvat tilit ja säästötilit syyskuusta 1979 alkaen, jolloin karttuvista tileistä ja säästötileistä tuli täysin likvidejä maksuliikennetilejä.

---

¹ Kassavarantovelvoitteen rahapoliittisesta vaikutuksesta, likviditeettivaikutuksista ja ylipäättään keskuspankkirahan merkityksestä rahan tarjonnan muodostumisessa ks. Tarkka, J. – Hämäläinen, T. (1989). Kassavarantovelvoitteen ehdoista ja määristä, mm. kassavarantovelvoiteprosentteista tarkemmin Saarinen, V. (1989) ja Saarinen, V. (1986).

Suppea raha 3 (M1B)

M1B:hen on otettu mukaan ns. postilähetysvekselit. Postilähetysvekselit tunnetaan ainoastaan Suomessa ja Ruotsissa. Ne muistuttavat läheisesti käteistä rahaa, joka liikkuu postin välityksellä paikkakunnalta toiselle. Alkuaikoina postilähetysvekselit olivat käytännössä seteleitä, sillä ne olivat haltijan lunastettavissa. Koska haltijalle asetetut postilähetysvekselit alkoivat olla pankkien hallitsemattomissa, siirryttiin pian käytäntöön, jossa postilähetysvekselit oli asetettu nimetylle henkilölle. Postilähetysvekselleitten käyttö oli laajaa. Niiden vaikutus rahan määrään on kuitenkin suhteellisen pieni, sillä pankit lunastivat ne yleensä nopeasti, eikä niitä juurikaan näy taseissa. M1B:tä koskeva sarja on muodostettu vain vuoden 1934 loppuun asti, sillä postilähetysvekselleiden merkitys on silloin jo lähes olematon.

Lavea raha (M2)

Lavealla rahalla tarkoitetaan rahamäärää, jossa maksuvälineiden lisäksi ovat mukana muutkin pankkitalletukset. Laveassa rahassa ovat M1:n lisäksi mukana säästötilit yms. talletukset (ns. vakiotalletukset) sekä määräaikaistalletukset. Raha-aggregaattien määritelmiä kuvaa seuraava taulukko.

Taulukko 1. **Raha-aggregaattien muodostaminen**

Rahaperusta	MB	Liikkeessä oleva käteinen raha. Pankkien ja yleisön shekkitalletukset tai vastaavat Suomen Pankissa. Pankkien kassavaranto- ja päivätalletukset Suomen Pankissa.
Yleisön hallussa oleva käteinen raha	M0	Liikkeessä oleva käteinen raha ./ pankkien hallussa oleva käteinen raha.
Suppea raha	M1	Yleisön hallussa oleva käteinen raha. Yleisön juoksevat tilit ja shekkitilit pankeissa sekä shekkitilit ja vastaavat Suomen Pankissa.
Suppea raha	M1A	M1 + yleisön käyttötilit ja käyttelytilit pankeissa.
Suppea raha	M1B	M1 + pankkien nettomääräinen postilähetysvekselivelka.
Lavea raha	M2	M1 + yleisön muut talletukset pankeissa (ei M1:een sisällytyt).

3 Aineisto ja laskentamenetelmät

Raha-aggregaattien selvittäminen on monin tavoin ongelmallista erityisesti varhaisemmalla periodilla ennen pankkitilaston alkua vuonna 1910. Jotta sarjat olisivat käyttökelpoisia rahan määrän kehitystä kuvaavissa ja niitä hyödyntävissä taloustieteellisissä ja taloushistoriallisissa tutkimuksissa, on välttämätöntä tuntea yksityiskohtaisesti eräät estimointimenetelmät ja sarjoihin liittyvät ongelmat. Seuraavassa esitellään kukin sarja yksityiskohtaisesti ja ongelmakohtissa pohditaan keinoja selvittää vaikeudet myöhemmässä analyysissä.

Talletussarjat on muodostettu pelkästään talletuspankkeja koskevalla aineistolla, joten osuuskauppojen säästökassoissa olleet yleisön talletukset eivät ole mukana raha-aggregaateissa.

Muodostetuissa aikasarjoissa vuoden 1963 rahauudistus on poistettu käyttämällä *koko tutkimusperiodin ajan vanhaa markkaa*. Mikäli myöhemmässä tutkimuksessa käytetään sarjoja ainoastaan vuodesta 1963 alkaen, tulee nämä jakaa sadalla ennen kuin niitä käytetään.

Liikepankkien säännönmukainen tilastointi alkoi vasta vuonna 1910. Vaikeutta aiheuttavat myös pankkitilastoinnissa tapahtuneet muutokset. Tärkeimpänä lähteenä onkin ennen vuotta 1910 käytetty useita eri painettuja lähteitä, jotka käyvät ilmi kunkin sarjan esittelyosuudessa. Ennen vuotta 1910 liikepankit kylläkin lähettivät kuukausittaiset raportit senaatin talousosastolle, mutta tämä aineisto ei ole sellaisenaan säilynyt. Pankkien vuosikertomuksissa ei myöskään ole säännönmukaisesti kuukausiaineistoa, vaan useimmilta pankeilta on saatavissa vain vuoden vaihdetta koskeva tase. Tämän vuoksi tutkimuksessa on tilastolähteenä käytetty osittain aikalaistutkimuksia, joihin on koottu laajasti tilastotietoja. Puuttuvien vuosien lisäksi tase-erien luokittelu poikkeaa kuitenkin eri lähteissä toisistaan. Tämän tutkimuksen kannalta puutteet koskevat lähinnä liikepankkien kassaa ja postilähetysvekseleitä. Tämän takia on jouduttu suorittamaan eräitä interpolointeja vuosiaineistosta (vrt. luku 3).

Sarjoissa on eräitä katkoskohtia, joita lähdeaineiston kahlitsemina on jouduttu jättämään tutkimukseen muutamia. Ensimmäinen katkoskohta on vuosien 1914–1915 vaihteessa. Tällöin metallirahasta on jätetty pois siihen asti päärahana ollut kulta ja vaihtorahana ollut hopea, sillä ne poistuivat noihin aikoihin kokonaan kierrosta inflaation seurauksena. Samassa kohdassa muuttuu myös yleisön hallussa olevan rahan käsittely aikaisempaa tarkemmaksi, sillä liikepankkien kassassa olevasta käteisrahasta saadaan tarkempi tieto. Myös säästöpankkien kassavarat on poistettu liikkeessä olevasta rahasta ja säästöpankkien talletukset pankeissa on poistettu sekä käteis- että muista talletuksista.

Toinen katkoskohta on vuoden 1934 molemmin puolin, jolloin pankkitilastointia uudistettiin erottamalla kotimaiset luottolaitokset erilleen yleisösektorissa liikepankkien velkoja ja saatavia tilastoitaessa (ks. liite 4). Muutoksen vaikutus on suuri. Sitä on kuitenkin pyritty poistamaan vähentämällä jo vuosina 1915–1934 osittain shekkitileistä ja osittain talletuksista säästöpankkien saatavat muilta luottolaitoksilta. Kyseiseltä periodilta ei ole kuitenkaan kyetty puhdistamaan liikepankkien välisiä shekkitilejä ja talletuksia. Korjauksen ansiosta hyppäys liikepankkien shekkitileissä ajoittuikin lähinnä vuoden 1934 alkuun. Muiden tutkimuksessa mukana olevien rahoituslaitosten (Postisäästöpankki, osuuskassat ja

OKO) kassavarat on myös poistettu liikkeessä olevasta rahasta vasta vuodesta 1935 alkaen.

Viimeinen katkoskohta sarjoissa ajoittuu vuosien 1951–1952 vaihteeseen. Epäjatkuvuus muodostuu lähes kaikissa sarjoissa tapahtuneista pienistä sisällöllisistä muutoksista siirryttäessä käyttämään Suomen Pankin tietokannasta saatavaa aineistoa. Setelistössä ja metallirahassa ei tapahdu muutoksia. Yleisön hallussa olevan rahan määrittämiseksi vuoden 1952 alusta saadaan valmiit kuukausisarjat (liikepankkien osittaista neljännesvuosidataa lukuun ottamatta) pankkien kassoista, jolloin ne on vähennetty suoraan liikkeessä olevasta rahasta. Suurimmat muutokset tapahtuvat siten lähinnä talletusryhmien sisällä ja niiden välillä. Ensimmäinen muutos on valuuttamääräisten talletusten poistuminen vuodesta 1952 alkaen. Aikaisemmasta talletusaineistosta ei saa mitenkään erotettua valuuttamääräisiä talletuksia erilleen. Niiden määrä on todennäköisesti kuitenkin hyvin pieni, ainakin vuodesta 1952 alkavien tilastojen perusteella.

Toinen muutos on käteistalletusten ja muiden talletusten välillä tapahtuva selvä siirtymä aikaisempien sarjojen ja vuodesta 1952 alkavien sarjojen välillä. Shekkitalletuksissa väheneminen joulukuusta tammikuuhun on selvästi normaalia suurempi, kun taas muissa talletuksissa tapahtuu selvää kasvua normaaliin verrattuna. Tilannetta kuvaa hyvin myös raha-aggregaattien kehitys lukujen yhteisvaikutuksena M2:n poikkeama normaalista vuodenvaihteesta on olematon, kun taas M1:ssä ero on normaalia suurempi. Viimeisenä suurempana muutoksena on Postisäästöpankin kohdalla tilastojen yksityiskohtaistuminen siten, että yleisösektorista on vuodesta 1952 alkavissa sarjoissa voitu suoraan aineiston perusteella, ei estimoimalla vuositiedoista, kuten aikaisemmin, erottaa pois pankkien postisiirtotilit. Tuloksena saaduissa sarjoissa vaihtelut ovat huomattavasti suurempia.

Näiden muutosten lisäksi vuoden 1948 alusta on Postisäästöpankin, säästö- ja osuuspankkien ja OKOn osalta saatu yksityiskohtaisemmat tiedot niiden kassoista. Tämä muutos on kuitenkin käsillä olevan kuukausiaineiston perusteella niin pieni, ettei se aiheuta sarjoihin varsinaista katkosta, vaikka sarjojen sisältö onkin osittain muuttunut.

Säästöpankkitilastoissa on eräiltä osin muutamia suurempia ongelmakohtia. Alkuperiodilta tilastoissa ei ole edes vuosittaisia talletustietoja kaikilta vuosilta. Nämä on kuitenkin voitu paikata muista lähteistä (Kuusterä 1995). Säästöpankkitilastoinnissa tulee esiin se, miten pankkiryhmän kehittyminen ja kasvu on vaikuttanut tilastotarpeen monipuolistumiseen ja muuttumiseen. Aikaisemmista hyvin yksityiskohtaisista pankki- ja paikkakuntaikohtaisista talletustiedoista on vähitellen kehitetty tietoja aggregaattitasolle ja yksityiskohtaisemmin tase-eriin. Kassavarojen selvittämisessä ongelmat ovat suurimmat, sillä tiedot niistä ovat vaihtelevia ja usein puutteellisia. Niistä ei ole kuukausitilastoja ja suurimmalta osalta käsiteltävää periodia puuttuvat myös neljännesvuosi- ja jopa vuositiedot. Tämän vuoksi säästöpankkien kassojen puhdistaminen on aloitettu vasta vuodesta 1915 alkaen.

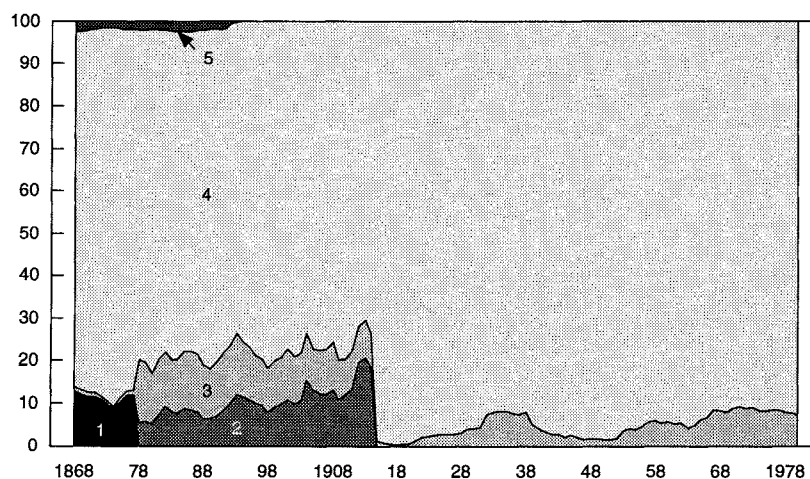
Aikaisemmissa tutkimuksissa ei ole kiinnitetty huomiota juuri lainkaan muihin kuin liikepankkeihin. Syynä tähän voivat olla juuri tilastoinnin puutteet. Yleensä vuosittaiset tiedot ovat kuitenkin saatavissa. Tähän tutkimukseen on pyritty kokoamaan kaikki tarvittava käsillä oleva painettu aineisto. Arkistolähteisiin on turvauduttu vain eräissä hyvin poikkeuksellisissa tapauksissa. Seuraavassa esitellään rahasarjojen eri erät ja niiden muodostaminen. Myös lähdeaineistosta on mukana mahdollisimman yksityiskohtainen selvitys.

Liikkeessä oleva raha

Suppean rahan osalta liikkeessä olevan käteisen rahan merkitys on suuri. Tutkimusperiodilla käteinen raha jakautuu kolmeen osaan: setelistöön, metalliseen (hopea tai kulta) päärahaan ja metalliseen vaihtorahaan. Metallikannan aikana ensin hopea ja vuodesta 1878 alkaen kulta olivat siis päärahana. Tietyistä katemääräyksistä² riippuvainen seteliraha kuitenkin muodosti pääosan liikkeessä olevasta käteisrahasta. Tutkimusperiodin alkuvuosina on liikkeessä olevassa rahassa mukana myös Suomen Yhdyspankin seteleitä. Niitä ei ole kuitenkaan luettu mukaan rahaperustaan, koska ne ovat yksityisiä velkasitoumuksia. Niiden merkitys ei kuitenkaan kasvanut suureksi ja 1890-luvulla SYP:ltä poistettiin setelinanto-oikeus. Kuviossa 1 esitetään setelien ja metallirahan osuudet liikkeessä olevasta rahasta käteisestä rahasta. Koska metallirahan ja seteleiden erottaminen pankkien kassasta omiksi erikseen on käytettävissä olevan lähdeaineiston perusteella mahdotonta, kuviossa on mukana pankkien kassoissa oleva käteisraha.

Kuvio 1.

Liikkeessä olevan käteisen rahan vaadejakauma

- 1 Hopearaha hopeakannan aikana
- 2 Kulta päärahana
- 3 Metallinen vaihtoraha
- 4 Setelistö
- 5 Suomen Yhdyspankin setelit

Setelistö

Tiedot setelistön kehityksestä saadaan suoraan Suomen Pankin taseesta. Liikkeessä olevaa setelistöä kuvaava sarja on luotettava eikä se aiheuta käsitteellisiä tulkintaongelmia. Sisällissodan aikana vuonna 1918 Kansanvaltuuskunnan liikkeeseen laskemat Suomen Pankin varastoissa olleet setelit ovat myös mukana setelistössä, koska niiden käsitteleminen muuten olisi hyvin vaikeaa. Kansanvaltuuskunnan itse painamien "vääreännöksiksi" tulkittujen seteleitten vetämiseksi pois liikkeestä

² Suomen Pankin setelinanto-oikeuksista ks. esim. Korpisaari, P. (1930), s. 168-172 tai Ikonen, V. (1993), liite 2.

uusittiin koko setelistö.³ Niitä ei ole tässä tutkimuksessa otettu mukaan liikkeessä olevaan setelistöön.

Lähde

Suomen Pankin rahahistoriaprojektin aikasarjat Suomen Pankin taseesta (Vappu Ikonen)

Hopearaha hopeakannan aikana

Suomi sai oman valuuttansa markan vuonna 1860. Rahauudistus astui voimaan vuonna 1865, jolloin hopeisesta metallivaluutasta tuli maan ainoa laillinen maksuväline ja hopearaha otettiin käyttöön. Hopeakannan aikana osa hopeapitoisesta rahasta oli vajaapitoista vaihtorahaa. Aineistollisista syistä kyseiset rahat on kuitenkin sisällytetty perusrahaan yhdessä täyspitoisen hopearahan kanssa. Liikkeessä olevasta hopearahasta saadaan tiedot ainoastaan vuositasolla, joten käteisen rahan selvittämiseksi on kuukausisarjat interpoloitu lineaarisesti. Metallirahan kehitystä kuvaavassa taulukossa (liite 2) on tarkemmat tiedot hopearahan kehityksestä. Suomen Pankin kertomuksissa on tiedot liikkeessä olevasta hopearahasta vasta vuodesta 1873 alkaen. Sitä ennen hopearahan liikkeessä oleva määrä on laskettu Suomenmaan säätyjen pankki-edusmiesten kertomuksista. Suomen siirtyessä kultakantaan vuonna 1878 hopearaha muuttui vaihtorahaksi.

Lähteet

1868–1872

Pankki-edusmiesten kertomukset ja lineaarinen interpolointi

1873–1877

Kertomukset Suomen Pankin hoidosta ja lineaarinen interpolointi

Kultainen pääraha

Globaalisen kultakantajärjestelmän levitessä myös Suomi siirtyi kultakantaan vuoden 1878 alusta. Kuten edellä olevasta kuvasta käy ilmi, oli kultarahan osuus suurimmillaan lähes 20 prosenttia liikkeessä olevasta käteisestä rahasta, vaikka käytännössä rahajärjestelmä perustuikin maksuliikkeen osalta enimmäkseen seteleihin. Metallirahan kehitystä kuvaavassa taulukossa (liite 2) on tarkemmat tiedot kultaisen perusrahan kehityksestä. Sitä ei sisällytetty Suomen Pankin taseeseen, mutta tietoja liikkeessä olevan kultarahan määrästä on Suomen Pankin kertomuksissa. Koska tiedot kultarahan liikkeessä olevasta määrästä ovat saatavilla vain vuoden vaihteesta, on sarjat interpoloitu lineaarisesti raha-aggregaatteja varten.⁴ Vuoden 1878 kohdalla

---

³ Ks. Suomen Pankin vuosikirja 1914–1920 s. 33 ja 41, Suomen Eduskunnan Pankkivaltuusmiesten kertomus vuodelta 1918 Eduskunnan Pankkivaliokunnalle sekä Talvio, T. (1981) s.85.

⁴ Suomen Pankin arkiston ja Rahapajan arkiston avulla olisi ehkä mahdollista muodostaa kuukausisarjat metallirahasta. Se ei ole kuitenkaan työn laajuuteen nähden järkevää, sillä vaihtelut metallirahan liikkeessä olevassa määrässä ovat todennäköisesti niin pieniä, että interpoloimalla saavutetaan riittävä tarkkuus.

on interpolointi suoritettu historiikkietietojen⁵ ja Suomen Pankin taseen perusteella. Kultarahoja alettiin laskea liikkeeseen vasta vuoden 1878 kesällä ja toisaalta vastaavasti Suomen Pankin taseen kultavaranto supistui liikkeeseen lasketun kultamäärän verran. Kultavarantoa täydennettiin vasta vuoden loppupuolella, mikä näkyy Pankin taseessa kultavarannon kasvuna.

Vanhaa kultarahaa ei enää vuoden 1914 jälkeen lueta liikkeessä olevaan rahaan, koska inflaation seurauksena kulta poistui kokonaan liikkeestä. Periaatteessa kulta alkoi hävitä liikkeestä heti sodan puhjettua elokuun alussa 1914 ja inflaation käynnistyttyä pian sen jälkeen. Vastaavasti setelistö alkoi kasvaa, ja noin vuoden kuluessa inflaation ja kullan häviäminen liikkeestä oli kompensoitunut setelistön kasvussa (ks. liite 2).

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen kultakantajärjestelmän jälleenrakentaminen oli vaivalloista. Suomessa palattiin kultakantaan vuoden 1926 alusta. Ensimmäiset uudet kultarahat laskettiin liikkeeseen aikaisintaan huhtikuussa 1926, tarkkaa tietoa asiasta ei lähteistä saada. Kuukausitiedot on interpoloitu lineaarisesti vuosiaineistosta. Kultaraha on mukana liikkeessä olevassa rahassa vuoden 1931 loppuun asti, vaikka Suomi luopuikin kultakannasta jo lokakuussa. Tämän jälkeen kultaraha on poistettu metallirahaa koskevista sarjoista. Toisen kultakannan aikana kultarahan osuus liikkeessä olevasta rahasta oli olematon ja sen esittäminen tilastoissa on lähinnä kuriositeetti. Suomen Pankin vuosikirjoissa todettiin, että vaikka kultarahoja olikin jonkin verran myyty ulos, ei niitä ollut yleisessä liikkeessä.

Lähteet

1878-1914	Kertomuksia Suomen Pankin hoidosta ja lineaarinen interpolointi
1926-1931	Suomen Pankin arkisto (maksuvälineosaston arkisto: setelit ja kovat rahat 1913-1972)

Vaihtoraha

Vaihtorahasarjan muodostaminen on liikkeessä olevan rahan osista vaikein, koska sitä koskevat tiedot ovat puutteellisimmat. Yleensäkin liikkeessä olevan metallirahan käsitteleminen on aikaisemmissa tutkimuksissa jäänyt vähemmälle huomiolle tai ohitettu kokonaan (vrt. Haavisto 1992). Markan historian alkuaikoina varsinaisena vaihtorahana toimivat pieniarvoiset kuparirahat ja vajaapitoiset hopearahat. Hopeainen vaihtoraha on kuitenkin sarjoissa ennen vuotta 1878 liitetty hopeisen päärahan kanssa samaan sarjaan. Kultakantaan siirtymisen jälkeen vuonna 1878 sekä täys- että vajaapitoisesta hopearahasta tuli myös vaihtorahaa. Vuosilta 1873-1889 vuodenvaihteen tiedot vaihtorahasta ovat saatavissa Kertomuksista Suomen Pankin hoidosta. Sitä ennen tiedot liikkeessä olevasta kuparirahasta on saatu Pankki-edusmiesten kertomuksista. Kuukausisarjat on muodostettu vuosiaineistosta interpoloimalla lineaarisesti. Vuosilta 1890-1900 liikkeessä olevan vaihtorahan määrää ei ole saatavissa sellaisenaan, vaan se on laskettu Suomen Pankin kassassa olleen, vuoden aikana lyödyn ja sulatetun metallirahan perusteella sekä hopeisen että kuparisen vaihtorahan osalta.

---

⁵ Pipping, H. (1969) s. 62-67.

Vuodesta 1900 alkaen liikkeessä olevan metallirahan saa Tilastollisen vuosikirjan taulukoista. Kultakannan aikana vaihtorahana toiminut hopearaha poistetaan liikkeessä olevaa metallirahaa koskevista sarjoista vuoden 1914 lopussa, jolloin se oli käytännössä poistunut liikkeestä inflaation takia. Itsenäistymisen jälkeen alettiin vuonna 1921 valmistaa kuparinikkelirahaa pienen kuparisen vaihtorahan lisäksi. Vuositiedot kuparinikkelirahasta on saatavissa Suomen Pankin vuosikirjoista, pienen vaihtorahan liikkeessä oleva määrä on selvitetty Suomen Pankin arkistosta.

Alkuvuodesta 1918 rahapaja oli kansalais sodan ajan punaisten Kansanvaltuuskunnan hallussa. Tuona aikana lyötyjä ja liikkeeseen laskettuja kolikoita ei ole mukana liikkeessä olevassa metallirahassa. Vuodesta 1929 alkaen laskettiin liikkeeseen alumiinipronssirahaa, josta tuli tärkein vaihtorahan tyyppi. Alumiinipronssirahasta on vuodesta 1932 alkaen saatavissa kuukausisarja Suomen Pankin vuosikirjasta. Tämän rinnalle on pieni vaihtoraha interpoloitu lineaarisesti vuosiaineistosta.⁶ Vuodesta 1943 alkaen on koko liikkeessä oleva vaihtoraha kerätty kuukausittain Suomen Pankin arkistosta. Ns. juhlarahat (1951 alkaen) on laskettu nykyisen käytännön mukaan liikkeessä olevaan metallirahaan.⁷

Lähteet

1868–1872	Pankki-edusmiesten kertomukset ja lineaarinen interpolointi
1873–1889	Kertomukset Suomen Pankin hoidosta ja lineaarinen interpolointi
1890–1900	Laskettu Suomen Pankin kertomuksista ja Tilastollisen vuosikirjan rahan lyöntiä ja sulatusta koskevien tietojen perusteella ja interpoloitu lineaarisesti
1900–1922	Tilastollinen vuosikirja, Suomen Pankin vuosikirjat sekä Suomen Pankin arkisto (maksuvälineosaston arkisto) sekä lineaarinen interpolointi
1923–1964	Suomen Pankin vuosikirjat ja Suomen Pankin arkisto (maksuvälineosaston arkisto), lisäksi osittain interpoloitu lineaarisesti
1965–1980	Suomen Pankin tietokanta

Yksityispankkien setelit

Vuonna 1862 perustettu Suomen Yhdyspankki sai luvan laskea liikkeeseen seteleitä syksyllä 1866. Ensimmäiset setelit laskettiin liikkeeseen huhtikuussa 1867. Myös Pohjoismaiden osakepankki Kauppaa ja Teollisuutta varten sai luvan laskea liikkeeseen seteleitä, mutta se ei koskaan käyttänyt oikeuttaan. Vuonna 1886 tehdyn säädöksen perusteella Suomen Yhdyspankin setelinanto-oikeus kuitenkin poistettiin vuonna 1892. Suomen Yhdyspankin seteleiden osuus kaikista liikkeessä olevista seteleistä oli suurimmillaan vuonna 1868, jolloin se oli hieman yli 3 prosenttia. Suomen Yhdyspankin setelit poistetaan M1:stä vuoden 1914 jälkeen, jolloin ne olivat käytännössä kokonaan poistuneet kierrosta.

⁶ Interpoloidun sarjan virhemarginaali on hyvin pieni, sillä myöhemmän aineiston perusteella vaihtorahan kehitys on hyvin tasaista ja lähes lineaarisesti kasvavaa.

⁷ Yksityiskohtaiset tiedot uusista rahatyypeistä saa Tuukka Talvion kirjasta: Suomen rahat (1981).

Helmikuussa 1918 senaatti sopi Vaasan Osake Pankin kanssa 20 miljoonan markan lainasta, jonka edestä laskettiin liikkeeseen seteleitä, ns. konttokuranttishekkejä. Syynä oli sisällissodassa olevan maan valkoisen osan pula maksuvälineistä.⁸ Näiden seteleitten liikkeessä olevasta määrästä ei ole kuitenkaan tarkkaa tietoa. Tiedetään kuitenkin, että pankki alkoi vetää seteleitä pois liikkeestä vuoden 1919 aikana.⁹ Nämä rahat eivät kuitenkaan sisälly tähän tutkimukseen.

Lähteet:

1866-1871	Förenings-banken i Finland vuosikertomukset, interpoloitu kuukausisarjoiksi pitämällä koko vuoden edellisen vuoden viimeistä arvoa.
1872-1914	FBF vuosikertomukset.

Pankkien kassat

Yleisön hallussa olevan käteisen rahan määrittämiseksi on pyritty puhdistamaan pankkien kassoissa oleva käteinen raha pois niiltä osin kuin se on ollut tarpeellista ja mahdollista. Puhdistukset on tehty liikepankkien osalta koko periodilta ja säästöpankkien osalta vuodesta 1915 alkaen. Osuuskassojen, Postisäästöpankin ja OKOn osalta puhdistus on tehty vuoden 1935 alusta, joka on muutenkin epäjatkuvuuskohta sarjoissa. Merkittäviksi näiden pankkien osuus tuli vasta toisen maailmansodan aikana ja sen jälkeen. Pankkien kassaselvityksessä ei ole voitu erottaa kassojen seteli- ja metallivarantoa, joten liikkeessä olevaa käteistä rahaa kuvaavassa kuviossa 1 ovat mukana myös pankkien kassoissa olevat käteiset varat.

Pankkien kassojen puhdistamisessa on ollut monia lähdeaineistosta johtuvia ongelmia, joista on alla tarkempi pankeittainen selvitys. Vuodesta 1952 alkaen on sarjoissa käytetty Suomen Pankin tietokannassa olevaa sarjaa yleisön hallussa olevasta rahasta, jota on täydennetty liikkeessä olevalla metallirahalla vuoden 1974 marraskuuhun saakka sekä vuosilta 1952-1958 sarjoista on puhdistettu pankkien kassat. Näin ollen vuodesta 1959 alkaen ei erillistä kassaselvitystä ole tarvinnut tehdä.

Liikepankit

Koska eri tilastolähteissä olevat tiedot kassasta ovat aina vuoteen 1910 koostuneet käteisen rahan lisäksi eräistä muista avista-saatavista, kuten pano- ja ottotileistä Suomen Pankissa sekä postilähetysvekselisaatavista, on ne pyritty ensin puhdistamaan pois liikepankkien kassoista. Suomen Pankin taseesta on Suomen Pankin rahahistoriaprojektin kuluessa kerätty sektoroidut tiedot, joten pano- ja ottotilit on suoraan vähennetty kassoista. Muista kassan eristä ei kuitenkaan ole riittäviä tietoja, joten niitä ei ole puhdistettu. Muiden erien osuus on saatavissa olevien tietojen perusteella kuitenkin ollut pieni.

---

⁸ Talvio, T. (1981) s.126-130.

⁹ Korpisaari, P. (1920) s. 128.

Pankkitilaston alusta vuodesta 1910 on liikepankkien kassassa oleva käteisraha voitu suoraan poistaa liikkeessä olevasta rahasta vuoteen 1934 asti, jolloin kassa on taas pankkitilastossa ilmoitettu aggregoituna lukuna eräistä avista-saatavista, joista käteinen raha on kuitenkin merkittävä erä. Vuosina 1910–1914 liikepankkien kassat on siis poistettu liikkeessä olevasta rahasta hieman eri laskentaperusteella kuin sitä edeltävänä jaksona. Näiden kahden perusteen välinen ero on kuitenkin niin pieni, ettei sillä ole sarjojen kokonaisuuden kannalta merkitystä. Vuoden 1934 joulukuusta vuoteen 1952 liikepankkien kassoissa ollut käteisraha on interpoloitu lineaarisesti neljännesvuositietojen perusteella. Vuosilta 1952–1958 puhdistus on tehty Suomen Pankin arkistossa olevan aineiston perusteella. Vuodesta 1958 alkaen on käytössä ollut Suomen Pankin tietokannasta saatava sarja yleisön hallussa olevasta rahasta, joten pankkien kassoja ei ole tarvinnut puhdistaa erikseen eikä laskentaperuste ole muuttunut.

Lähteet

1868–1872	Suomen Yhdyspankin arkisto ja vuosikertomukset
1873	Interpoloitu Suomen Yhdys-Pankin kuukausitietojen ja Pohjoismaiden Osakepankin Kauppaa ja Teollisuutta Varten vuodenvaihteen tietojen perusteella
1874–1883	Burjam, F. (1931) Säsongfluktuationerna inom bankvärksamheten i Finland
1884–1886	Interpoloitu lineaarisesti vuodenvaihteen tietojen perusteella
1887–1903	Thesleff, R. (1909) Den Finska Penningemarknaden 1879–1903
1903–1909	Hoppu, K.V. (1912) Suomen rahamarkkinat 1903–1912
1910–1934	SVT VIID
1935–1951	Suomen Pankin arkisto (liikepankkien neljännesvuosi-ilmoitukset kassasta ja kassareservistä) ja interpolointi
1952–1958	Suomen Pankin arkisto (pohja-aineisto International Financial Statisticsiin toimitetulle aineistolle)

Säästöpankit

Säästöpankit ovat liikepankkien lisäksi toinen pankkiryhmä, jolla oli koko maailmansotien välisen ajan isompi merkitys. Säästöpankkien tilastointi oli kuitenkin aika puutteellista, joten niiden osalta kassojen puhdistamista liikkeessä olevasta rahasta ei ole tehty lainkaan ennen vuotta 1915, joka on muutenkin katkoskohta sarjoissa. Vuosilta 1915–1958 säästöpankkien kassat on kokonaisuutena poistettu liikkeessä olevasta rahasta. Vuoteen 1947 asti puhdistus on tehty vuosiaineistosta lineaarisesti interpoloiduilla kuukausitiedoilla. Vuosilta 1948–1958 on ollut käytössä Suomen Pankin arkistosta saatu kuukausiaineisto säästöpankkien kassasta. Vuosien 1948–1951 erilainen laskentakäytäntö ei vaikuta juurikaan sarjojen sisältöön, sillä kassojen koossa tapahtuneet vaihtelut ovat kuukausisarjojen perusteella arvoituna pieniä. Tämän jälkeen on käytössä ollut Suomen Pankin tietokannan sarja yleisön hallussa olevasta rahasta, josta pankkien kassojen käteisraha on jo puhdistettu.

Lähteet	
1915-1947	SVT VIIA, interpoloitu vuosiaineistosta lineaarisesti
1948-1958	Suomen Pankin arkisto (pohja-aineisto International Financial Statisticsiin toimitetulle aineistolle)

Postisäästöpankki, osuuskassat ja OKO

Postisäästöpankin, osuuskassojen ja OKOn käteiskassat on puhdistettu liikkeessä olevasta rahasta vuodesta 1935 alkaen. Lähdeaineistoltaan ja tarkkuudeltaan aineistot poikkeavat hieman toisistaan. Postisäästöpankki on vuosilta 1935-1947 puhdistettu postisäästöpankkitilastoista (SVT VIIB) saaduista vuositiedoista lineaarisesti interpoloiduilla kuukausisarjoilla. Vuodet 1948-1958 on puhdistettu Suomen Pankin arkistosta saaduilla kuukausitiedoilla.

Osuuskassojen kassat on puhdistettu Suomen osuuskassojen liiketilastosta saaduista vuositiedoista lineaarisesti interpoloiduilla kuukausisarjoilla vuosilta 1935-1951. Vuodet 1952-1958 on puhdistettu Suomen Pankin arkistosta saaduilla kuukausitiedoilla.

OKOa koskevat tilastot ovat näistä parhaimmat, mutta niiden merkitys on suhteellisen pieni. Vuosilta 1935-1946 kuukausitiedot on saatu suoraan pankkitilastosta (SVT VIID). Tilastokatkoksesta johtuen vuosi 1947 on interpoloitu lineaarisesti ympäröivien vuosien perusteella. Vuodet 1948-1958 on puhdistettu Suomen Pankin arkistosta saaduilla kuukausitiedoilla.

Lähteet

PSP

1935-1947	SVT VIIB, interpolointi lineaarisesti kuukausisarjoiksi
1948-1958	Suomen Pankin arkisto (pohja-aineisto International Financial Statisticsiin toimitetulle aineistolle)

Osuuskassat

1935-1951	Suomen osuuskassojen liiketilasto, interpoloitu lineaarisesti kuukausisarjoiksi
1952-1958	Suomen Pankin arkisto (pohja-aineisto International Financial Statisticsiin toimitetulle aineistolle)

OKO

1935-1946	SVT VIID
1947	Interpoloitu ympäröivien vuosien perusteella lineaarisesti
1948-1958	Suomen Pankin arkisto (pohja-aineisto International Financial Statisticsiin toimitetulle aineistolle)

Postilähetysvekselit

Postilähetysvekselit on kerätty vain liikepankkien ja Suomen Pankin osalta, sillä muitten rahoituslaitosten osalta niiden merkitys on hyvin pieni ja lisäksi niistä saatavat tiedot ovat vaillinaisia. Vaikka eri paikkakuntien välisestä rahaliikkeestä

merkittävä osa tapahtui postilähetysveksелеiden avulla, niiden merkitys rahan määrään jää vekselien nopean kierron takia yllättävän pieneksi. Niinpä postilähetysveksелеitten ottaminen mukaan laskelmiin on lähinnä kiinnostava kuriositeetti.

Vuoteen 1907 asti postilähetysveksелеitten velkasaldo on kohtuutyöllä ilman vaivalloista arkistoselvitystä saatavissa vain vuoden lopussa (1874–1883 kuitenkin kuukausiaineisto). Muuten kuukausiaineisto on muodostettu lineaarisesti interpoloimalla. Vuodesta 1908 aineisto on saatavissa kuukausiaineistona. Vuosilta 1910–1934 pankkitilastosta saadaan hyvin yksityiskohtaiset tiedot liikepankkien postilähetysveksелеistä. Tältä ajalta myös velkapuolelta on voitu vähentää saatavat, jolloin on saatu liikepankkien todellinen postilähetysvekselivelka. Suomen Pankin postilähetysvekselivelka on saatavissa pankin taseesta koko periodilta. Koska liikepankkitilastointi muuttuu vuoden 1934 lopulla ja myös postilähetysveksелеiden suhteellinen merkitys pienenee muutenkin, on postilähetysvekselit sisältävä M1B lopetettu vuoteen 1934.

Lähteet

Liikepankit

1868–1873	Suomen Yhdyspankki ja Pohjoismaiden Osakepankki Kauppa ja Teollisuutta Varten, vuosikertomukset
1874–1883	Burjam, F. (1931) Säsöngfluktuationerna inom bankvärksamheten i Finland
1884–1907	Pankkivaliokunnan mietintö n:o 2 Suomen Pankin hallintoa ja tilaa koskevan tarkastuksen johdosta
1908–1909	Mercator
1910–1934	SVT VIID

Suomen Pankki

1868–1934	Suomen Pankin rahahistoriaprojektin keräämät aikasarjat Suomen Pankin taseesta (Vappu Ikonen)
-----------	---

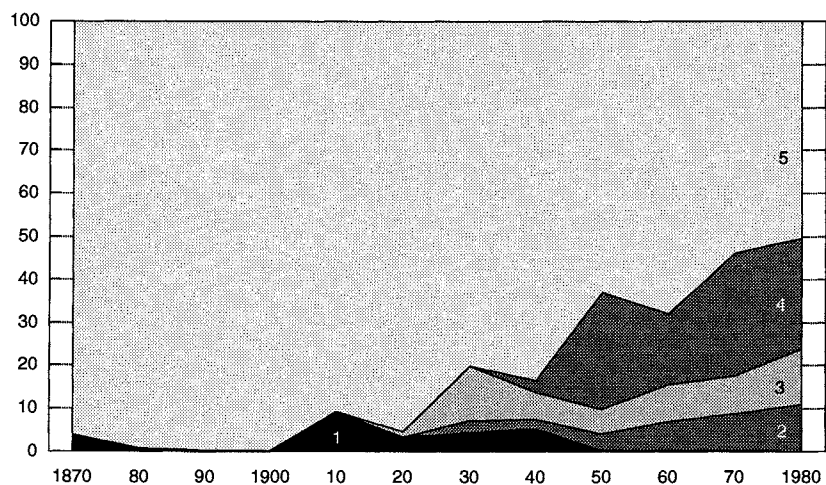
Käteistalletukset

Eri pankkien käteistalletukset ovat lähinnä ns. juoksevia tilejä, 1930-luvulta alkaen shekkitilejä. Käteistalletusten merkitys pankkien koko talletuskannasta on ollut koko periodin ajan suhteellisen pieni suhteessa koko talletuskantaan, joskin se on vaihdellut pankkiryhmittäin ja myös kausittain. Esimerkiksi ensimmäisen maailmansodan aikana shekkitilien osuus kasvoi, kun pankit pyrkivät rahanrunsauden takia rajoittamaan talletustiliensä määrää. Ensimmäiseen maailmansotaan asti shekkitilit olivat käytössä oikeastaan vain liikepankeissa. Osittain vastaavia tilejä olivat myös ns. konttokuranttitilit, joilla olleet varat pitäisi periaatteessa lukea mukaan käteistalletuksiin. Niiden koostumuksesta ei kuitenkaan ole tarkkaa tietoa ja koska on syytä olettaa, että niistä merkittävä osa oli pankkien välisiä talletuksia (kirjeenvaihtajatilejä), ei niitä ole laskettu mukaan raha-aggregaatteihin ennen vuoden 1934 pankkitilaston uudistamista, jonka jälkeen ne on yhdistetty yleisön osalta shekkitileihin ja pankkien osalta kotimaisiin luottolaitoksiin (ks. tarkemmin liite 4). Niiden osuus oli myös suurimman osan periodista hyvin pieni.

Vuoteen 1951 asti M1:ssä ovat mukana myös valuuttakäteistalletukset, sillä niiden erottaminen muista talletuksista on mahdotonta. Niiden määrä on kuitenkin vuodesta 1952 eteenpäin saatavien tietojen perusteella hyvin pieni eikä niitä ole välttämättä ollut lainkaan varhemmassa historiassa. Tarkkaa tietoa valuuttatilien käytöstä ei ole ennen vuotta 1952.

Sarjassa M1 on käteistalletuksista mukana koko periodin vain shekkitilejä (aikaisemmin juokseva tili) ja yleisön pano- ja ottotilit Suomen Pankissa. Tämän lisäksi on muodostettu vuodesta 1952 alkaen suppean rahan sarja M1A, jossa ovat mukana myös muut ns. käteistalletukset. Sarjassa ovat mukana maaliskuusta 1964 alkaen pankkien käyttötilit, jotka pankit ottivat käyttöön yksityishenkilöiden maksuliikenteen helpottamiseksi. Koska käyttötilit eivät saavuttaneet suurta suosiota ja muutenkin tekniikan kehittymisen myötä maksuliikenne helpottui (mm. pankkikortit, joustava pankkisiirtojärjestelmä) myös karttavat tilit muuttuivat likvideiksi syyskuusta 1979 alkaen.¹⁰ Tarmo Haaviston (1992) tutkimuksessa käteistalletuksiin on otettu mukaan vain liikepankit. Kuvio 2 osoittaa kuitenkin selvästi, että jo 1930-luvulta alkaen aluksi säästöpankkien ja 1940-luvulta myös Postisäästöpankin merkitys kasvaa suhteellisen nopeasti.

Kuvio 2. Shekkitilien jakautuminen eri pankkiryhmien välillä kymmenvuosittain.

- 1 Suomen Pankki
- 2 Säästöpankit
- 3 Osuuspankit
- 4 Postisäästöpankki
- 5 Liikepankit

Liikepankit

Liikepankkien käteistalletuksista on lähes koko periodilta saatavissa kuukausipohjainen aineisto. Ainoastaan eräissä poikkeuskohdissa on jouduttu tekemään estimointeja. Vuonna 1873 on kuukausiaineisto estimoitu vastaperustetun Pohjoismaiden

¹⁰ Tieto perustuu pankkitariffien vertailuun vuosilta 1978 ja 1979.

Osakepankin osalta vuosiaineistosta lineaarisesti interpoloiden. Vuosilta 1884–1886 kaikkien liikepankkien osalta ei ole saatavissa suoraan kuukausiaineistoa, joten se on interpoloitu lineaarisesti vuoden vaihdetta koskevista tiedoista. Suurimman ongelmakohdan liikepankkeja koskevassa talletusaineistossa muodostaa vuosi 1934, jolloin pankkitilastointia muutettiin kahteen otteeseen liitteessä 4 esitetyllä tavalla.

Aikaisemmista tutkimuksista poiketen tässä tutkimuksessa ei liikepankkien velkapuolen konttokuranttitilejä ole luettu mukaan käteistalletuksiin eikä siten raha-aggregaatteihin. Koska aineisto on niiden sisältämien rahoituslaitosten tilien osalta ollut mahdotonta puhdistaa, on konttokuranttitilien poisjättäminen perusteltua. Vaikka konttokuranttitilien yhdistäminen shekkituloihin näkyy vuoden 1934 alussa voimakkaana hyppäyksenä, voidaan pankkitilastosta nähdä, että myös shekkituloissa oli ennen vuoden lopun toista tilastouudistusta mukana rahoituslaitosten tilejä (muitakin kuin säästöpankkien, jotka aineistosta on jo puhdistettu) (vrt. liite 4).

Lähteet

1868–1872	Suomen Yhdyspankin arkisto ja vuosikertomukset
1873	Interpoloitu Suomen Yhdys-Pankin kuukausitietojen ja Pohjoismaiden Osakepankin Kauppaa ja Teollisuutta Varten vuodenvaihteen tietojen perusteella
1874–1883	Burjam, F. (1931) Säsongfluktuationerna inom bankvärksamheten i Finland
1884–1886	Interpoloitu lineaarisesti vuodenvaihteen tietojen perusteella
1887–1903	Thesleff, R. (1909) Den Finska Penningemarknaden 1879–1903
1903–1909	Hoppu, K.V. (1913) Suomen rahamarkkinat 1903–1912
1910–1951	SVT VII Pankkitilasto
1952–1980	Suomen Pankin tietokanta

Säästöpankit

Säästöpankkien juoksevat tilit/shekkitilit on saatavissa vuosilta 1920–1923 neljännesvuosittain. Tätä ennen ei säästöpankeissa ollut juurikaan käteistalletuksia. Kuukausitiedot raha-aggregaatteja varten on saatu interpoloimalla lineaarisesti. Vuodesta 1924 aineisto on saatavilla suoraan kuukausittain.

Lähteet:

1920–1923	SVT VIID sekä lineaarinen interpolointi
1924–1951	Suomen Pankin arkisto (tutkimuslaitoksen arkisto: talletukset 1920–1953)
1952–1980	Suomen Pankin tietokanta

Postisäästöpankki

Postisäästöpankki käynnisti toimintansa vuoden 1887 alusta. Sen toiminta oli käytännössä hyvin vähäistä aina 1940-luvun alkuun saakka, jolloin postisiirtoliikkeen käynnistyminen vilkastutti toimintaa nopeasti mm. valtion rahaliikenteen ansiosta. Käteistalletuksiin kuuluvia postisiirtotilejä avattiin maaliskuusta 1940 alkaen.

Vuoden 1951 loppuun asti postisiirtotilejä koskevassa kuukausitilastossa (SVT VIIB) ovat mukana sekä valtio että muut rahoituslaitokset. Postipankin historiikin liitetaulukoissa¹¹ on esitetty kuitenkin erikseen yksityiset ja valtio vuoden lopussa. Näin valtio on poistettu postisiirtotilien kuukausittaisesta kokonaismäärästä lineaarisesti interpoloimalla. Jäljelle jäävässä määrässä ovat kuitenkin mukana muut rahoituslaitokset ja mahdollisesti joitakin valtion laitoksia. Vuodesta 1952 alkaen sarjassa on mukana pelkästään yleisö, ilman rahoituslaitoksia ja valtion laitoksia. Muutoksen vaikutus aiheuttaa sarjaan lähinnä voimakkaampia vaihteluita kuin estimoiduissa sarjoissa. Siten ongelmana ei ole niinkään hyppäys sarjojen sisällössä, vaan tässä tapauksessa ennen vuotta 1952 estimoiduissa kuukausisarjoissa ei ole mukana niitä vaihteluita, joita todellisuudessa tapahtui.

Lähteet

1940–1951	SVT VIIB sekä Auer, J. (1964) liite: Postipankkitilastoa vuosilta 1887–1961 sekä lineaarinen interpolointi
1952–1980	Suomen Pankin tietokanta

Osuuskassat ja -pankit

Osuuskassojen käteistalletukset ovat vuoden 1925 loppuun saakka mukana osuuskassojen aikatalletuksissa. Näin on tehty siksi, että käytettävissä olevista tilastolähteistä ei ole saatavissa tarkkaa tietoa ns. juoksevista tileistä. Lisäksi niiden osuus oli pieni, n. 10 prosenttia osuuskassojen aikatalletuksista. Osuuskassojen kaikkien talletusten osuus käteistalletusten kokonaismäärästäkin oli tuolloin alle prosentin. Vuosina 1926–1929 tiedot osuuskassojen käteistalletuksista ovat saatavissa vain neljännesvuosittain. Kuukausisarjat on interpoloitu lineaarisesti aineistosta. Vuodesta 1930 alkaen on käytettävissä kuukausisarjat. Koska käteistalletuksia oli osuuskassoissa vielä tässä vaiheessa hyvin vähän, ei eri laskentaperuste aiheuta vaikeuksia sarjojen käyttöön.

Lähteet

1926–1929	Suomen Pankin arkisto ja interpolointi
1930–1951	Suomen Pankin arkisto (tutkimuslaitoksen arkisto: talletukset 1920–1953)
1952–1980	Suomen Pankin tietokanta

OKO

OKOssa olleet shekkitilit on sisällytetty vuoden 1934 loppuun asti muihin talletuksiin, sillä niiden tarkka selvittäminen oli mahdotonta ja kuukausisarja oli Suomen Pankin arkistosta saatavissa vain OKOn koko talletuskannasta. Tässä sarjassa on lisäksi samalta periodilta ongelmana se, että sarjoihin sisältyvät myös osuuskassojen talletukset keskuspankissaan. Näiden poistaminen ei kuitenkaan ollut yksiselitteistä. OKOssa olleista käteistalletuksista on saatavana kuukausitiedot vuodesta 1934 alkaen suoraan pankkitilastosta vuoteen 1946 asti. Tämän jälkeen tiedot on kerätty

---

¹¹ Auer, J. (1964) liitevihkonen *Postisäästöpankkitalastoa vuosilta 1887–1961*.

Suomen Pankin arkistosta. Vuodesta 1952 alkaen tiedot on saatu Suomen Pankin tietokannasta, jossa OKO on sisällytetty liikepankkeihin.

Lähteet

1934-1946	SVT VIID
1947-1951	Suomen Pankin arkisto (tutkimuslaitoksen arkisto: talletukset 1920-1953)
1952-1980	Suomen Pankin tietokanta

Yleisön pano- ja ottotilit Suomen Pankissa

Yleisön talletukset Suomen Pankissa on otettu mukaan käteistalletuksiin (M1) vuoteen 1952 asti. Kuukausitiedot Suomen Pankissa olleista yleisön talletuksista on saatu Suomen Pankin rahahistoriaprojektin aikana kerätystä sektoroidusta aineistosta. Aineistoa ei kuitenkaan ole saatavilla vuosilta 1879 ja 1885-1889. Puuttuvien vuosien arvoja ei ole myöskään estimoitu tilien hyvin epästabiilin kehityksen takia. Tilien merkitys oli tuolloin kuitenkin niin pieni, ettei niiden puuttumisella ole merkitystä. Vuodesta 1952 alkaen Suomen Pankissa olleita yleisön talletuksia ei enää ole otettu mukaan sarjoihin, sillä yleisön osuus on erittäin pieni ja siitäkkin suuri osa muodostui ulkomaisista lähetystöistä ja Suomen Pankin omistamista yrityksistä (Suomen Pankin setelipaino ja Tervakoski Oy).

Lähde

Suomen Pankin rahahistoriaprojektin keräämät disaggregoidut sarjat Suomen Pankin taseesta

Pankkien väliset käteistalletukset

Pankkien välisten talletusten puhdistaminen raha-aggregaateista on ollut monilta osin vaikeaa. Ennen vuotta 1915 sarjoista ei ole puhdistettu mitään, sillä lähdeaineiston perusteella se on ollut mahdotonta. Vuosilta 1915-1934 sarjoista on puhdistettu säästöpankkien shekkitilit muissa rahoituslaitoksissa, muttei liikepankkien välisiä talletuksia. Osuuskassojen välisiä talletuksia, muiden rahoituslaitosten talletuksia niissä tai osuuskassojen varoja muissa rahoituslaitoksissa ei ole puhdistettu lainkaan ennen vuotta 1934, jolloin pankkitilastoinnin muutos vaikutti siihen, että niiden talletukset liikepankeissa puhdistuivat yleisön talletusvaroista. Vastaavia puhdistuksia ei ole tehty myöskään OKOn ja Postisäästöpankin kohdalla. Vuodesta 1952 alkaen sarjoista on puhdistettu kaikki rahoituslaitosten väliset talletukset. Pankkien välisten muiden talletusten osalta käsittely on yhtenevä käteistalletusten suhteen.

Muut talletukset

Pankkitoiminnan alkuaikoina Suomessa varsinaisia talletuksia ottivat vastaan vain säästöpankit. Liikepankkien perustaminen vuodesta 1862 alkaen merkitsi kilpailun käynnistymistä. Aikatalletukset tai ns. irtisanomisehtoiset talletukset muodostivat pääosan kaikesta talletustoiminnasta. Talletuksiin kuuluivat aluksi kiinteäkorkoiset

aikatalletukset, talletustilit (karttuva talletustili ja erilaiset säästötilit) sekä vaihtuvakorkoiset talletustilit. Talletuksissa on rahan ominaisuuksien kannalta kiinnostavaa se, että ne olivat hyvin pitkään irtisanomisehtoisia. Vaikka ilman irtisanomista nostettavien varojen kuukausierät kasvoivat 1900-luvun aikana voimakkaasti ja rajoitukset eivät häirinneet mitenkään tavallisen ihmisen arkipäiväistä tilinkäyttöä, eivät varat olleet täysin likvidejä ennen 1970-luvun loppua. Vuonna 1964 tilivalikoi-
maan mukaan tulleet käyttötilit ovat perussarjoissa mukana M2:ssa.

Talletukset jakautuvat eri pankkiryhmien välillä kuvion 3 mukaisesti. Talletusmarkkinoilla vallitsi jokseenkin selvä työnjako eri rahalaitosten välillä aina toiseen maailmansotaan asti, jonka jälkeen kilpailu talletuksista alkoi nopeasti kiihtyä. Liikepankit keräsivät suuret talletukset, säästöpankit keskikokoiset ja osuuskassat ja Postisäästöpankki pientallettajien säästöt.¹² Liikepankit kohosivat välittömästi perustamisensa jälkeen ottolainauksen määrässä säästöpankkien yläpuolelle ja niiden osuus kohosi lähes 80 prosenttiin. Säästöpankkien osuus pysyi kuitenkin koko ajan vakaana yli 20 prosentissa. Vuonna 1887 perustetun Postisäästöpankin osuus oli hyvin pieni aina toiseen maailmansotaan asti. Kaikkiaan tilanne oli hyvin muuttumaton aina Suomen itsenäistymiseen asti. Sen jälkeen liikepankkien osuus kääntyi laskuun. Kuitenkin vasta 1930-luvulla niiden osuus laski alle 50 prosentin säästöpankkien kasvattaessa osuuttaan ja myös Postisäästöpankin ja osuuskassojen vähitellen kasvaessa.

Liikepankkien noin 50 prosentin osuus talletuksista laski vähitellen tutkimusperiodin loppuosalla noin kolmasosaan. Säästöpankit keräsivät sodan jälkeen koko loppuperiodin likimain 30 prosenttia muista talletuksista, niiden ja liikepankkien asemaa söivät lähinnä osuuskassat, joiden osuus nousi noin kymmenestä prosentista yli viidennekseen, lähelle säästöpankkeja. Kokonaisuutena osuuspankit ovat olleet nopeimmin kasvava pankkiryhmä tutkimusperiodilla, erityisesti 1900-luvulla. Postisäästöpankin osuus oli koko sodanjälkeisen ajan noin 10 prosenttia ottolainauksesta.

Vuoteen 1951 asti pankkien talletuksia koskevissa sarjoissa ovat mukana myös valuuttatalletukset, sillä niiden erottaminen muista talletuksista on mahdotonta. Tarkkaa tietoa valuuttatilien käytöstä ei ole ennen vuotta 1952. Näin ollen valuuttatalletukset ovat tuohon asti myös mukana M2:ssa, mikäli niitä ylipäätään käytettiin.

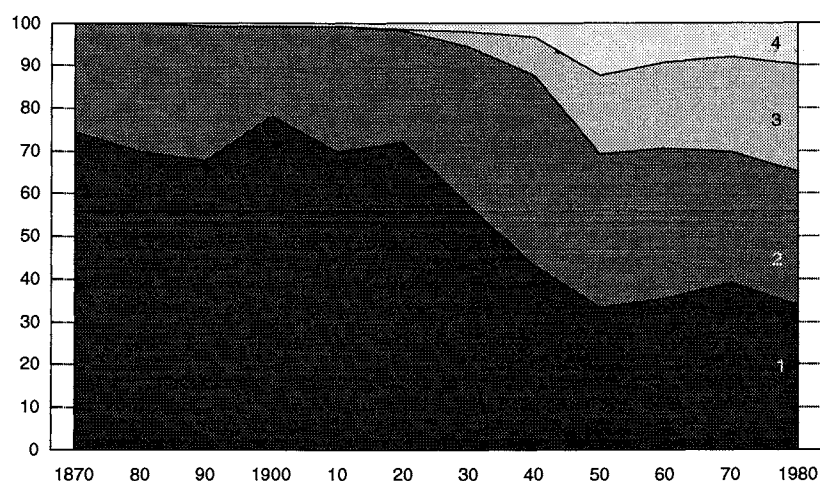
Erityisesti talletustilien käsitteleminen osoittaa mm. Haaviston (1992) tutkimuksen puutteet. Säästöpankkien osuus oli jo tutkimuksen alkuvuosina suurimmillaan yli 30 prosenttia talletuksista. Muiden rahoituslaitosten kuin liikepankkien ottolainauksen jättäminen pois raha-aggregaateista vääristää Haaviston antamaa kuvaa olennaisesti.

---

¹² Kuusterä, A. (1995), s. 359.

Kuvio 3.

Talletusten (pl. shekkitilit) jakautuminen eri pankki-ryhmien välillä kymmenvuosittain

- 1 Liikepankit
- 2 Säästöpankit
- 3 Osuuspankit
- 4 Postisäästöpankki

Liikepankit

Liikepankkien talletuksista on lähes koko periodilta saatavissa kuukausipohjainen aineisto. Ainoastaan eräissä poikkeuskohdissa on täytynyt estimoida (vrt. käteistalletukset).

Lähteet

1868–1872	Suomen Yhdyspankin arkisto ja vuosikertomukset
1873	Interpoloitu Suomen Yhdys-Pankin kuukausitietojen ja Pohjoismaiden Osakepankin Kauppaa ja Teollisuutta Varten vuodenvaihteen tietojen perusteella
1874–1883	Burjam, F. (1931) Säsongfluktuationerna inom bankvärksamheten i Finland
1884–1886	Interpoloitu lineaarisesti vuodenvaihteen tietojen perusteella
1887–1903	Thesleff, R. (1909) Den Finska Penningemarknaden 1879–1903
1903–1909	Hoppu, K. V. (1913) Suomen rahamarkkinat 1903–1912
1910–1951	SVT VII Pankkitilasto
1952–1980	Suomen Pankin tietokanta

Säästöpankit

Vuosilta 1868–1905 säästöpankkien talletukset ovat saatavilla vuosittain sekä vuosilta 1906–1923 neljännesvuosittain. Vuodesta 1924 aineisto saadaan Suomen Pankin arkistosta Tutkimuslaitoksen aineistosta. Vuosilta 1952–1980 tiedot on saatu Suomen Pankin tietokannasta. Laveaa rahaa koskevissa kuukausisarjoissa olevat

talletukset on interpoloitu lineaarisesti aineistosta silloin kun kuukausiaineistoa ei ole ollut saatavilla.

Lähteet

1868-1905	SVT VIIA sekä vuodet 1868-1969, 1873-1974, 1876 Kuusterä (1995), interpolointi lineaarisesti vuosiaineistosta
1906-1923	SVT VIIA ja SVT VIID, interpolointi lineaarisesti neljännesvuosiaineistosta
1924-1951	Suomen Pankin arkisto (tutkimuslaitoksen arkisto: talletukset 1920-1953)
1952-1980	Suomen Pankin tietokanta

Postisäästöpankki

Postisäästöpankkien talletuksista on yksityiskohtainen aineisto niiden perustamisesta lähtien vuodesta 1887. Historian alkupäässä varsinainen talletusvaranto on osittain laskettu talletuksia koskevien virtatietojen perusteella.

Lähde

1887-1951	SVT VIIB Postisäästöpankkitalasto
1952-1980	Suomen Pankin tietokanta

Osuuskassat ja -pankit

Osuuskassojen talletuksissa ovat vuoden 1925 loppuun asti mukana myös käteistalletukset (juoksevat tilit). Vuosilta 1926-1929 kuukausisarjat on saatu interpoloimalla lineaarisesti Suomen Pankin arkistosta saatavasta neljännesvuosiaineistosta. Vuodesta 1930 osuuskassoista on saatavissa suoraan kuukausiaineisto.

Lähteet

1926-1929	Suomen Pankin arkisto ja estimointi
1930-1951	Suomen Pankin arkisto (tutkimuslaitoksen arkisto: talletukset 1920-1953)
1952-1980	Suomen Pankin tietokanta

OKO

OKOn talletussarjassa ovat vuoteen 1934 asti mukana myös shekkitalletukset. Lisäksi näissä sarjoissa ovat mukana myös osuuskassojen talletukset OKOssa, sillä niiden puhdistaminen ei ollut mahdollista yksiselitteisesti. Vuodesta 1935 alkaen Suomen Pankin arkistosta saadaan suoraan yleisön talletukset OKOssa. Vuodesta 1952 alkaen tiedot on saatu Suomen Pankin tietokannasta, jossa OKO sisältyy liikepankkeihin.

Lähteet

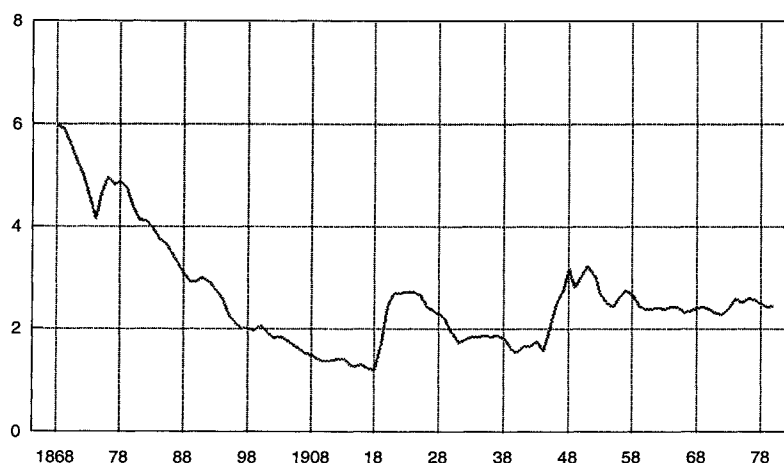
1920-1951	Suomen Pankin arkisto (tutkimuslaitoksen arkisto: talletukset 1920-1953)
1952-1980	Suomen Pankin tietokanta

4 Katsaus raha-aggregateihin

Tässä tutkimuksessa ei ole tarkoitus analysoida yksityiskohtaisemmin rahan määrän kehitystä. Seuraavassa katsauksessa esitetään kuitenkin eräitä huomionarvoisia seikkoja, jotka ovat vaikuttaneet rahan määrään. Huomio kiinnittyy siten mm. inflaatioon, devalvaatioihin, rahauudistuksiin, kansallisiin ja kansainvälisiin lamakausiin sekä tietysti muihin kriisivuosiin, jotka ovat vaikuttaneet myös rahatalouteen, erityisesti rahan tarjontaan. Suomen kansantalouden kehitys, taloudellinen kasvu sekä pankkisektorin kehittyminen ovat myös olennaisia tekijöitä rahan tarjontaa käsiteltäessä. Seuraavassa on myös joitakin viittauksia näihin taloudellisen aktiviteetin perustekijöihin. Niiden suhteen on kuitenkin syytä tutustua muuhun peruskirjallisuuteen.¹³

Kuvio 4.

Lavean rahan kiertonopeus vuosina 1868-1980

Yleisesti ottaen voidaan todeta, että rahan määrä on kasvanut jonkin verran nimellistuloja nopeammin. Suhdeluku BKT/M² kutsutaan rahan kiertonopeudeksi. Se on alentunut noin kolmasosaan ensimmäistä maailmansotaa edeltävänä aikana. Kehitys osoittaa ns. rahatalouden ”syvenemistä” (deepening). Itsenäisyyden aikana on rahan kiertonopeus pysynyt suhteellisen vakaana eikä sen kehityksessä näy selvää trendiä.

¹³ Taloudellinen kasvu, Hjerpe, R. (1988), pankkisektorin kehitys esim. Aaku, E. (1956), Kuusterä, A. (1995), Blomstedt, Y. (1978) sekä Auer, J (1964).

4.1 Hopea- ja kultakantavuodet 1868–1913

Suomessa hopearahakantaan siirryttiin vuonna 1866. Taloudellinen tilanne oli hopeakannan astuessa voimaan hyvin kriittinen mm. katovuosien takia. Kun suurimmat vaikeudet oli ohitettu, käynnistyi suhteellisen tasainen kasvun kausi. Kasvua kesti 1870-luvun puoliväliin asti, jolloin myös raha-aggregaattien kasvu taittui ja rahan tarjonta supistui voimakkaasti usean vuoden ajan. Tästä alkoi pitkäksi lamaksi kutsuttu hitaan kasvun kausi, jota jatkui aina 1890-luvulle asti.¹⁴ Kultakantaan kiinnittyminen vuonna 1878 merkitsi aluksi voimakasta kasvua rahan tarjonnassa, mutta kultakannan aikana trendikasvu oli hyvin hidasta inflaation puuttumisesta johtuen. Vakaat taloudelliset olot, kiihtynyt taloudellinen kasvu ja rahatalouden leviäminen pitivät kuitenkin yllä jatkuvaa kasvua erityisesti lavean rahan tarjonnassa.

Metallirahakannan aikana raha-aggregaatit olivat suhdannesyklisiä (ks. kuvio 5c). Juuri teollistumassa olevassa alkutuotannosta riippuvaisessa yhteiskunnassa suhdanteet näkyivät voimakkaina rahan tarjonnassa. Syynä tähän olivat mm. rahatalouteen siirtymisen käynnistyminen ja kiihtyminen, erilaisten kansantalouden häiriöiden nopea välittyminen rahan tarjontaan sekä tietysti lamakaudet. Syklit vaikuttivat erityisesti yleisön hallussa olevaan käteisrahaan, pääasiassa setelistöön. Metallirahan kuukausivaihteluista ei ole tietoa, mutta päärahassa (ensin hopea, sitten kulta) vaihtelut ovat todennäköisesti näkyneetkin, vaihtoraha sen sijaan on todennäköisesti kasvanut suhteellisen tasaisesti.

Muut talletukset kehittyivät tasaisesti ja niiden osuus laveasta rahasta kasvoi kultakannan aikana noin 40 prosentista 80 prosenttiin (ks. kuvio 5b). Talletusten nopean kasvun takana ei Kuusterän mukaan ole ainoastaan yleinen elintason nousu, vaan olennaisessa asemassa oli uusien väestöryhmien siirtyminen rahatalouden piiriin.¹⁵ Suhdannevaiheissa muutokset M1:ssä ovat huomattavasti voimakkaampia laveaan rahaan verrattuna. Toisaalta irtisanomisehtoisten talletusten reagointi suhdanteisiin oli käytännön syistäkin huomattavasti hitaampaa kuin käteisen rahan ja käteistalletusten.

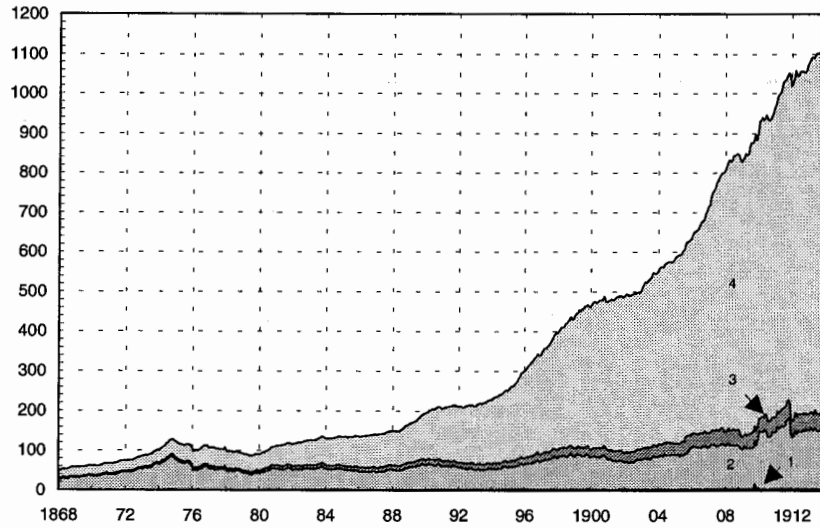
---

¹⁴ Hjerppe, R. (1988) s. 44.

¹⁵ Kuusterä, A. (1995) s. 167.

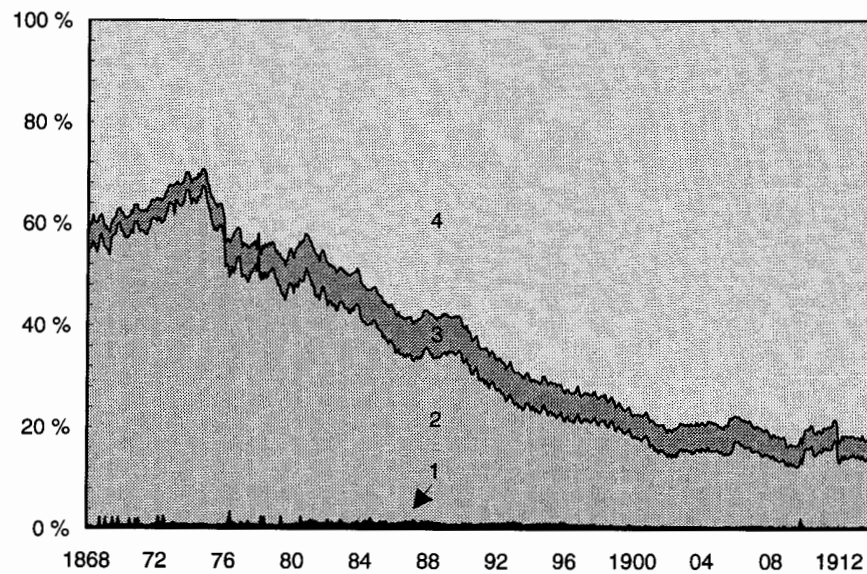
Kuvio 5a.

Lavean rahan tarjonta 1868–1913, milj. mk

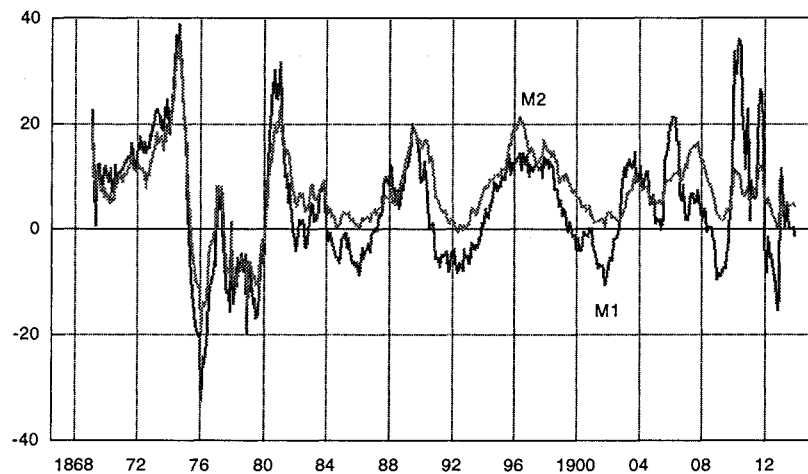
Kuvio 5b.

Lavean rahan rakenne 1868–1913

- 1 Postilähetysvekselit
- 2 Yleisön hallussa oleva raha
- 3 Käteistalletukset
- 4 Muut talletukset

Suppean ja lavean rahan 12-kuukauden prosentti- muutokset vuosina 1868–1913

M1 Suppea raha
M2 Lavea raha

4.2 Kriisivuodet 1914–1922

Ensimmäisen maailmansodan puhkeaminen katkaisi kultakannan aikaiset vakaat rahaolot. Talouden voimakas inflaatiokehitys johti nimellisen rahan määrän nopeaan kasvuun (ks. kuviot 6a ja c).¹⁶ Rahan määrän reaalin kasvu oli kuitenkin huomattavasti hitaampaa, jopa negatiivista. Suppean rahan kasvu vastaa likimain inflaatiovauhtia, vuodesta 1913 vuoteen 1922 sen määrä kasvoi noin 11-kertaiseksi. Lavea raha sen sijaan kasvoi samana aikana vain noin 6-kertaiseksi. Rahan määrän kehitys normalisoituu vuosien 1920 ja 1921 aikana.

Suppean rahan kasvua selittää suurelta osin yleisön hallussa olevan käteisrahan, erityisesti setelistön, kasvu. Lisäksi käteistalletusten suhteellinen osuus suppeasta rahasta kasvoi noin kymmenellä prosentilla käteisrahan kustannuksella (kuvio 6b). Käteistalletusten kasvu ei kuitenkaan ollut erityisen voimakasta, vaikka pankit pyrkivätkin ”rahanrunsauden” takia rajoittamaan muiden talletusten määrää, koska korollisten talletusten kerääminen luoton kysynnän ollessa heikkoa ei ollut pankeille kannattavaa. Laveassa rahassa muiden talletusten osuus laskee kuitenkin yli 15 prosenttia, mistä ainakin osa voidaan perustella talletusvarojen ohjautumisella juokseville tileille. Maailmansodan jälkeisenä aikana myös postivekseleiden osuus oli suurimmillaan jopa 5 prosenttia suppeasta rahasta.

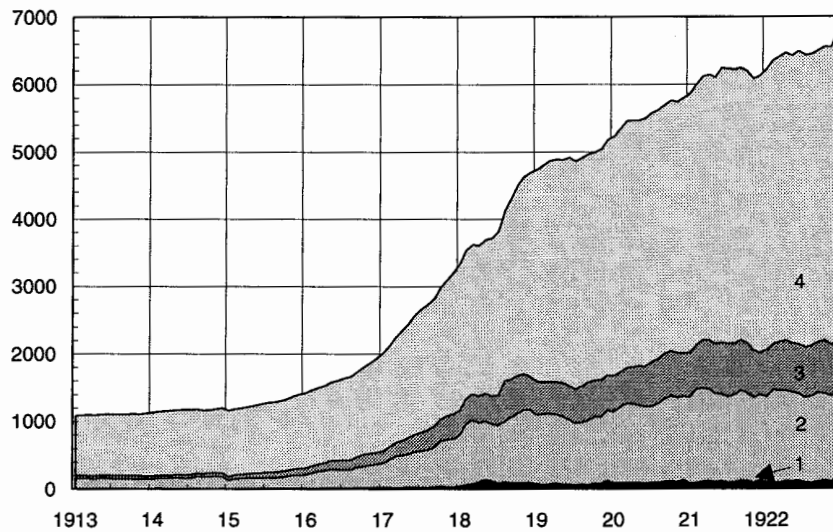
Seuraavalla sivulla oleviin kuvioihin on tehty eräitä poikkeusvuosista johtuvia korjauksia. Kuvioissa 6a ja b on helmi-maaliskuu interpoloitu, koska sisällissodan takia varsinaisissa sarjoissa on niiden kohdalla katkoskohta. Lisäksi kuvioissa 6a, b ja c on kulta- ja hopearaha poistettu sarjoista vähitellen vuosina 1914–1915, jotta on välttytty suurelta, epäinformatiiviselta hyppäykseltä. Inflaation takia liikkeestä hävin-

¹⁶ Hyvin yksityiskohtainen aikalaiskuvaus Suomen rahaoloista ensimmäisen maailmansodan aikana ja sen jälkeen saa teoksesta Korpisaari, P. (1926) Suomen markka 1914–1925.

nyt kulta- ja hopearaha on setelistön muutoksen perusteella pudotettu elokuussa 1914 ensin puoleen ja sen jälkeen poistettu sarjoista tasaisesti puolen vuoden aikana. Varsinaisissa tämän tutkimuksen liitteessä raportoitavissa aikasarjoissa tätä korjausta ei ole tehty, vaan sarjoissa on katkoskohta vuodenvaihteessa 1914–1915.

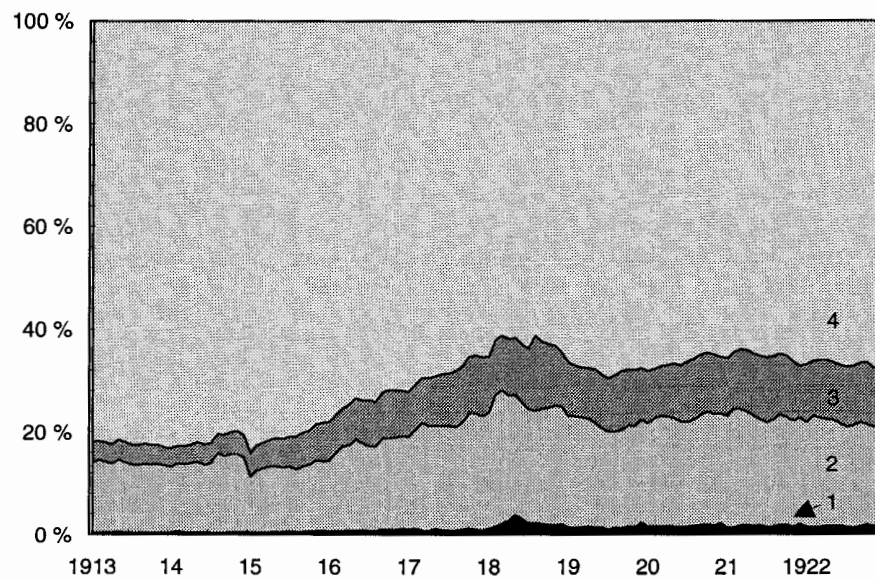
Kuvio 6a.

Lavean rahan tarjonta 1913–1922, milj. mk

Kuvio 6b.

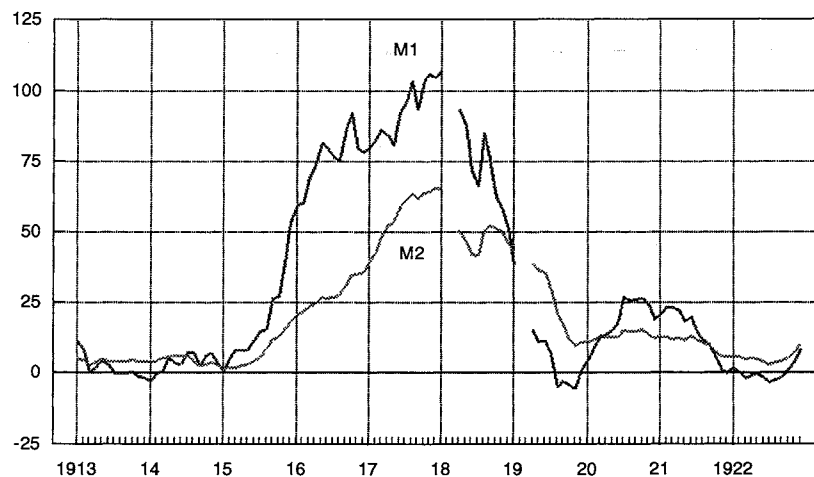
Lavean rahan rakenne 1913–1922

- 1 Postilähetysvekselit
- 2 Yleisön hallussa oleva raha
- 3 Käteistalletukset
- 4 Muut talletukset

Suppean ja lavean rahan 12-kuukauden prosentti- muutokset vuosina 1913–1922

M1 Suppea raha
M2 Lavea raha

4.3 Vakauttaminen, kultakanta ja kellutus, vuodet 1922–1933

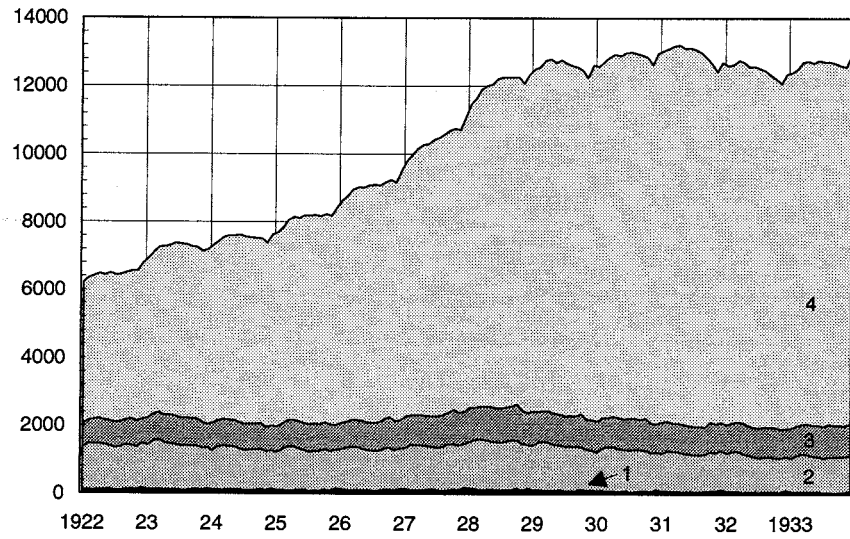
Maailmansotien välinen aika on värikäs jakso suomalaisessa rahahistoriassa. Kehitys jakautuu suhteellisen selvästi kahteen toisistaan poikkeavaan nousukauteen, joista ensimmäinen nopean kasvun kausi päättyi syvään lamaan. Nousukauden aikana oli velkaannuttu, tehty ylimitoitettuja investointeja ja muita toimenpiteitä, joiden ansiosta talous oli ylikuumentunut. Laman jälkeen siirryttiin 1930-luvun lopulla kasvun aikaan, joka päättyi toisen maailmansodan puhkeamiseen.

Ensimmäisen maailmansodan jälkeen inflaatiokehitys katkesi vuonna 1921 ja myös rahaolot normalisoituivat. Rahan määrän kasvu oli jatkuvaa laman puhkeamiseen asti. Pitkä kasvu tapahtui lähes täysin muiden talletusten voimakkaana lisääntymisenä, kun sen sijaan liikkeessä olevan käteisen rahan ja käteistalletusten määrä pysyi hyvin vakioisena. Postilähetykselle merkitys laskee olemattomaksi. Vuonna 1922 alkanut talouden voimakas noususuhdanne kesti aina vuoteen 1928 saakka, jolloin myös suppean rahan määrän kasvu pysähtyi moneksi vuodeksi. Laveassa rahassa kasvua jatkui aina vuoden 1931 puoliväliin asti; talletusten väheneminen kesti alle kaksi vuotta ja niiden supistuminen oli suhteellisen pientä. 1930-luvun nousukausi käynnisti jälleen rahanmäärän kasvun. On tärkeää huomata, että rahan määrän kasvun takana oli suhteellisen alhainen elinkustannusten kohoaminen koko 1920-luvunkin ajan, joten kasvua tapahtui suhteellisen paljon myös reaalisesti sen jälkeen, kun itsenäisyyden alkuvuosien inflaatiokierre oli katkennut.

Lamavuosina taloudellinen aktiviteetti supistui niin, että suppean rahan määrä laski lähes neljän vuoden ajan (1929–1932). Devalvaatioiden vaikutus (lokakuu 1931, joulukuu 1931) näkyy hetkellisinä piikkeinä rahan määrässä, mutta käänne tasaisempaan kehitykseen tapahtui vasta vuoden 1933 aikana talouden kääntyessä uudelle nousu-uralle raha- ja valuuttaolojen vakiinnuttua.

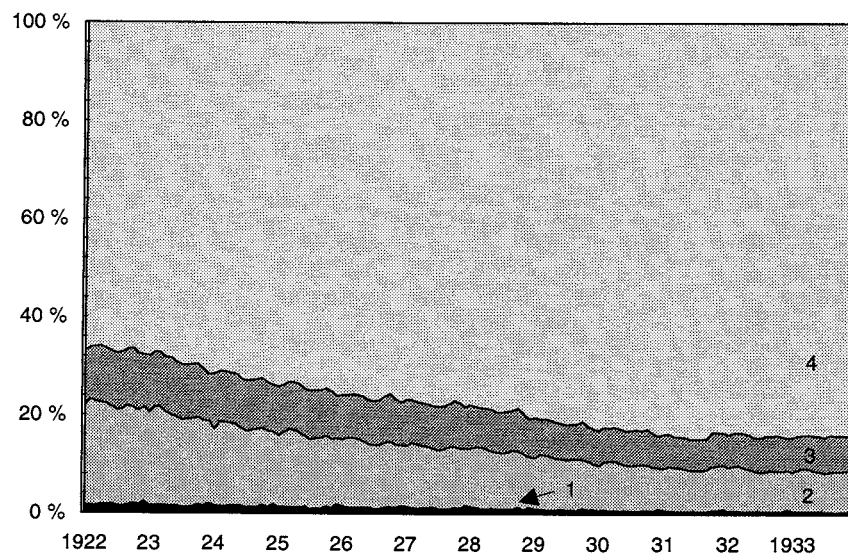
Kuvio 7a.

Lavean rahan tarjonta 1922-1933, milj. mk

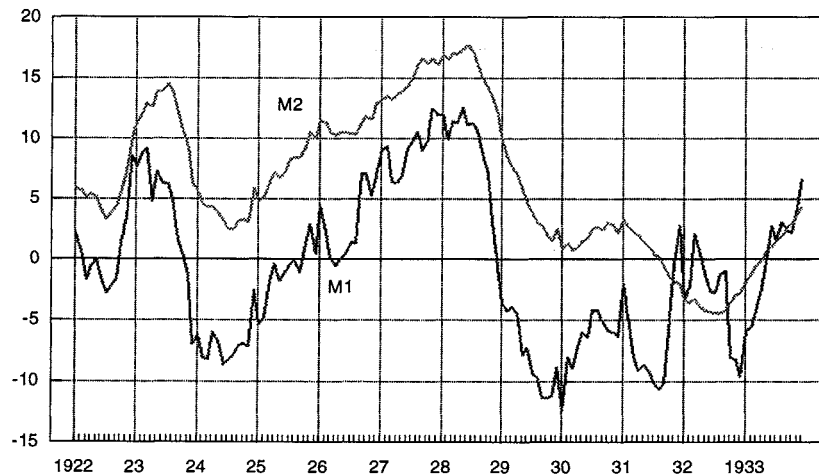
Kuvio 7b.

Lavean rahan rakenne 1922-1933

- 1 Postilähetysvekselit
- 2 Yleisön hallussa oleva raha
- 3 Käteistalletukset
- 4 Muut talletukset

Suppean ja lavean rahan 12-kuukauden prosentti- muutokset vuosina 1922–1933

M1 Suppea raha
M2 Lavea raha

4.4 Puntaklubi, sota ja elpyminen 1934–1952

Neljättä jaksoa kuvaa yksi yhteinen piirre, 2–4 vuoden sykleissä tapahtuva jatkuva rahan määrän suhteellisen tasainen ja voimakas kasvu (M1:n 12-kuukauden keskimääräinen kasvu toisen maailmansodan jälkeen oli lähes 20 prosenttia). Suppean rahan suhteen volatiilisuus on myös voimakkaampaa. Laveassa rahassa tapahtuu jatkuva hyvin tasainen ja myös samalla voimakas kasvu.

Puntaklubiin liittymisen jälkeen vuonna 1933 rahaolot vakiintuvat, ja rahan tarjonnan rakenne pysyy aina toiseen maailmansotaan asti hyvin vakioisena; sekä käteistalletusten että yleisön hallussa olevan käteisen rahan osuus on n. 10 prosenttia ja muiden talletusten osuus likimain 80 prosenttia. Suurimpana poikkeuksena säännöllisestä syklisestä kehityksestä on välittömästi maailmansodan puhkeamisen jälkeen nopeasti kasvanut setelistön määrä. Sen kasvu hidastuu kuitenkin nopeasti talvisodan päättyttyä. Toinen merkittävä muutos rahan tarjonnan rakenteessa on postisiirtoliikkeen käynnistyminen keväällä 1940 ja postisiirtotilien aiheuttama nopea lisääntyminen käteistalletuksissa, mikä lisäsi niiden osuutta rahan tarjonnassa. Keväästä 1941 alkaen myös suppea raha palasi normaaliin suhdannekehitykseen. Sodan jälkeen yleisön hallussa olevan käteisen rahan osuus rahan tarjonnasta alkaa myös laskea tasaisesti.

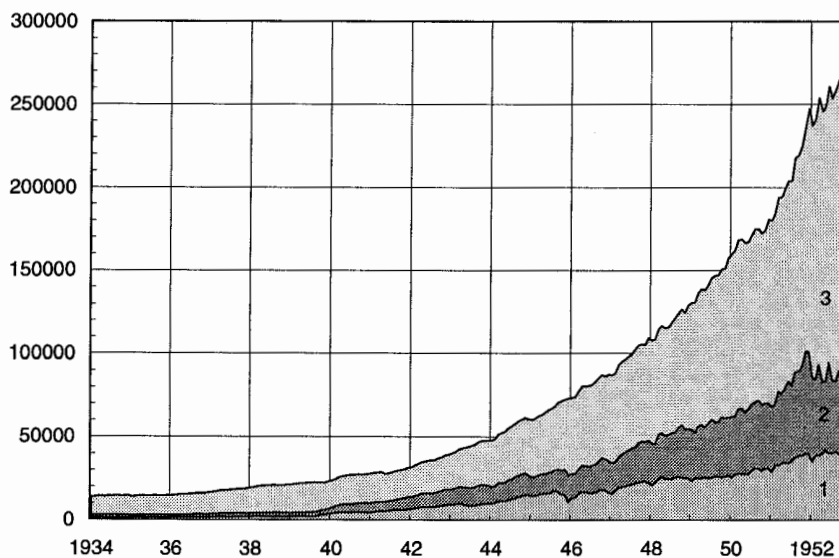
Rahan määrän tasaisen kasvun taustalla on tasainen, suhteellisen nopea inflaatio, joka osaltaan sai aikaan rahan määrän nimellisen kasvun muuttumisen tasaisesta, jopa lähes vakioisesta kehityksestä kohti eksponentiaalista. Vuosien 1945 ja 1949 devalvaatioiden vaikutus rahan määrään näkyy rahan tarjonnan kasvun hidastumisen katkeamisena ja kääntymisenä takaisin nousevalle uralle. Kyseisellä periodilla ei tapahtunut muita merkittäviä rahan tarjontaan vaikuttaneita seikkoja. Periodin lopulla näkyy vuonna 1951 kuumimmillaan ollut Korean kriisin aiheuttama noususuhdanne ja rahamarkkinoiden keveys. Vuoden lopulla noususuhdanne taittui ja rahamarkkinat

alkoivat kiristyä. Samalla käynnistettiin rahamarkkinoiden säännöstely. Kriisin jälkimainingeissa rahan tarjonta supistui nopeasti.

Vuoden 1952 osalta kuvissa näkyy aineistossa Postisäästöpankin talletusaineiston paraneminen lisääntyvänä vaihteluina yleisön käteistalletusten määrässä. Aikaisempina vuosina yleisöä koskevasta tiedoista on pankkien talletukset poistettu interpoloimalla jakaumaa koskevasta vuosiaineistosta. Vuodesta 1952 alkaen yleisötalletukset on saatavissa erikseen, jolloin vaihtelut niissä ovat huomattavasti estimoituja suurempia.

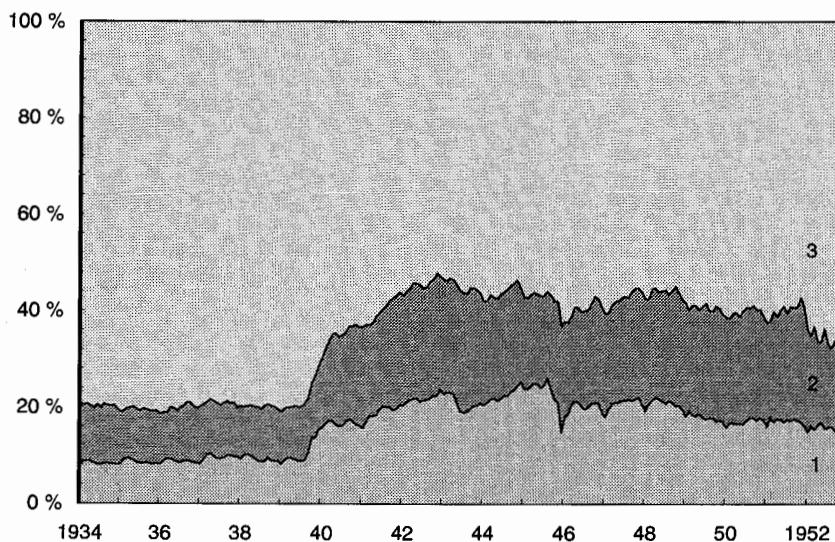
Kuvio 8a.

Lavean rahan tarjonta 1934–1952, milj. mk

Kuvio 8b.

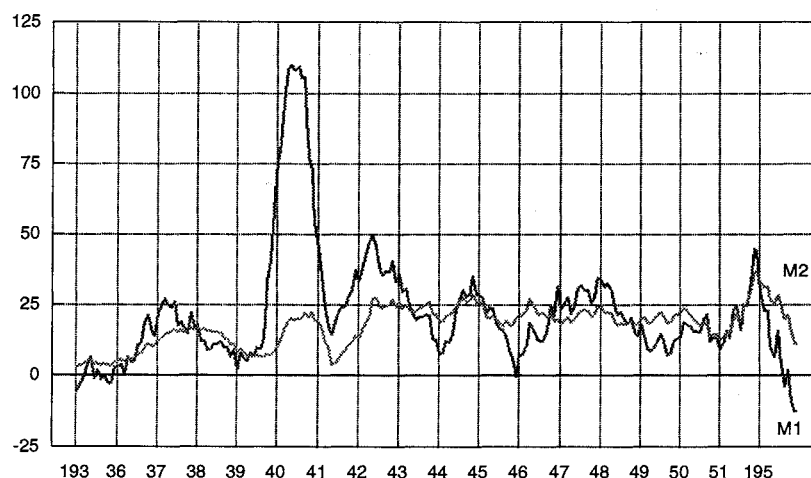
Lavean rahan rakenne 1934–1952

- 1 Yleisön hallussa oleva raha
- 2 Käteistalletukset
- 3 Muut talletukset

Kuvio 8c.

Suppean ja lavean rahan 12-kuukauden prosentti- muutokset vuosina 1934–1952

M1 Suppea raha
M2 Lavea raha

4.5 Säännöstelyjen rahamarkkinoiden aika 1952–1980

Jakso alkaa Korean kriisin jälkeisestä romahduksesta rahan määrässä. Muita mone-taarisia poikkeamia jakson aikana ovat olleet vuosien 1957, 1967 sekä 1977–1978 devalvaatiot. Näinä vuosina devalvaation seurauksena rahan määrä on kääntynyt suhteellisen nopeaan kasvuun, joskin suhdanteen taittuminen on joka kerta pysäyttä-nyt erityisesti suppean rahan kohdalla jatkuvan kasvun. 1960-luvulla ennen devalvaa-tiota suppean rahan kasvu pysähtyi lähes kokonaan. Näiden lisäksi jaksolle mahtuu 1970-luvun alun devalvoituminen, joka päättyi öljykriisin aikoihin ja suhdanteiden kääntymiseen kohti pitkää 1970-luvun lamaa.

Sodan jälkeisessä Suomessa on keskeisenä piirteenä näkynyt talouden devalvaa-tiosykli. Niiden vaikutus näkyy selvästi myös rahan tarjonnassa. Devalvaatiot voidaan nähdä kotimaiseen inflaatioon sopeutuvana ja sen sallivana politiikkana, joka tuki taloudellista kasvua laskukausien koittaessa. Toistuvia devalvaatioita käytettiin myös pakkosäästämisen keinoina, mikä näkyy rahan tarjonnan kääntymise-nä nousuun aina devalvaatioiden jälkeen.¹⁷ Erityisesti 1970-luvulla näkyy selvästi, miten kotimainen inflaatio johti mm. öljykriisin jälkeen toistuviin devalvaatioihin, joilla turvattiin taloudellisen kasvun jatkumista. 1970-luvulla taloudellinen kasvu oli kuitenkin lähes pysähdyksissä ja kasvu-ura kääntyikin huomattavasti aikaisempaa alhaisemmaksi.¹⁸ Devalvaatioiden vaikutukset näkyivät rahamarkkinoilla yleensä

¹⁷ Aiheesta on käyty laajaa keskustelua, joka on tiivistetysti esitetty artikkelissa Korkman, S. – Pekkarinen, J. (1988).

¹⁸ Hjerppe, R. (1988) s. 47.

jonkinasteisena keventymisenä tai ne loivat mahdollisuuksia purkaa joitakin sääntelykeinoja.¹⁹

Rahapoliittisessa toimintaympäristössä tapahtui periodin kuluessa useita muutoksia. Korean kriisin jälkeinen tilanne johti monimutkaisen rahamarkkinoiden säännöstelyjärjestelmän pystyttämiseen. Pankkien keskuspankkirahoituksen ehtoja tiukentamalla rahamarkkinoita kiristettiin voimakkaasti. Säännöstelyn piirissä olleiden ulkomaisten pääomaliikkeiden johdosta kotimaiset pääomamarkkinat eriytyivät kansainvälisistä. Talletusten ja luottojen hallinnollinen korkojärjestelmä johti korkojen lähes täydelliseen irtautumiseen markkinatasapainosta. Rahamarkkinoiden kiristyessä 1950-luvulla siirryttiin luotonsäännöstelytalouteen. Korkojen kohdalla voidaan puhua suorasta säännöstelystä, jota tuettiin suosituksin ja sopimuksin. Pankit saivat näin täysin hallitsevan aseman rahoituksen välittämisessä. Valuutansäännöstelyä vapautettiin 1950-luvun loppupuolella mm. lyhytaikaisten kauppaluottojen osalta.²⁰ Muuten säännöstelyjärjestelmä säilyi lähes sellaisenaan 1980-luvulle asti.

Eräs kiinnostava inflaation ja rahapolitiikan väliseen yhteyteen vaikuttanut tekijä rahoitusmarkkinoilla oli 1950-luvun puolivälissä käyttöön tullut indeksisidonnaisuus. Obligaatiomarkkinoilta alkanutta järjestelmää sovellettiin myös talletusmarkkinoilla. Vuonna 1955 pankit alkoivat ottaa vastaan indeksisidonnaisia määräaikaistalletuksia. Vuonna 1957 otettiin käyttöön täyskompensoivan ns. A-tilin rinnalle 50-prosenttisesti elinkustannusindeksiin sidottu B-tili. Vakauttamislain nojalla indeksiehdot kiellettiin vuonna 1968.²¹

Rahan määrän nimellinen kasvu on jakson aikana nopeaa, reaalin kasvu oli sen sijaan hitaampaa, sillä inflaatiokehitys oli voimakasta. Rakenteellinen muutos laveassa rahassa tapahtui muun talletuskannan osuuden kasvamisena suurimmillaan yli 80 prosenttiin periodin alun hieman yli 60 prosentista (ks. kuvio 9b1). Supistuminen tapahtui yleisön hallussa olevan käteisrahan kustannuksella, mihin tietysti suurelta osin vaikutti maksuliikenteen (mm. palkka pankkiin -järjestelmän kehittyminen) suuntautuminen pankkitileille. Käteistalletusten supistumisen takana oli varmastikin osittain yhä monikäyttöisemmiksi tulleiden muiden talletustilien paremmasta korkotuotosta aiheutunut kasvu. Yleisön käteisrahan tarve laskikin voimakkaasti. Muiden talletusten osuuden pysymistä korkealla edistivät varmasti myös 1950-luvun lopulta käyttöön otetut korkeakorkoiset, verottomat määräaikaistilit.

Vuonna 1964 käyttöön otetut käyttötilit eivät kasvattaneet käteistalletusten osuutta talletuskannasta juuri lainkaan. Maksupalvelun, pankkisiirron ja pankkikorttien käyttöönoton myötä vasta 1970-luvun lopulla aikaisemmista muista talletuksista karttuvien tilien ja säästötilien likvidisyyden aste kohosi, jolloin nykykäsitteiden mukaan suppea raha alkoikin muodostaa pääosan rahan tarjonnasta (ks. kuvio 9b2).

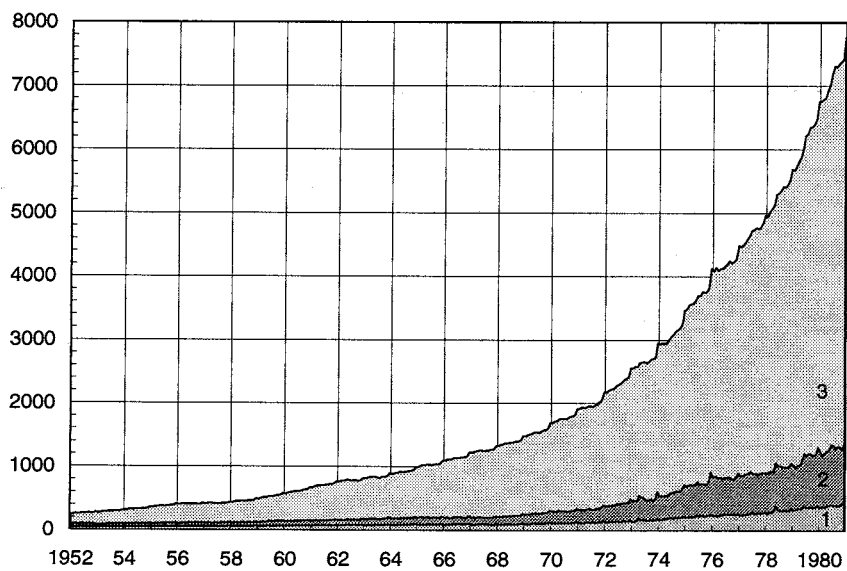
¹⁹ Tarkka, J. (1988) s. 204, 208.

²⁰ Tarkka, J. (1988) sekä Aaltonen, A. – Aurikko, E. – Kontulainen, J. (1994) s. 24–25. Yksityiskohdainen selvitys säännöstelyjärjestelmän synnystä, kehityksestä ja purkamisesta, ks. Tarkka, J. (1988).

²¹ Tarkka, J. (1988) s. 204.

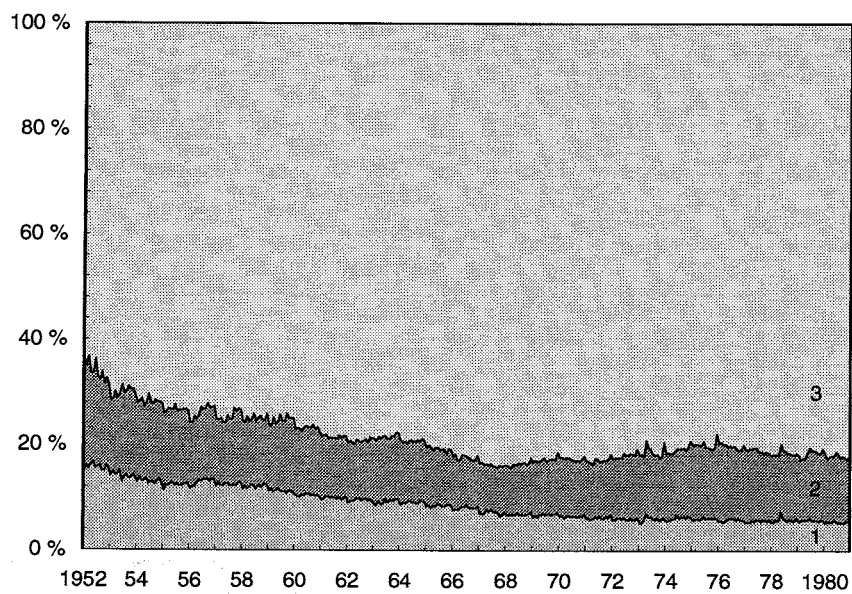
Kuvio 9a.

Lavean rahan tarjonta 1952-1980, mrd. mk

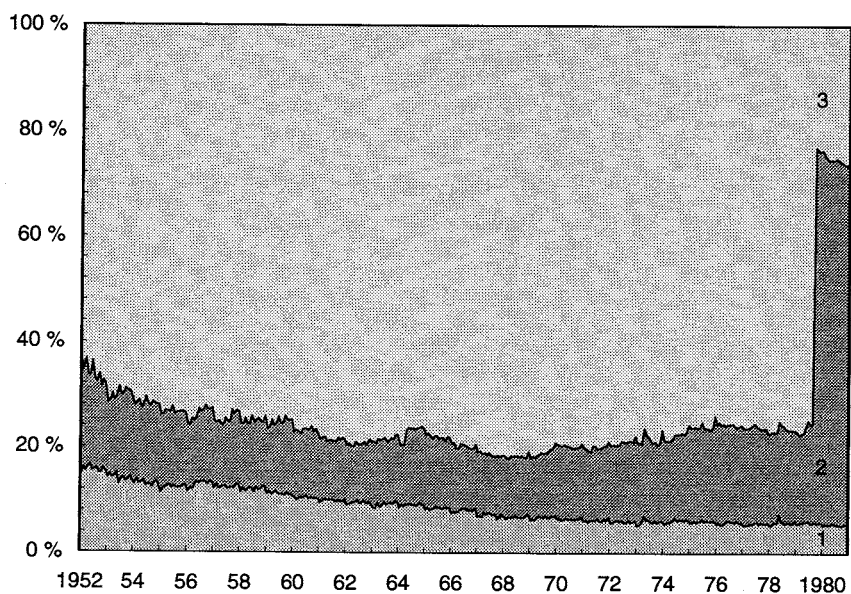
Kuvio 9b1.

Lavean rahan rakenne 1952-1980

Kuvio 9b2.

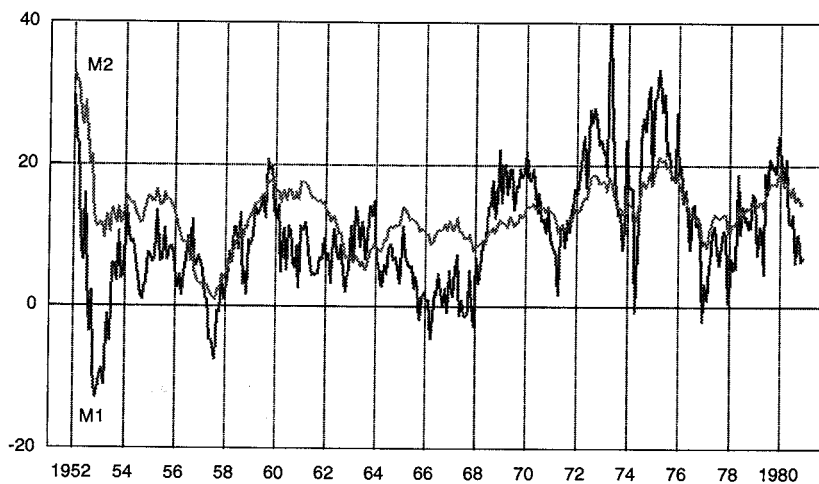
Lavean rahan rakenne 1952–1980, käteistalletukset nykyisen käytännön mukaisesti käsiteltynä

- 1 Yleisön hallussa oleva raha
- 2 Käteistalletukset
- 3 Muut talletukset

Kuvio 9c.

Suppean ja lavean rahan 12-kuukauden prosentti- muutokset vuosina 1952–1980

- M1 Suppea raha
- M2 Lavea raha

5 Lopuksi

Käsillä olevassa tutkimuksessa on siis ensimmäisen kerran muodostettu Suomen rahan tarjonnan pitkät aikasarjat nykykäsitteiden mukaan. Lähdeaineiston takia sarjoihin on kuitenkin jäänyt joitakin katkoskohtia, jotka täytyy myöhemmässä tutkimuksessa ottaa huomioon. Yleisön hallussa olevaan käteiseen rahaan sisällytetty metalliraha ja pankkisektorin laajentaminen koskemaan kaikki talletuspankit antavat nyt mahdollisuuden muodostaa aikaisempaan verrattuna huomattavasti kokonaisvaltaisempi kuva Suomen rahoitusmarkkinoiden kehityksestä.

Rahan tarjonta oli kehittynyt 1860-luvun alkupuolen hyvin käteisrahapainotteisesta rakenteesta jo 1800-luvun lopulle tultaessa hyvin talletuspainotteiseksi. Ensimmäisen maailmansodan aikana sekä käteisen rahan että käteistalletusten osuus laveasta rahasta kasvoi tilapäisesti. Tilanne kuitenkin muuttui nopeasti ja muiden talletusten osuus kasvoi noin 80 prosenttiin M2:sta. Toisen maailmansodan puhkeaminen merkitsi jälleen käteisen rahan osuuden kasvua. Samalla postisiirtotilien myötä myös käteistalletusten osuus kasvoi niin, että suppean rahan osuus oli sodan aikana lähes 50 prosenttia rahan tarjonnasta.

Toisen maailmansodan jälkeen muiden talletusten osuus on taas vähitellen kivunnut noin 80 prosenttiin laveasta rahasta. Suppean rahan rakenne on myös muuttunut niin, että käteisrahan osuus on laskenut käteistalletusten kustannuksella. Kun suppeaan rahaan lasketaan mukaan käyttötilit vuodesta 1964 alkaen ja säästö- ja karttuvat tilit syksystä 1979 alkaen (M1A), voidaan todeta voimakas kasvu likvidin rahan kehityksessä.

Jatkotutkimuksen kannalta sarjat tarjoavat hyvän aineiston erilaisiin rahan tarjontaa ja sen välittymistä ja vaikutuksia selvittäviin tutkimuksiin. Yksityiskohtaisen lähdeselvityksen ja laskentamenetelmien tarkan kuvauksen avulla sarjoja on mahdollista käyttää erilaisissa aineiston ekonometrisissa sovellutuksissa. Aikasarjaominaisuuksien testaamiseksi sarjoja täytyy kuitenkin ketjuttaa eräissä kohdissa (esim. vuodenvaihde 1933-1934). Raha-aggregaatit osasarjoineen ovat saatavissa levykkeellä Suomen Pankin tutkimusosastolta.

Lähteet

- Aaku, E. (1956) **Suomen liikepankit 1862–1955**. Painamaton moniste.
- Aaltonen, A. - Aurikko, E. - Kontulainen, J. (1994) **Rahapolitiikka Suomessa**. Suomen Pankki A:90. Helsinki.
- Auer, J. (1964) **Hyvinvoinnin rakennuspuita - Postisäästöpankki vuosina 1886–1961**. Helsinki.
- Blomstedt, Y. (1978) **Kyläkassasta osuuspankkiin - Osuuspankkihistoriaa 75 vuoden ajalta 1902–1977**. Helsinki.
- Burjam, F. (1931) **Säsongfluktuationerna inom bankverksamheten i Finland**. Ekonomiska samfundets tidsskrift, Ny serie, Häfte 23. Helsinki.
- Haavisto, T. (1992) **Money and economic activity in Finland 1866–1985**. Lund economic studies number 48. Malmö.
- Hjerppe, R. (1988) **Suomen talous 1860–1985 - Kasvu ja rakennemuutos**. Suomen Pankin julkaisuja, Kasvututkimuksia XIII. Helsinki.
- Hoppu, K.V. (1913) **Suomen rahamarkkinat vuosina 1903–1912**. Yhteiskuntataloudellisia kirjoituksia XI. Helsinki.
- Ikonen, V. (1993) **Suomen Pankin vuositasheet 1867–1992**. Suomen Pankki, tutkimusosasto, työpaperi 11/93.
- International Financial Statistics 1948–1980.
- Jokinen, H. (1991) **New Finnish monetary aggregates**. Bank of Finland, Bulletin, January 1991 Vol. 65, No. 1. Helsinki.
- Korpisaari, P. (1930) **Raha ja pankit**. Kansantaloudellinen käsikirjasto. Porvoo.
- Korpisaari, P. (1926) **Suomen markka 1914–1925**. Taloustieteellisiä tutkimuksia XXXIV. Porvoo.
- Korpisaari, P. (1920) **Suomen pankit - Niiden kehitys, rakenne ja toimintamuodot**. Taloustieteellisiä tutkimuksia XXV. Helsinki.
- Kuusterä, A. (1995) **Aate ja raha - Säästöpankit suomalaisessa yhteiskunnassa 1822–1994**. Keuruu.
- Larna, K. (1959) **The money supply, money flows and domestic product in Finland 1910–1956**. Kansantaloudellisia tutkimuksia XXIII. Helsinki.
- Pankkitariffi vuosilta 1978 ja 1979.
- Pipping, H.E. (1969) **Kultakannan turvissa - Suomen Pankki 1878–1914**. Helsinki.
- Saarinen, V. (1986) **Liikepankkien keskuspankkirahoituksen ehdot, määrä ja kustannukset 1950–1984**. Suomen Pankki A:63. Helsinki.
- Saarinen, V. (1989) **Pankkien kassavarantotalletusten ehdot, määrät ja kustannukset vuosina 1955–1987**. Teoksessa Kassavarantotalletukset ja rahapolitiikka, Suomen Pankki A:70. Helsinki.

- Suomen Eduskunnan pankkivaltuusmiesten kertomukset Eduskunnan Pankkivaliokunnalle eri vuosilta.
Helsinki.
- Suomen osuustoimintalehti vuosilta 1922-1926.
- Talvio, T. (1981) **Suomen rahat**. Helsinki.
- Tarkka, J. (1988) **Kahlitun rahan aika - Suomen rahamarkkinoiden säännöstelun vuosikymmenet**. Teoksessa S. Honkapohja - A. Suvanto (toim.) Raha, inflaatio ja talouspolitiikka. Helsinki.
- Tarkka, J. - Hämäläinen, T. (1989) **Kassavarantovelvoite rahapolitiikan välineenä**. Teoksessa Kassavarantotalletukset ja rahapolitiikka, Suomen Pankki A:70. Helsinki.
- Thesleff, R. (1909) **Den finska penningemarknaden 1879-1903**. Helsinki.
- Törnqvist, L. (1939) **Säsongfluktuationerna i Finlands Banks sedel- och myntcirkulation åren 1870-1937**. Ekonomiska samfundets tidsskrift, Ny serie, Häfte 44. Helsinki.

Arkistolähteet

- Suomen Pankin arkisto
 Suomen Pankin tase
 Maksuvälineosaston arkisto
 Setelit ja kovat rahat 1913-1972
 Tutkimuslaitoksen arkisto
 Anto- ja ottolainaus 1920-56
 Liikepankkien kassa ja kassareservi neljännesvuosittain XII.1934 - 1952
 Money supply 1937, 1944-1959
 Talletukset 1920-53

Tilastolähteet

- Kertomukset Suomen Pankin hoidosta 1873-1914.
 Mercator, 1908-1909.
 Suomen osuuskassojen liiketilasto I-XLII.
 Suomen Pankin vuosikirjat eri vuosilta.
 Suomen taloushistoria 3. Historiallinen tilasto. Toim. Vattula, K. (1983). Helsinki.
 Suomen virallinen tilasto
 VIIA Säästöpankkitalastoa 1870-
 VIIB Postisäästöpankkitalasto
 VIIC Pankkitilasto 1910- (vuositalasto)
 VIID Pankkitilasto 1910- (kuukausitalasto)
 Tilastollinen vuosikirja vuosina 1900-1920.
 Vuosikertomukset
 Pohjoismaiden Osakepankki Kauppaa ja Teollisuutta varten 1873, 1884-1886.
 Suomen Yhdys-Pankki 1867-1873, 1884-1886
 Wasa Aktie-bank 1884-1886

Muut tilastolähteet

- Suomen Pankin rahahistoriaprojektin keräämät tilastot
 Suomen Pankin pano- ja ottotilien disaggregoidut sarjat
 Setelistö
 Postilähetysvekselit Suomen Pankissa

Suomen Pankin tietokanta
Eri pankkien talletukset
Yleisön hallussa oleva käteinen raha

Liite 1.   Rahaperusta 1868–1980 (*Monetary base*), miljoonaa vanhaa markkaa (*millions of old markkaa*)¹

- 1   Liikkeessä olevat Suomen Pankin setelit (*Notes of Bank of Finland in circulation*)
- 2   Liikkeessä oleva Suomen metalliraha (*Coins in circulation*)
- 3=1+2 Liikkeessä oleva käteinen raha (*Currency in circulation*)
- 4   Talletuspankkien shekkitilit tai vastaavat Suomen Pankissa (*Cheque accounts of deposit banks in the Bank of Finland*)
- 5   Yleisön shekkitilit tai vastaavat Suomen Pankissa (*Cheque accounts of the public in the Bank of Finland*)
- 6   Pankkien päivätalletukset Suomen Pankissa (*Call money deposits of banks at the Bank of Finland*)
- 7   Kassavarantotalletukset (*Cash reserve deposits*)
- 8=3+4+5+6
Rahaperusta yhteensä (*Monetary base*)

Taulukoissa käytetyt merkinnät

- ===== Tilastointiperusteet ovat muuttuneet. (*Interruption of continuity*)
- Tieto puuttuu. (*Missing data*)
- -   Ei mitään ilmoitettavaa. (*Nothing to show.*)

---

¹ Vuodesta 1963 alkaen 1 markka = 100 vanhaa markkaa. (Since 1963, 1 markka = 100 old markkaa.)

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1868	1	22,61	4,36	26,97	0,04	0,06	--	--	27,07
	2	25,77	4,40	30,17	0,09	0,07	--	--	30,32
	3	25,29	4,43	29,72	0,17	0,09	--	--	29,98
	4	27,49	4,46	31,96	0,31	0,10	--	--	32,36
	5	25,38	4,50	29,88	0,04	0,05	--	--	29,97
	6	24,99	4,53	29,52	0,02	0,05	--	--	29,59
	7	25,32	4,56	29,89	0,15	0,01	--	--	30,04
	8	26,28	4,60	30,87	0,00	0,08	--	--	30,95
	9	27,54	4,63	32,17	0,02	0,05	--	--	32,24
	10	28,02	4,67	32,69	0,02	0,11	--	--	32,81
	11	28,91	4,70	33,61	0,09	0,10	--	--	33,79
	12	28,37	4,73	33,10	0,13	0,04	--	--	33,28
1869	1	29,17	4,76	33,93	0,36	0,09	--	--	34,38
	2	28,25	4,79	33,04	0,49	0,12	--	--	33,64
	3	28,75	4,82	33,57	0,45	0,08	--	--	34,11
	4	28,30	4,85	33,15	0,00	0,09	--	--	33,24
	5	28,92	4,88	33,80	0,00	0,04	--	--	33,84
	6	29,29	4,91	34,19	0,00	0,03	--	--	34,22
	7	28,40	4,94	33,34	0,00	0,03	--	--	33,37
	8	29,40	4,97	34,37	0,10	0,03	--	--	34,50
	9	31,02	4,99	36,01	0,02	0,04	--	--	36,07
	10	32,26	5,02	37,28	0,05	0,04	--	--	37,37
	11	32,28	5,05	37,34	0,00	0,05	--	--	37,39
	12	32,90	5,08	37,98	0,00	0,07	--	--	38,05
1870	1	32,76	5,11	37,88	0,00	0,05	--	--	37,93
	2	31,94	5,14	37,08	0,05	0,06	--	--	37,20
	3	31,28	5,18	36,46	0,30	0,07	--	--	36,83
	4	31,79	5,21	37,00	0,28	0,05	--	--	37,33
	5	31,71	5,24	36,95	0,08	0,07	--	--	37,10
	6	31,65	5,27	36,92	0,16	0,05	--	--	37,14
	7	32,50	5,30	37,80	0,10	0,07	--	--	37,97
	8	32,30	5,33	37,64	0,11	0,07	--	--	37,82
	9	34,51	5,36	39,88	0,00	0,04	--	--	39,92
	10	35,62	5,40	41,02	0,00	0,11	--	--	41,13
	11	35,65	5,43	41,08	0,15	0,07	--	--	41,31
	12	36,62	5,46	42,08	0,17	0,09	--	--	42,34
1871	1	35,83	5,52	41,35	0,17	0,07	--	--	41,59
	2	36,10	5,58	41,68	0,34	0,08	--	--	42,10
	3	35,40	5,64	41,04	0,62	0,09	--	--	41,75
	4	35,74	5,71	41,45	0,57	0,08	--	--	42,10
	5	35,95	5,77	41,72	0,53	0,23	--	--	42,49
	6	35,96	5,83	41,80	0,12	0,09	--	--	42,00
	7	37,93	5,89	43,82	0,10	0,02	--	--	43,95
	8	38,37	5,95	44,32	0,23	0,03	--	--	44,58
	9	40,23	6,02	46,25	0,07	0,04	--	--	46,36
	10	40,61	6,08	46,69	0,30	0,04	--	--	47,04
	11	40,98	6,14	47,12	0,10	0,07	--	--	47,29
	12	42,02	6,20	48,22	0,10	0,08	--	--	48,40
1872	1	41,54	6,24	47,78	0,10	0,71	--	--	48,59
	2	41,52	6,29	47,80	1,13	0,00	--	--	48,93
	3	40,66	6,33	46,99	1,84	0,00	--	--	48,83
	4	41,86	6,37	48,23	1,17	0,00	--	--	49,40
	5	41,33	6,41	47,74	1,31	0,02	--	--	49,07
	6	40,94	6,45	47,39	1,36	0,00	--	--	48,75
	7	42,32	6,49	48,81	0,40	0,00	--	--	49,21
	8	44,46	6,53	50,99	0,30	0,16	--	--	51,45
	9	46,16	6,57	52,73	0,40	0,02	--	--	53,16
	10	48,34	6,62	54,95	0,18	0,05	--	--	55,19
	11	47,88	6,66	54,54	0,26	0,16	--	--	54,96
	12	49,83	6,70	56,53	0,40	0,06	--	--	57,00

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1873	1	46,95	6,74	53,69	1,13	1,01	--	--	55,83
	2	49,81	6,78	56,59	0,00	0,01	--	--	56,59
	3	50,61	6,82	57,43	0,16	0,21	--	--	57,80
	4	49,71	6,86	56,57	0,46	0,01	--	--	57,04
	5	49,81	6,90	56,71	0,44	0,08	--	--	57,24
	6	49,83	6,94	56,77	0,44	0,05	--	--	57,26
	7	50,75	6,98	57,73	0,22	0,08	--	--	58,02
	8	52,06	7,02	59,08	0,20	0,08	--	--	59,36
	9	56,62	7,06	63,68	0,00	0,12	--	--	63,80
	10	58,58	7,10	65,68	0,14	0,02	--	--	65,84
	11	60,82	7,14	67,96	0,15	0,04	--	--	68,14
	12	60,92	7,18	68,10	0,00	0,04	--	--	68,14
1874	1	59,52	7,23	66,75	0,45	0,24	--	--	67,44
	2	62,07	7,27	69,35	0,17	0,08	--	--	69,60
	3	63,98	7,32	71,30	0,29	0,10	--	--	71,68
	4	65,39	7,36	72,75	0,13	0,19	--	--	73,07
	5	67,17	7,41	74,57	0,65	0,00	--	--	75,22
	6	72,11	7,45	79,57	0,20	0,21	--	--	79,97
	7	72,76	7,50	80,26	0,83	0,00	--	--	81,09
	8	76,21	7,54	83,76	0,05	0,10	--	--	83,91
	9	79,78	7,59	87,36	0,07	0,00	--	--	87,43
	10	80,76	7,63	88,39	0,24	0,00	--	--	88,63
	11	78,89	7,68	86,57	0,00	0,00	--	--	86,57
	12	73,45	7,72	81,18	0,00	0,00	--	--	81,18
1875	1	71,82	7,71	79,53	0,10	0,00	--	--	79,63
	2	67,41	7,69	75,10	0,25	0,00	--	--	75,35
	3	64,68	7,68	72,35	0,25	0,00	--	--	72,60
	4	64,16	7,66	71,82	0,10	0,04	--	--	71,96
	5	61,07	7,64	68,72	0,25	0,11	--	--	69,08
	6	61,32	7,63	68,95	0,00	0,07	--	--	69,02
	7	60,18	7,61	67,79	0,05	0,05	--	--	67,89
	8	61,22	7,59	68,81	0,00	0,00	--	--	68,81
	9	61,75	7,58	69,33	0,00	0,00	--	--	69,33
	10	61,90	7,56	69,46	0,23	0,00	--	--	69,69
	11	60,64	7,55	68,19	0,00	0,13	--	--	68,32
	12	57,48	7,53	65,01	0,00	0,00	--	--	65,01
1876	1	44,34	7,57	51,91	0,05	0,00	--	--	51,96
	2	45,49	7,61	53,10	0,15	0,00	--	--	53,25
	3	46,77	7,66	54,43	0,68	0,00	--	--	55,10
	4	45,23	7,70	52,93	1,29	0,00	--	--	54,22
	5	43,97	7,74	51,71	0,97	0,00	--	--	52,67
	6	46,77	7,78	54,56	0,87	0,10	--	--	55,53
	7	50,56	7,83	58,38	2,84	0,88	--	--	62,10
	8	53,52	7,87	61,39	4,16	1,13	--	--	66,68
	9	54,78	7,91	62,69	2,50	0,91	--	--	66,10
	10	54,25	7,95	62,21	0,88	0,48	--	--	63,56
	11	55,38	8,00	63,38	0,47	0,38	--	--	64,23
	12	52,74	8,04	60,78	0,85	0,53	--	--	62,15
1877	1	48,56	8,07	56,62	1,95	0,21	--	--	58,78
	2	49,93	8,10	58,03	0,86	0,20	--	--	59,09
	3	49,11	8,13	57,24	0,52	0,15	--	--	57,90
	4	49,95	8,15	58,11	1,51	0,27	--	--	59,88
	5	46,23	8,18	54,41	1,20	0,21	--	--	55,81
	6	45,13	8,21	53,34	0,26	0,20	--	--	53,80
	7	46,58	8,24	54,83	0,15	0,09	--	--	55,06
	8	45,72	8,27	53,99	0,20	0,00	--	--	54,19
	9	46,69	8,30	54,99	0,59	0,10	--	--	55,68
	10	47,28	8,33	55,61	0,69	0,08	--	--	56,38
	11	46,38	8,36	54,74	0,61	0,11	--	--	55,46
	12	53,55	8,39	61,93	0,95	0,12	--	--	63,00

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1878	1	43,62	8,30	51,92	1,29	0,00	--	--	53,21
	2	42,80	8,22	51,02	1,08	0,00	--	--	52,10
	3	43,09	8,14	51,23	1,16	0,00	--	--	52,39
	4	42,12	8,05	50,18	1,25	0,00	--	--	51,42
	5	41,45	7,97	49,42	1,61	0,08	--	--	51,11
	6	41,47	7,89	49,35	2,20	0,08	--	--	51,64
	7	40,76	9,14	49,90	2,10	0,08	--	--	52,08
	8	41,59	9,80	51,39	0,60	0,07	--	--	52,05
	9	40,21	9,91	50,12	0,19	0,07	--	--	50,38
	10	41,94	9,95	51,89	0,55	0,05	--	--	52,49
	11	40,47	9,99	50,46	0,80	0,05	--	--	51,31
	12	38,41	10,02	48,43	1,29	0,05	--	--	49,78
1879	1	38,33	9,97	48,29	-	-	--	--	48,29
	2	36,43	9,91	46,34	-	-	--	--	46,34
	3	36,67	9,85	46,53	-	-	--	--	46,53
	4	34,86	9,80	44,66	-	-	--	--	44,66
	5	32,85	9,74	42,60	-	-	--	--	42,60
	6	33,56	9,69	43,25	-	-	--	--	43,25
	7	32,46	9,63	42,09	-	-	--	--	42,09
	8	33,50	9,57	43,07	-	-	--	--	43,07
	9	35,47	9,52	44,99	-	-	--	--	44,99
	10	37,72	9,46	47,18	-	-	--	--	47,18
	11	37,60	9,40	47,01	-	-	--	--	47,01
	12	36,99	9,35	46,34	1,50	0,00	--	--	47,83
1880	1	35,86	9,42	45,28	1,72	0,02	--	--	47,01
	2	38,32	9,49	47,81	1,40	0,00	--	--	49,21
	3	39,13	9,57	48,70	1,06	0,09	--	--	49,85
	4	38,51	9,64	48,16	0,91	0,10	--	--	49,16
	5	40,96	9,72	50,67	0,48	0,03	--	--	51,18
	6	40,99	9,79	50,78	1,03	0,11	--	--	51,92
	7	40,67	9,86	50,53	1,58	0,10	--	--	52,21
	8	43,77	9,94	53,70	1,32	0,05	--	--	55,07
	9	46,14	10,01	56,15	1,22	0,09	--	--	57,46
	10	48,56	10,08	58,64	1,55	0,09	--	--	60,28
	11	48,24	10,16	58,40	1,61	0,07	--	--	60,08
	12	48,61	10,23	58,84	1,80	0,04	--	--	60,68
1881	1	49,06	10,36	59,42	2,23	0,04	--	--	61,69
	2	47,67	10,49	58,16	1,75	0,04	--	--	59,94
	3	47,69	10,62	58,31	2,16	0,13	--	--	60,61
	4	45,84	10,75	56,59	2,33	0,13	--	--	59,05
	5	45,81	10,88	56,70	2,22	0,13	--	--	59,04
	6	44,96	11,01	55,98	2,03	0,12	--	--	58,13
	7	44,53	11,14	55,68	2,30	0,10	--	--	58,07
	8	46,69	11,27	57,96	1,50	0,13	--	--	59,59
	9	47,48	11,41	58,89	0,94	0,03	--	--	59,85
	10	47,60	11,54	59,14	0,64	0,03	--	--	59,80
	11	46,45	11,67	58,11	0,86	0,07	--	--	59,04
	12	44,79	11,80	56,59	1,33	0,04	--	--	57,96
1882	1	43,69	11,90	55,59	1,57	0,07	--	--	57,24
	2	43,03	12,00	55,03	1,56	0,07	--	--	56,65
	3	44,43	12,10	56,53	1,66	0,05	--	--	58,23
	4	43,90	12,20	56,10	2,03	0,05	--	--	58,18
	5	43,60	12,30	55,90	1,26	0,09	--	--	57,24
	6	43,88	12,40	56,28	0,59	0,05	--	--	56,93
	7	42,61	12,50	55,11	1,25	0,05	--	--	56,41
	8	42,91	12,60	55,51	0,77	0,04	--	--	56,31
	9	44,30	12,70	57,00	0,29	0,08	--	--	57,37
	10	45,22	12,80	58,03	0,44	0,06	--	--	58,53
	11	45,21	12,90	58,12	0,22	0,08	--	--	58,41
	12	45,07	13,00	58,08	0,41	0,05	--	--	58,53

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1883	1	44,72	12,95	57,67	1,02	0,06	--	--	58,75
	2	44,76	12,89	57,65	1,15	0,08	--	--	58,88
	3	44,69	12,84	57,52	0,93	0,09	--	--	58,54
	4	44,18	12,78	56,96	1,27	0,03	--	--	58,26
	5	43,87	12,72	56,59	1,07	0,03	--	--	57,69
	6	45,04	12,67	57,71	0,69	0,03	--	--	58,42
	7	45,57	12,61	58,18	0,48	0,03	--	--	58,69
	8	46,02	12,55	58,57	0,46	0,03	--	--	59,06
	9	48,22	12,50	60,72	0,67	0,03	--	--	61,42
	10	49,41	12,44	61,85	0,63	0,05	--	--	62,54
	11	48,47	12,39	60,85	1,07	0,05	--	--	61,97
	12	47,15	12,33	59,48	1,64	0,08	--	--	61,19
1884	1	45,94	12,29	58,23	1,92	0,08	--	--	60,23
	2	44,89	12,25	57,14	1,47	0,15	--	--	58,76
	3	45,19	12,21	57,40	1,43	0,08	--	--	58,91
	4	43,59	12,18	55,76	1,65	0,08	--	--	57,50
	5	43,31	12,14	55,44	1,83	0,18	--	--	57,46
	6	44,71	12,10	56,81	1,02	0,11	--	--	57,94
	7	44,29	12,06	56,36	1,42	0,04	--	--	57,82
	8	43,55	12,02	55,58	1,75	0,04	--	--	57,36
	9	46,01	11,99	58,00	1,28	0,08	--	--	59,36
	10	46,85	11,95	58,79	0,54	0,08	--	--	59,41
	11	46,24	11,91	58,16	0,76	0,08	--	--	58,99
	12	44,97	11,87	56,84	1,25	0,14	--	--	58,23
1885	1	44,15	11,90	56,04	-	-	--	--	56,04
	2	43,78	11,92	55,70	-	-	--	--	55,70
	3	43,42	11,94	55,36	-	-	--	--	55,36
	4	41,73	11,96	53,69	-	-	--	--	53,69
	5	42,11	11,99	54,10	-	-	--	--	54,10
	6	42,16	12,01	54,17	-	-	--	--	54,17
	7	40,87	12,03	52,91	-	-	--	--	52,91
	8	40,66	12,06	52,72	-	-	--	--	52,72
	9	42,32	12,08	54,40	-	-	--	--	54,40
	10	42,86	12,10	54,96	-	-	--	--	54,96
	11	41,48	12,12	53,61	-	-	--	--	53,61
	12	41,05	12,15	53,20	-	-	--	--	53,20
1886	1	38,82	12,12	50,94	-	-	--	--	50,94
	2	39,09	12,09	51,18	-	-	--	--	51,18
	3	40,20	12,06	52,26	-	-	--	--	52,26
	4	38,72	12,04	50,76	-	-	--	--	50,76
	5	38,43	12,01	50,44	-	-	--	--	50,44
	6	38,65	11,98	50,63	-	-	--	--	50,63
	7	38,12	11,95	50,08	-	-	--	--	50,08
	8	38,14	11,93	50,07	-	-	--	--	50,07
	9	38,77	11,90	50,67	-	-	--	--	50,67
	10	39,21	11,87	51,08	-	-	--	--	51,08
	11	40,03	11,84	51,88	-	-	--	--	51,88
	12	39,97	11,82	51,79	-	-	--	--	51,79
1887	1	38,57	11,84	50,42	-	-	--	--	50,42
	2	37,37	11,87	49,23	-	-	--	--	49,23
	3	39,28	11,89	51,17	-	-	--	--	51,17
	4	38,77	11,92	50,69	-	-	--	--	50,69
	5	39,50	11,94	51,44	-	-	--	--	51,44
	6	39,33	11,97	51,30	-	-	--	--	51,30
	7	39,26	12,00	51,25	-	-	--	--	51,25
	8	40,82	12,02	52,84	-	-	--	--	52,84
	9	41,94	12,05	53,99	-	-	--	--	53,99
	10	43,66	12,07	55,73	-	-	--	--	55,73
	11	43,69	12,10	55,78	-	-	--	--	55,78
	12	43,11	12,12	55,24	1,64	0,02	--	--	56,89

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN	SUOMEN	LIKK. OLEVA	SHEKKITILIT YMS.		PÄIVÄ-	KASSA-	RAHA-
		PANKIN	METALLI-	KÄTEINEN	SUOMEN PANKISSA				
		SETELIT	RAHA	RAHA	PANKIT	YLEISÖ	TUKSET	TALLET.	8=3+4
	1	2	3=1+2	4	5	6	7	8=3+4+5+6+7	
1888	1	42,40	12,09	54,49	-	-	--	--	54,49
	2	42,19	12,06	54,26	-	-	--	--	54,26
	3	41,46	12,04	53,49	-	-	--	--	53,49
	4	40,76	12,01	52,76	-	-	--	--	52,76
	5	41,19	11,98	53,17	-	-	--	--	53,17
	6	41,37	11,95	53,32	-	-	--	--	53,32
	7	42,38	11,92	54,30	-	-	--	--	54,30
	8	42,96	11,89	54,85	-	-	--	--	54,85
	9	44,97	11,86	56,83	-	-	--	--	56,83
	10	47,54	11,83	59,37	-	-	--	--	59,37
	11	48,17	11,80	59,97	-	-	--	--	59,97
	12	48,82	11,77	60,59	0,56	0,04	--	--	61,19
1889	1	49,07	11,84	60,91	-	-	--	--	60,91
	2	50,13	11,90	62,03	-	-	--	--	62,03
	3	51,22	11,97	63,19	-	-	--	--	63,19
	4	51,34	12,03	63,37	-	-	--	--	63,37
	5	51,35	12,10	63,44	-	-	--	--	63,44
	6	52,39	12,16	64,55	-	-	--	--	64,55
	7	52,92	12,22	65,15	-	-	--	--	65,15
	8	53,88	12,29	66,17	-	-	--	--	66,17
	9	55,78	12,35	68,14	-	-	--	--	68,14
	10	57,47	12,42	69,89	-	-	--	--	69,89
	11	57,32	12,48	69,80	-	-	--	--	69,80
	12	55,31	12,55	67,85	1,50	0,12	--	--	69,47
1890	1	54,47	12,60	67,06	2,37	0,03	--	--	69,47
	2	55,49	12,65	68,13	1,66	0,00	--	--	69,79
	3	57,29	12,70	69,99	1,10	0,07	--	--	71,16
	4	55,66	12,75	68,41	1,60	0,02	--	--	70,03
	5	55,42	12,80	68,22	1,63	0,03	--	--	69,88
	6	54,35	12,85	67,20	1,47	0,03	--	--	68,70
	7	51,84	12,90	64,74	0,88	0,04	--	--	65,66
	8	53,59	12,95	66,54	0,79	0,04	--	--	67,38
	9	55,61	13,00	68,61	0,75	0,03	--	--	69,38
	10	57,11	13,05	70,16	0,63	0,03	--	--	70,83
	11	55,10	13,10	68,20	0,95	0,00	--	--	69,14
	12	52,50	13,15	65,65	1,07	0,02	--	--	66,74
1891	1	51,26	13,21	64,47	0,95	0,02	--	--	65,43
	2	51,17	13,26	64,43	0,74	0,20	--	--	65,37
	3	52,01	13,31	65,32	0,67	0,03	--	--	66,03
	4	50,82	13,37	64,19	0,98	0,03	--	--	65,20
	5	52,11	13,42	65,54	0,73	0,06	--	--	66,32
	6	49,98	13,48	63,46	1,43	0,00	--	--	64,89
	7	49,39	13,53	62,92	0,63	0,02	--	--	63,57
	8	50,46	13,59	64,04	0,80	0,04	--	--	64,88
	9	51,94	13,64	65,58	0,87	0,05	--	--	66,50
	10	51,38	13,70	65,08	1,63	0,05	--	--	66,75
	11	50,46	13,75	64,21	1,18	0,09	--	--	65,48
	12	48,91	13,81	62,71	1,54	0,04	--	--	64,30
1892	1	48,18	13,85	62,03	1,36	0,07	--	--	63,45
	2	48,05	13,89	61,94	0,73	0,05	--	--	62,72
	3	47,50	13,93	61,43	0,62	0,02	--	--	62,07
	4	46,65	13,97	60,62	0,99	0,01	--	--	61,62
	5	46,57	14,01	60,59	1,35	0,02	--	--	61,95
	6	46,95	14,06	61,00	1,61	0,04	--	--	62,65
	7	44,52	14,10	58,62	2,00	0,05	--	--	60,67
	8	46,06	14,14	60,20	1,22	0,08	--	--	61,50
	9	46,21	14,18	60,39	0,91	0,01	--	--	61,31
	10	47,42	14,22	61,64	1,07	0,01	--	--	62,73
	11	47,02	14,26	61,28	1,05	0,04	--	--	62,37
	12	45,97	14,30	60,27	1,33	0,01	--	--	61,61

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1893	1	44,52	14,43	58,95	1,91	0,04	--	--	60,90
	2	45,18	14,56	59,74	0,85	0,04	--	--	60,63
	3	45,66	14,69	60,36	1,63	0,07	--	--	62,05
	4	44,01	14,82	58,83	0,95	0,19	--	--	59,98
	5	43,23	14,95	58,18	0,78	0,01	--	--	58,97
	6	43,23	15,08	58,31	0,95	0,02	--	--	59,28
	7	42,24	15,21	57,46	1,29	0,00	--	--	58,75
	8	43,21	15,34	58,55	0,92	0,00	--	--	59,47
	9	44,64	15,47	60,11	0,91	0,03	--	--	61,05
	10	45,25	15,60	60,85	0,94	0,03	--	--	61,82
	11	45,59	15,73	61,32	0,87	0,01	--	--	62,20
	12	44,44	15,86	60,30	0,70	0,01	--	--	61,02
1894	1	44,01	15,88	59,89	0,82	0,02	--	--	60,73
	2	45,86	15,89	61,75	0,86	0,01	--	--	62,62
	3	45,42	15,90	61,32	0,90	0,02	--	--	62,24
	4	44,72	15,91	60,63	0,64	0,15	--	--	61,42
	5	45,63	15,92	61,55	1,33	0,06	--	--	62,94
	6	44,91	15,94	60,85	1,75	0,07	--	--	62,66
	7	45,87	15,95	61,82	1,26	0,06	--	--	63,13
	8	46,35	15,96	62,31	1,81	0,05	--	--	64,17
	9	49,05	15,97	65,03	1,59	0,03	--	--	66,65
	10	51,01	15,99	67,00	1,30	0,03	--	--	68,33
	11	49,86	16,00	65,86	1,70	0,04	--	--	67,60
	12	49,05	16,01	65,06	1,07	0,05	--	--	66,18
1895	1	48,06	16,09	64,15	2,88	0,02	--	--	67,05
	2	49,73	16,17	65,90	2,20	0,03	--	--	68,13
	3	50,48	16,25	66,73	1,57	0,05	--	--	68,36
	4	48,98	16,33	65,31	2,12	0,04	--	--	67,46
	5	50,77	16,41	67,18	1,45	0,00	--	--	68,63
	6	51,40	16,49	67,89	3,12	0,02	--	--	71,03
	7	51,20	16,57	67,77	3,54	0,02	--	--	71,33
	8	52,92	16,65	69,57	2,80	0,06	--	--	72,44
	9	55,55	16,73	72,28	2,12	0,02	--	--	74,41
	10	58,33	16,81	75,14	2,84	0,03	--	--	78,01
	11	57,45	16,89	74,34	1,67	0,03	--	--	76,04
	12	56,34	16,97	73,31	1,75	0,04	--	--	75,10
1896	1	55,59	17,00	72,59	1,47	0,04	--	--	74,10
	2	57,63	17,03	74,66	1,18	0,00	--	--	75,84
	3	58,57	17,06	75,63	0,79	0,02	--	--	76,44
	4	57,25	17,09	74,34	0,82	0,01	--	--	75,17
	5	59,68	17,12	76,81	0,88	0,08	--	--	77,77
	6	57,96	17,15	75,11	0,67	0,02	--	--	75,80
	7	59,52	17,18	76,71	0,92	0,04	--	--	77,67
	8	60,89	17,22	78,11	0,28	0,03	--	--	78,42
	9	62,40	17,25	79,65	0,40	0,03	--	--	80,08
	10	66,69	17,28	83,96	0,19	0,01	--	--	84,16
	11	64,66	17,31	81,97	0,78	0,02	--	--	82,77
	12	64,12	17,34	81,46	0,28	0,02	--	--	81,76
1897	1	63,34	17,43	80,77	0,57	0,00	--	--	81,35
	2	64,62	17,52	82,14	0,65	0,01	--	--	82,80
	3	67,71	17,62	85,33	0,28	0,00	--	--	85,61
	4	65,62	17,71	83,33	0,32	0,01	--	--	83,66
	5	66,38	17,81	84,19	0,63	0,00	--	--	84,83
	6	66,07	17,90	83,97	0,45	0,01	--	--	84,43
	7	66,16	17,99	84,15	0,53	0,04	--	--	84,72
	8	67,53	18,09	85,62	0,47	0,00	--	--	86,09
	9	71,75	18,18	89,93	0,46	0,02	--	--	90,41
	10	74,36	18,27	92,63	0,25	0,06	--	--	92,94
	11	73,25	18,37	91,62	0,38	0,03	--	--	92,02
	12	71,49	18,46	89,95	0,81	0,42	--	--	91,18

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1898	1	71,22	18,37	89,59	0,67	0,00	--	--	90,26
	2	74,69	18,28	92,97	0,36	0,00	--	--	93,33
	3	75,97	18,19	94,16	0,47	0,00	--	--	94,63
	4	75,10	18,10	93,19	0,35	0,00	--	--	93,54
	5	77,36	18,01	95,36	0,42	0,02	--	--	95,80
	6	76,04	17,91	93,96	0,29	0,06	--	--	94,30
	7	73,25	17,82	91,07	0,45	0,00	--	--	91,52
	8	75,32	17,73	93,06	0,22	0,10	--	--	93,38
	9	80,74	17,64	98,38	0,29	0,00	--	--	98,67
	10	81,55	17,55	99,10	0,33	0,00	--	--	99,44
	11	79,36	17,46	96,82	0,25	0,02	--	--	97,08
	12	76,82	17,37	94,18	0,30	0,00	--	--	94,48
1899	1	74,54	17,45	91,99	0,35	0,00	--	--	92,34
	2	78,47	17,53	96,00	0,22	0,00	--	--	96,21
	3	81,04	17,61	98,65	0,29	0,00	--	--	98,94
	4	78,11	17,69	95,80	0,69	0,01	--	--	96,50
	5	77,79	17,77	95,56	0,30	0,00	--	--	95,86
	6	76,89	17,86	94,74	0,41	0,00	--	--	95,15
	7	75,35	17,94	93,28	0,29	0,01	--	--	93,58
	8	75,87	18,02	93,89	0,54	0,00	--	--	94,43
	9	77,71	18,10	95,81	0,29	0,00	--	--	96,10
	10	78,94	18,18	97,12	0,62	0,00	--	--	97,74
	11	75,38	18,26	93,64	0,41	0,00	--	--	94,05
	12	73,38	18,34	91,73	0,60	0,00	--	--	92,32
1900	1	72,35	18,36	90,71	0,66	0,00	--	--	91,37
	2	75,09	18,38	93,47	0,83	0,00	--	--	94,30
	3	74,66	18,40	93,06	0,40	0,00	--	--	93,45
	4	72,91	18,42	91,34	0,91	0,00	--	--	92,25
	5	73,43	18,44	91,88	0,25	0,00	--	--	92,13
	6	72,89	18,46	91,36	0,27	0,00	--	--	91,63
	7	72,28	18,48	90,76	0,34	0,00	--	--	91,10
	8	73,59	18,50	92,09	0,35	0,00	--	--	92,44
	9	74,49	18,52	93,01	0,35	0,01	--	--	93,37
	10	76,01	18,54	94,55	0,97	0,00	--	--	95,53
	11	73,26	18,56	91,83	0,58	0,00	--	--	92,40
	12	71,12	18,58	89,70	0,16	0,02	--	--	89,88
1901	1	65,98	18,56	84,54	0,36	2,48	--	--	87,38
	2	67,89	18,54	86,44	0,27	2,40	--	--	89,11
	3	66,20	18,53	84,73	0,26	2,52	--	--	87,51
	4	62,60	18,51	81,11	0,50	4,24	--	--	85,85
	5	63,42	18,49	81,91	0,46	2,72	--	--	85,09
	6	62,49	18,47	80,96	0,22	3,76	--	--	84,94
	7	62,05	18,45	80,50	0,70	3,50	--	--	84,69
	8	62,78	18,43	81,21	0,77	3,30	--	--	85,28
	9	64,09	18,41	82,50	0,64	2,91	--	--	86,05
	10	63,02	18,39	81,41	1,03	3,47	--	--	85,92
	11	61,50	18,37	79,87	1,82	3,25	--	--	84,94
	12	62,36	18,36	80,72	0,75	1,85	--	--	83,32
1902	1	60,66	18,37	79,03	2,11	1,37	--	--	82,51
	2	62,47	18,38	80,85	1,17	2,13	--	--	84,15
	3	61,33	18,39	79,72	1,34	1,71	--	--	82,78
	4	58,90	18,40	77,30	1,02	1,61	--	--	79,94
	5	60,42	18,41	78,83	0,85	2,45	--	--	82,13
	6	62,00	18,42	80,42	0,73	2,36	--	--	83,51
	7	62,29	18,43	80,72	0,55	2,00	--	--	83,28
	8	62,36	18,45	80,81	0,36	2,09	--	--	83,26
	9	66,02	18,46	84,47	1,12	1,49	--	--	87,08
	10	68,81	18,47	87,28	1,50	1,20	--	--	89,98
	11	67,77	18,48	86,25	0,91	2,01	--	--	89,17
	12	70,24	18,49	88,73	2,05	2,31	--	--	93,09

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI-RAHA	LIIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ-TALLE-TUKSET	KASSA-VARANTO-TALLET.	RAHA-PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
					4	5			
1903	1	68,36	18,62	86,98	1,45	1,96	--	--	90,39
	2	70,76	18,75	89,51	0,89	1,80	--	--	92,20
	3	70,57	18,87	89,44	1,72	2,22	--	--	93,38
	4	68,94	19,00	87,94	0,32	2,13	--	--	90,38
	5	69,51	19,13	88,64	0,73	2,78	--	--	92,15
	6	68,72	19,26	87,98	0,66	3,44	--	--	92,08
	7	69,43	19,38	88,81	0,41	3,22	--	--	92,44
	8	70,81	19,51	90,33	0,71	2,97	--	--	94,00
	9	73,36	19,64	93,00	0,59	2,96	--	--	96,54
	10	73,85	19,77	93,62	0,37	2,91	--	--	96,90
	11	72,40	19,90	92,29	0,59	2,57	--	--	95,46
	12	72,35	20,02	92,37	0,67	4,53	--	--	97,57
1904	1	76,02	20,51	96,53	1,21	3,43	--	--	101,17
	2	77,30	21,00	98,30	0,48	2,52	--	--	101,29
	3	76,31	21,48	97,79	0,67	3,33	--	--	101,79
	4	72,55	21,97	94,52	0,53	3,43	--	--	98,48
	5	77,69	22,46	100,15	0,34	3,86	--	--	104,35
	6	75,11	22,94	98,06	0,60	4,24	--	--	102,90
	7	73,18	23,43	96,61	0,72	3,96	--	--	101,29
	8	72,23	23,92	96,15	0,41	3,89	--	--	100,45
	9	71,92	24,40	96,32	0,45	4,05	--	--	100,82
	10	71,43	24,89	96,32	0,16	3,64	--	--	100,12
	11	72,57	25,38	97,95	0,60	3,85	--	--	102,40
	12	72,50	25,86	98,36	0,51	3,63	--	--	102,50
1905	1	70,98	25,97	96,95	0,42	3,09	--	--	100,45
	2	71,96	26,07	98,03	0,19	2,42	--	--	100,64
	3	70,93	26,18	97,11	0,12	1,82	--	--	99,04
	4	69,44	26,28	95,72	0,38	3,55	--	--	99,65
	5	71,69	26,39	98,07	0,39	4,19	--	--	102,66
	6	71,44	26,49	97,94	0,65	4,71	--	--	103,30
	7	70,53	26,60	97,13	0,13	4,02	--	--	101,27
	8	72,78	26,70	99,48	0,68	13,99	--	--	114,15
	9	75,16	26,81	101,97	0,38	14,90	--	--	117,25
	10	78,43	26,91	105,34	0,49	11,75	--	--	117,58
	11	86,11	27,02	113,13	0,31	7,60	--	--	121,04
	12	92,71	27,12	119,83	0,56	5,57	--	--	125,96
1906	1	92,69	27,10	119,79	1,33	3,78	--	--	124,90
	2	93,31	27,08	120,38	1,50	5,47	--	--	127,36
	3	93,09	27,05	120,14	1,20	4,23	--	--	125,58
	4	90,73	27,03	117,76	1,61	4,22	--	--	123,58
	5	91,76	27,01	118,77	1,72	3,88	--	--	124,37
	6	90,87	26,98	117,85	1,17	4,74	--	--	123,77
	7	90,13	26,96	117,09	2,72	4,53	--	--	124,34
	8	93,12	26,94	120,06	2,95	3,83	--	--	126,84
	9	90,32	26,91	117,23	5,18	2,72	--	--	125,13
	10	90,84	26,89	117,73	3,06	4,51	--	--	125,30
	11	90,38	26,87	117,24	1,88	4,57	--	--	123,69
	12	92,32	26,85	119,16	3,83	4,40	--	--	127,40
1907	1	90,61	26,92	117,53	5,22	4,32	--	--	127,07
	2	95,12	27,00	122,12	3,74	3,49	--	--	129,35
	3	97,38	27,08	124,45	1,83	4,91	--	--	131,19
	4	94,79	27,15	121,95	2,52	4,87	--	--	129,34
	5	95,92	27,23	123,15	2,56	4,67	--	--	130,38
	6	94,23	27,31	121,54	3,56	6,28	--	--	131,38
	7	93,66	27,38	121,04	2,84	5,51	--	--	129,40
	8	95,10	27,46	122,56	2,10	6,25	--	--	130,91
	9	97,36	27,54	124,90	3,16	6,79	--	--	134,85
	10	97,91	27,61	125,53	1,22	5,87	--	--	132,61
	11	95,64	27,69	123,33	1,20	5,33	--	--	129,86
	12	95,03	27,77	122,79	1,49	5,29	--	--	129,57

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1908	1	93,01	27,76	120,77	0,92	4,69	--	--	126,38
	2	96,78	27,75	124,53	0,60	5,77	--	--	130,90
	3	96,30	27,74	124,04	0,90	10,51	--	--	135,45
	4	91,93	27,73	119,66	1,29	9,22	--	--	130,18
	5	92,95	27,73	120,67	0,71	7,59	--	--	128,97
	6	93,35	27,72	121,07	0,86	8,37	--	--	130,30
	7	91,52	27,71	119,23	1,34	6,66	--	--	127,23
	8	93,51	27,70	121,21	1,10	6,96	--	--	129,26
	9	94,69	27,69	122,38	0,91	7,23	--	--	130,52
	10	92,74	27,69	120,43	1,09	7,61	--	--	129,12
	11	88,04	27,68	115,72	0,86	8,35	--	--	124,93
	12	85,99	27,67	113,66	1,29	2,40	--	--	117,34
1909	1	84,43	27,69	112,12	2,03	1,52	--	--	115,68
	2	88,52	27,72	116,23	1,50	1,61	--	--	119,35
	3	89,48	27,74	117,22	1,67	2,00	--	--	120,89
	4	85,51	27,76	113,27	1,12	1,49	--	--	115,88
	5	86,83	27,78	114,61	0,98	2,32	--	--	117,91
	6	88,56	27,81	116,37	3,69	3,53	--	--	123,58
	7	87,32	27,83	115,15	5,05	3,03	--	--	123,23
	8	88,62	27,85	116,47	3,27	3,31	--	--	123,05
	9	89,11	27,87	116,99	1,43	3,77	--	--	122,19
	10	89,94	27,90	117,84	5,05	3,58	--	--	126,47
	11	91,29	27,92	119,21	1,87	3,21	--	--	124,29
	12	111,63	27,94	139,57	2,86	2,92	--	--	145,34
1910	1	126,33	28,28	154,61	2,69	2,24	--	--	159,53
	2	127,55	28,61	156,16	1,02	1,86	--	--	159,04
	3	125,75	28,94	154,69	1,91	2,77	--	--	159,38
	4	124,04	29,28	153,31	0,99	3,36	--	--	157,67
	5	128,41	29,61	158,02	0,95	3,50	--	--	162,47
	6	128,51	29,95	158,46	2,10	4,12	--	--	164,68
	7	112,10	30,28	142,38	1,25	4,01	--	--	147,64
	8	109,51	30,61	140,12	0,75	3,66	--	--	144,54
	9	112,65	30,95	143,60	0,82	4,00	--	--	148,42
	10	115,67	31,28	146,95	0,64	3,91	--	--	151,51
	11	121,53	31,62	153,15	1,09	4,21	--	--	158,45
	12	123,91	31,95	155,86	1,82	3,49	--	--	161,17
1911	1	123,36	32,04	155,41	1,51	2,44	--	--	159,36
	2	135,14	32,14	167,27	2,73	6,27	--	--	176,27
	3	133,35	32,23	165,58	1,36	3,66	--	--	170,60
	4	130,79	32,32	163,11	1,57	4,04	--	--	168,71
	5	136,50	32,41	168,91	1,03	3,12	--	--	173,06
	6	136,68	32,50	169,18	2,72	3,67	--	--	175,57
	7	138,39	32,60	170,99	1,62	3,70	--	--	176,30
	8	141,64	32,69	174,33	2,74	3,47	--	--	180,54
	9	152,95	32,78	185,73	2,95	3,42	--	--	192,10
	10	157,68	32,87	190,56	5,48	3,99	--	--	200,03
	11	154,15	32,97	187,12	2,13	3,55	--	--	192,79
	12	115,26	33,06	148,32	1,37	3,69	--	--	153,37
1912	1	108,37	34,16	142,53	1,90	2,87	--	--	147,30
	2	114,54	35,26	149,80	2,01	3,23	--	--	155,05
	3	124,28	36,36	160,65	1,00	3,12	--	--	164,76
	4	113,35	37,46	150,81	1,18	3,39	--	--	155,38
	5	120,55	38,56	159,11	1,40	2,73	--	--	163,25
	6	116,84	39,66	156,50	2,19	2,82	--	--	161,52
	7	116,04	40,76	156,81	1,70	3,16	--	--	161,67
	8	114,95	41,87	156,82	1,15	2,87	--	--	160,84
	9	115,99	42,97	158,96	0,54	2,41	--	--	161,91
	10	113,16	44,07	157,23	0,73	2,04	--	--	160,00
	11	118,42	45,17	163,59	1,18	2,05	--	--	166,82
	12	117,50	46,27	163,77	1,94	2,77	--	--	168,48

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	4	5	6	7	8=3+4+5+6+7
1913	1	114,41	46,36	160,77	1,43	3,43	--	--	165,63
	2	119,62	46,45	166,07	1,09	2,50	--	--	169,66
	3	115,98	46,54	162,52	1,55	2,75	--	--	166,83
	4	110,59	46,63	157,22	0,81	2,79	--	--	160,82
	5	118,25	46,72	164,97	0,74	2,64	--	--	168,34
	6	114,92	46,81	161,73	1,06	3,30	--	--	166,09
	7	109,87	46,90	156,77	1,84	3,31	--	--	161,93
	8	109,41	47,00	156,40	1,72	2,83	--	--	160,95
	9	111,97	47,09	159,06	1,69	3,07	--	--	163,81
	10	109,17	47,18	156,35	2,24	2,50	--	--	161,08
	11	112,26	47,27	159,53	1,60	2,66	--	--	163,79
	12	113,00	47,36	160,36	3,38	2,35	--	--	166,09
1914	1	110,31	47,66	157,97	2,36	1,96	--	--	162,29
	2	114,08	47,95	162,04	1,47	2,17	--	--	165,68
	3	117,42	48,25	165,67	1,19	1,77	--	--	168,63
	4	119,54	48,55	168,09	1,71	1,71	--	--	171,52
	5	123,94	48,85	172,79	2,27	2,59	--	--	177,65
	6	118,11	49,14	167,26	3,05	2,47	--	--	172,78
	7	122,23	49,44	171,67	1,37	3,01	--	--	176,05
	8	148,19	49,74	197,93	2,54	3,40	--	--	203,87
	9	138,01	50,04	188,05	5,12	3,35	--	--	196,51
	10	139,91	50,33	190,24	3,19	3,84	--	--	197,27
	11	145,80	50,63	196,43	6,21	4,40	--	--	207,04
	12	141,72	50,93	192,65	10,01	4,69	--	--	207,35
1915	1	143,06	2,37	145,44	24,40	4,48	--	--	174,31
	2	158,50	2,40	160,89	21,36	4,52	--	--	186,77
	3	166,92	2,42	169,34	22,93	3,95	--	--	196,22
	4	173,54	2,44	175,98	31,45	4,44	--	--	211,86
	5	179,40	2,46	181,87	36,14	5,81	--	--	223,82
	6	180,81	2,48	183,29	51,01	6,54	--	--	240,85
	7	185,01	2,51	187,52	62,16	8,18	--	--	257,86
	8	183,36	2,53	185,89	78,29	9,43	--	--	273,60
	9	193,57	2,55	196,13	101,29	6,03	--	--	303,45
	10	202,02	2,57	204,59	106,77	3,16	--	--	314,52
	11	224,24	2,60	226,84	114,75	4,08	--	--	345,66
	12	231,61	2,62	234,23	132,93	3,76	--	--	370,92
1916	1	234,53	2,66	237,19	145,89	3,81	--	--	386,88
	2	257,68	2,70	260,38	117,75	5,87	--	--	384,00
	3	284,38	2,73	287,11	95,97	5,79	--	--	388,87
	4	292,20	2,77	294,97	106,19	7,42	--	--	408,58
	5	318,25	2,81	321,06	113,35	8,00	--	--	442,41
	6	317,07	2,85	319,92	132,74	6,38	--	--	459,03
	7	322,07	2,89	324,96	121,87	8,83	--	--	455,66
	8	329,89	2,93	332,82	142,91	6,35	--	--	482,08
	9	366,94	2,97	369,90	132,34	6,62	--	--	508,87
	10	380,89	3,00	383,89	132,14	6,19	--	--	522,22
	11	398,93	3,04	401,98	120,36	5,48	--	--	527,82
	12	421,28	3,08	424,37	108,50	7,57	--	--	540,44
1917	1	427,43	3,11	430,54	127,02	8,20	--	--	565,76
	2	469,63	3,14	472,77	121,73	11,48	--	--	605,97
	3	525,21	3,17	528,38	98,72	8,07	--	--	635,17
	4	538,92	3,20	542,11	144,67	9,73	--	--	696,52
	5	557,49	3,23	560,72	194,93	9,30	--	--	764,95
	6	583,85	3,25	587,11	251,19	12,07	--	--	850,37
	7	600,09	3,28	603,37	267,70	15,13	--	--	886,21
	8	623,49	3,31	626,80	301,62	16,04	--	--	944,46
	9	658,12	3,34	661,46	285,57	28,36	--	--	975,39
	10	744,83	3,37	748,20	242,66	25,22	--	--	1 016,09
	11	782,79	3,40	786,18	270,73	21,59	--	--	1 078,51
	12	764,49	3,43	767,91	220,83	17,01	--	--	1 005,75

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	4	5	6	7	8=3+4+5+6+7
1918	1	788,99	3,44	792,43	224,68	14,25	--	--	1 031,35
	2	911,54	3,46	915,00	194,58	3,41	--	--	1 112,99
	3	943,05	3,48	946,53	212,46	0,00	--	--	1 158,99
	4	951,43	3,49	954,92	240,31	0,00	--	--	1 195,24
	5	945,06	3,51	948,57	215,60	0,00	--	--	1 164,17
	6	930,26	3,53	933,79	197,94	7,57	--	--	1 139,29
	7	922,90	3,54	926,44	200,22	14,23	--	--	1 140,89
	8	972,13	3,56	975,69	148,13	56,57	--	--	1 180,39
	9	1 033,35	3,58	1 036,92	132,99	23,14	--	--	1 193,06
	10	1 096,58	3,59	1 100,17	89,41	24,11	--	--	1 213,70
	11	1 150,14	3,61	1 153,75	80,72	28,42	--	--	1 262,89
	12	1 156,20	3,63	1 159,82	86,79	21,83	--	--	1 268,44
1919	1	1 093,71	3,68	1 097,39	144,60	26,35	--	--	1 268,34
	2	1 109,50	3,73	1 113,23	83,86	20,71	--	--	1 217,80
	3	1 101,76	3,78	1 105,54	47,26	20,35	--	--	1 173,16
	4	1 084,76	3,83	1 088,60	50,66	25,19	--	--	1 164,45
	5	1 062,87	3,89	1 066,75	50,79	27,67	--	--	1 145,21
	6	1 015,55	3,94	1 019,48	73,98	23,83	--	--	1 117,29
	7	976,90	3,99	980,89	55,26	21,56	--	--	1 057,71
	8	973,57	4,04	977,62	174,90	25,22	--	--	1 177,74
	9	1 015,64	4,09	1 019,73	153,97	26,82	--	--	1 200,52
	10	1 052,59	4,15	1 056,74	97,84	24,85	--	--	1 179,43
	11	1 063,12	4,20	1 067,32	112,83	31,18	--	--	1 211,33
	12	1 123,94	4,25	1 128,19	86,07	30,96	--	--	1 245,22
1920	1	1 127,63	4,30	1 131,93	77,27	30,43	--	--	1 239,64
	2	1 202,23	4,34	1 206,58	36,93	30,30	--	--	1 273,81
	3	1 253,54	4,39	1 257,93	43,49	32,16	--	--	1 333,58
	4	1 240,75	4,44	1 245,19	70,76	34,78	--	--	1 350,73
	5	1 231,87	4,48	1 236,35	48,71	27,16	--	--	1 312,23
	6	1 206,22	4,53	1 210,76	57,54	29,03	--	--	1 297,33
	7	1 207,11	4,58	1 211,69	45,23	28,60	--	--	1 285,52
	8	1 244,99	4,63	1 249,62	50,90	24,00	--	--	1 324,52
	9	1 301,77	4,67	1 306,45	51,27	26,62	--	--	1 384,34
	10	1 351,67	4,72	1 356,39	48,35	19,43	--	--	1 424,18
	11	1 332,59	4,77	1 337,35	39,26	10,05	--	--	1 386,66
	12	1 341,04	4,81	1 345,85	33,12	20,02	--	--	1 398,99
1921	1	1 348,76	4,86	1 353,62	51,81	17,68	--	--	1 423,10
	2	1 464,38	4,91	1 469,29	14,44	20,22	--	--	1 503,95
	3	1 476,03	4,95	1 480,98	41,22	18,49	--	--	1 540,69
	4	1 451,44	5,00	1 456,44	31,88	17,84	--	--	1 506,16
	5	1 404,90	5,05	1 409,95	40,37	19,75	--	--	1 470,08
	6	1 398,59	5,09	1 403,68	37,77	27,02	--	--	1 468,47
	7	1 357,74	8,04	1 365,78	53,28	25,49	--	--	1 444,55
	8	1 379,06	10,99	1 390,05	22,61	26,60	--	--	1 439,26
	9	1 415,74	13,93	1 429,67	13,77	29,03	--	--	1 472,48
	10	1 382,67	16,88	1 399,55	35,58	27,93	--	--	1 463,06
	11	1 327,06	19,82	1 346,88	23,78	27,54	--	--	1 398,21
	12	1 356,11	17,40	1 373,51	26,55	31,31	--	--	1 431,36
1922	1	1 341,18	18,35	1 359,54	24,00	29,85	--	--	1 413,39
	2	1 442,09	19,31	1 461,40	21,28	25,74	--	--	1 508,42
	3	1 441,23	20,27	1 461,49	19,45	32,41	--	--	1 513,35
	4	1 415,45	21,22	1 436,67	30,96	38,12	--	--	1 505,75
	5	1 400,03	22,18	1 422,21	28,74	44,69	--	--	1 495,64
	6	1 373,11	23,14	1 396,24	22,64	37,83	--	--	1 456,72
	7	1 340,38	24,09	1 364,47	31,77	37,57	--	--	1 433,80
	8	1 356,44	25,05	1 381,48	21,54	39,36	--	--	1 442,38
	9	1 397,17	26,00	1 423,17	50,11	34,86	--	--	1 508,14
	10	1 375,62	26,96	1 402,58	150,10	51,92	--	--	1 604,59
	11	1 343,33	27,92	1 371,25	137,10	30,59	--	--	1 538,94
	12	1 420,92	28,87	1 449,79	44,14	66,41	--	--	1 560,34

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN	SUOMEN	LIKK. OLEVA	SHEKKITILIT YMS.		PÄIVÄ-	KASSA-	RAHA-
		PANKIN	METALLI-	KÄTEINEN	SUOMEN PANKISSA		TALLE-	VARANTO-	PERUSTA
		SETELIT	RAHA	RAHA	PANKIT	YLEISÖ	TUKSET	TALLET.	8=3+4
		1	2	3=1+2	4	5	6	7	8=3+4+5+6+7
1923	1	1 399,67	29,14	1 428,82	105,95	48,16	--	--	1 582,93
	2	1 512,93	29,41	1 542,35	114,49	37,27	--	--	1 694,10
	3	1 555,13	29,69	1 584,81	18,16	42,12	--	--	1 645,09
	4	1 490,81	29,96	1 520,77	87,90	37,57	--	--	1 646,24
	5	1 439,75	30,23	1 469,97	59,58	47,98	--	--	1 577,54
	6	1 436,30	30,50	1 466,79	46,75	38,74	--	--	1 552,28
	7	1 388,93	30,77	1 419,69	31,74	44,69	--	--	1 496,13
	8	1 389,70	31,04	1 420,74	7,31	37,07	--	--	1 465,12
	9	1 382,95	31,31	1 414,26	10,33	37,15	--	--	1 461,74
	10	1 365,31	31,58	1 396,89	68,51	46,11	--	--	1 511,51
	11	1 333,03	31,85	1 364,88	6,84	39,05	--	--	1 410,77
	12	1 352,35	32,12	1 384,47	45,34	28,37	--	--	1 458,18
1924	1	1 240,01	32,24	1 272,25	20,77	62,18	--	--	1 355,20
	2	1 376,31	32,35	1 408,66	8,44	15,05	--	--	1 432,16
	3	1 399,55	32,47	1 432,02	15,33	12,08	--	--	1 459,43
	4	1 384,53	32,58	1 417,11	23,75	0,99	--	--	1 441,85
	5	1 361,34	32,70	1 394,04	3,46	0,00	--	--	1 397,49
	6	1 305,10	32,81	1 337,91	0,00	0,00	--	--	1 337,91
	7	1 261,39	32,93	1 294,32	20,01	0,53	--	--	1 314,85
	8	1 273,35	33,04	1 306,39	7,74	0,00	--	--	1 314,13
	9	1 278,85	33,16	1 312,00	5,78	0,18	--	--	1 317,97
	10	1 257,53	33,27	1 290,80	31,22	0,00	--	--	1 322,02
	11	1 227,70	33,39	1 261,09	77,70	1,14	--	--	1 339,93
	12	1 249,95	33,50	1 283,45	21,73	23,74	--	--	1 328,92
1925	1	1 205,46	33,70	1 239,17	18,98	33,77	--	--	1 291,92
	2	1 287,96	33,91	1 321,87	18,41	31,03	--	--	1 371,30
	3	1 383,73	34,11	1 417,84	34,78	33,60	--	--	1 486,22
	4	1 381,97	34,31	1 416,29	53,04	30,54	--	--	1 499,86
	5	1 336,09	34,51	1 370,61	7,88	26,72	--	--	1 405,21
	6	1 286,03	34,71	1 320,75	17,31	33,73	--	--	1 371,78
	7	1 252,09	34,92	1 287,00	53,45	39,67	--	--	1 380,12
	8	1 268,21	35,12	1 303,33	0,16	32,64	--	--	1 336,13
	9	1 279,46	35,32	1 314,78	48,71	38,27	--	--	1 401,76
	10	1 271,21	35,52	1 306,74	32,22	40,96	--	--	1 379,92
	11	1 253,09	35,73	1 288,82	80,37	29,99	--	--	1 399,18
	12	1 309,31	35,93	1 345,23	22,80	28,40	--	--	1 396,43
1926	1	1 291,56	36,16	1 327,71	17,51	29,48	--	--	1 374,71
	2	1 349,88	36,39	1 386,27	13,69	32,29	--	--	1 432,25
	3	1 385,78	36,62	1 422,40	5,62	35,50	--	--	1 463,51
	4	1 361,79	36,85	1 398,64	4,94	27,09	--	--	1 430,68
	5	1 319,68	37,09	1 356,77	0,00	29,86	--	--	1 386,63
	6	1 297,75	37,32	1 335,07	24,80	32,06	--	--	1 391,92
	7	1 289,44	37,55	1 326,99	0,00	37,63	--	--	1 364,62
	8	1 295,91	37,78	1 333,70	34,19	42,18	--	--	1 410,07
	9	1 334,52	38,02	1 372,54	44,49	36,01	--	--	1 453,05
	10	1 327,38	38,25	1 365,63	51,07	35,65	--	--	1 452,34
	11	1 295,59	38,48	1 334,07	41,25	39,84	--	--	1 415,16
	12	1 345,72	38,72	1 384,43	59,69	26,37	--	--	1 470,49
1927	1	1 330,44	39,07	1 369,51	93,90	41,96	--	--	1 505,37
	2	1 446,55	39,42	1 485,98	29,27	35,29	--	--	1 550,54
	3	1 472,79	39,77	1 512,57	57,37	29,11	--	--	1 599,04
	4	1 447,27	40,12	1 487,40	55,32	40,45	--	--	1 583,16
	5	1 411,27	40,48	1 451,75	39,95	35,68	--	--	1 527,38
	6	1 398,50	40,83	1 439,33	36,56	29,48	--	--	1 505,36
	7	1 376,59	41,18	1 417,77	41,10	50,46	--	--	1 509,33
	8	1 413,54	41,53	1 455,07	107,95	40,08	--	--	1 603,10
	9	1 476,17	41,88	1 518,06	79,59	39,09	--	--	1 636,74
	10	1 482,97	42,24	1 525,21	137,30	61,23	--	--	1 723,74
	11	1 446,63	42,59	1 489,22	133,27	33,34	--	--	1 655,83
	12	1 514,41	42,94	1 557,35	67,83	28,30	--	--	1 653,48

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI-RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ-TALLE-TUKSET	KASSA-VARANTO-TALLET.	RAHA-PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
					4	5			
1928	1	1 502,77	43,29	1 546,06	52,28	33,78	--	--	1 632,12
	2	1 592,57	43,63	1 636,20	4,68	29,28	--	--	1 670,16
	3	1 643,89	43,98	1 687,87	56,10	29,84	--	--	1 773,81
	4	1 618,66	44,33	1 662,99	76,13	33,02	--	--	1 772,14
	5	1 575,77	44,67	1 620,44	45,24	28,07	--	--	1 693,75
	6	1 585,42	45,02	1 630,44	0,00	30,26	--	--	1 660,70
	7	1 542,72	45,37	1 588,09	0,00	39,38	--	--	1 627,46
	8	1 564,93	45,72	1 610,64	12,66	40,88	--	--	1 664,18
	9	1 598,86	46,06	1 644,92	27,64	32,75	--	--	1 705,31
	10	1 539,33	46,41	1 585,74	50,68	38,44	--	--	1 674,86
	11	1 502,06	46,76	1 548,81	20,04	40,25	--	--	1 609,10
	12	1 513,21	47,10	1 560,32	42,49	38,94	--	--	1 641,75
1929	1	1 430,69	47,60	1 478,29	35,01	37,07	--	--	1 550,37
	2	1 522,69	48,10	1 570,79	39,38	22,13	--	--	1 632,30
	3	1 596,01	48,59	1 644,61	22,95	30,40	--	--	1 697,96
	4	1 556,17	49,09	1 605,26	27,27	33,19	--	--	1 665,71
	5	1 480,88	49,59	1 530,47	51,92	36,30	--	--	1 618,68
	6	1 472,54	50,09	1 522,62	18,01	42,23	--	--	1 582,86
	7	1 439,15	50,58	1 489,73	21,53	35,71	--	--	1 546,97
	8	1 448,15	51,08	1 499,23	17,67	44,10	--	--	1 561,01
	9	1 440,40	51,58	1 491,98	14,21	37,60	--	--	1 543,79
	10	1 376,89	52,07	1 428,97	45,59	34,47	--	--	1 509,03
	11	1 346,64	52,57	1 399,21	35,84	37,96	--	--	1 473,01
	12	1 360,63	53,07	1 413,70	9,51	38,79	--	--	1 461,99
1930	1	1 258,99	53,24	1 312,23	5,72	38,27	--	--	1 356,22
	2	1 368,98	53,42	1 422,40	27,39	36,51	--	--	1 486,30
	3	1 447,18	53,60	1 500,77	90,88	36,68	--	--	1 628,33
	4	1 439,88	53,77	1 493,65	81,42	38,47	--	--	1 613,53
	5	1 391,67	53,95	1 445,61	131,24	32,31	--	--	1 609,16
	6	1 373,27	54,12	1 427,39	98,80	13,15	--	--	1 539,34
	7	1 355,25	54,30	1 409,55	114,03	35,60	--	--	1 559,18
	8	1 351,96	54,47	1 406,43	62,51	35,93	--	--	1 504,87
	9	1 350,22	54,65	1 404,87	31,21	29,51	--	--	1 465,58
	10	1 313,36	54,82	1 368,18	0,00	35,22	--	--	1 403,41
	11	1 262,70	55,00	1 317,69	59,84	38,07	--	--	1 415,60
	12	1 279,35	55,17	1 334,52	0,00	35,07	--	--	1 369,59
1931	1	1 230,61	55,38	1 285,99	83,26	36,38	--	--	1 405,63
	2	1 305,19	55,59	1 360,78	22,02	33,69	--	--	1 416,49
	3	1 319,55	55,80	1 375,35	31,76	34,93	--	--	1 442,03
	4	1 301,48	56,01	1 357,49	53,22	37,65	--	--	1 448,36
	5	1 256,70	56,22	1 312,92	50,97	31,92	--	--	1 395,81
	6	1 232,00	56,43	1 288,43	24,88	37,03	--	--	1 350,34
	7	1 204,40	56,64	1 261,04	20,35	36,43	--	--	1 317,81
	8	1 189,12	56,85	1 245,97	28,33	37,34	--	--	1 311,64
	9	1 200,93	57,06	1 257,98	0,00	0,00	--	--	1 257,98
	10	1 264,05	57,27	1 321,31	18,43	46,53	--	--	1 386,28
	11	1 237,44	57,47	1 294,91	1,65	40,25	--	--	1 336,81
	12	1 292,91	57,68	1 350,60	5,90	45,37	--	--	1 401,87
1932	1	1 220,47	57,82	1 278,29	107,19	0,00	--	--	1 385,48
	2	1 271,27	60,15	1 331,42	100,31	40,27	--	--	1 471,99
	3	1 299,39	63,78	1 363,17	135,23	15,70	--	--	1 514,10
	4	1 224,47	66,56	1 291,03	44,11	44,40	--	--	1 379,55
	5	1 167,59	69,61	1 237,20	92,31	12,88	--	--	1 342,38
	6	1 136,18	72,67	1 208,85	30,76	9,33	--	--	1 248,94
	7	1 087,67	74,81	1 162,47	64,04	32,63	--	--	1 259,15
	8	1 075,02	78,10	1 153,11	-7,80	86,24	--	--	1 231,55
	9	1 089,54	82,00	1 171,54	19,74	90,48	--	--	1 281,76
	10	1 065,62	84,14	1 149,76	18,76	102,61	--	--	1 271,14
	11	1 063,74	86,04	1 149,78	0,00	116,84	--	--	1 224,80
	12	1 085,26	88,59	1 173,85	0,00	75,98	--	--	1 236,63

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN	SUOMEN	LIKK. OLEVA	SHEKKITILIT YMS.		PÄIVÄ-	KASSA-	RAHA-
		PANKIN	METALLI-	KÄTEINEN	SUOMEN PANKISSA				
		SETELIT	RAHA	RAHA	PANKIT	YLEISÖ	TUKSET	TALLET.	8=3+4
	1	2	3=1+2	4	5	6	7	8=3+4+5+6+7	
1933	1	1 047,28	89,71	1 137,00	155,48	58,22	--	--	1 350,70
	2	1 125,68	90,84	1 216,52	45,90	121,55	--	--	1 383,97
	3	1 182,97	91,97	1 274,94	92,31	56,38	--	--	1 423,63
	4	1 177,78	93,09	1 270,87	111,98	64,98	--	--	1 447,83
	5	1 124,47	94,22	1 218,69	171,29	62,44	--	--	1 452,42
	6	1 096,56	95,35	1 191,91	169,56	90,99	--	--	1 452,45
	7	1 080,86	96,47	1 177,33	182,13	80,15	--	--	1 439,61
	8	1 087,09	97,60	1 184,69	102,26	127,26	--	--	1 414,20
	9	1 125,20	98,72	1 223,92	113,11	97,29	--	--	1 434,32
	10	1 102,64	99,85	1 202,49	214,10	54,16	--	--	1 470,75
	11	1 114,68	100,98	1 215,66	305,45	40,16	--	--	1 561,27
	12	1 183,64	102,10	1 285,75	283,21	43,87	--	--	1 612,83
1934	1	1 165,74	103,23	1 268,97	202,41	103,90	--	--	1 575,28
	2	1 285,76	104,36	1 390,12	190,20	35,12	--	--	1 615,45
	3	1 321,82	105,49	1 427,31	271,43	44,16	--	--	1 742,90
	4	1 308,81	106,62	1 415,44	314,57	60,27	--	--	1 790,28
	5	1 243,82	107,75	1 351,57	331,69	45,57	--	--	1 728,83
	6	1 234,29	108,88	1 343,17	248,39	42,42	--	--	1 633,98
	7	1 200,06	110,01	1 310,08	317,66	43,86	--	--	1 671,60
	8	1 224,11	111,14	1 335,26	288,56	52,05	--	--	1 675,87
	9	1 261,20	112,27	1 373,47	178,97	47,61	--	--	1 600,05
	10	1 244,91	113,40	1 358,31	227,28	37,45	--	--	1 623,04
	11	1 246,25	114,53	1 360,79	270,89	38,41	--	--	1 670,08
	12	1 277,38	115,66	1 393,05	135,74	45,39	--	--	1 574,17
1935	1	1 268	116	1 385	86	79	--	--	1 549
	2	1 372	117	1 489	73	50	--	--	1 612
	3	1 441	118	1 559	151	64	--	--	1 775
	4	1 431	119	1 550	177	68	--	--	1 795
	5	1 369	119	1 489	275	96	--	--	1 860
	6	1 328	120	1 448	335	95	--	--	1 878
	7	1 310	121	1 430	390	96	--	--	1 917
	8	1 317	121	1 439	333	113	--	--	1 884
	9	1 336	122	1 458	333	63	--	--	1 854
	10	1 302	123	1 425	325	54	--	--	1 803
	11	1 319	124	1 443	395	78	--	--	1 916
	12	1 381	124	1 505	316	86	--	--	1 907
1936	1	1 342	125	1 467	286	101	--	--	1 854
	2	1 445	127	1 571	192	115	--	--	1 878
	3	1 520	128	1 648	291	129	--	--	2 068
	4	1 546	129	1 675	402	198	--	--	2 275
	5	1 501	130	1 631	398	185	--	--	2 214
	6	1 465	131	1 596	578	42	--	--	2 216
	7	1 460	132	1 592	406	197	--	--	2 194
	8	1 503	133	1 636	346	214	--	--	2 195
	9	1 551	134	1 685	378	246	--	--	2 309
	10	1 561	135	1 696	394	211	--	--	2 301
	11	1 565	136	1 701	411	112	--	--	2 224
	12	1 630	137	1 767	443	111	--	--	2 322
1937	1	1 600	140	1 740	520	191	--	--	2 451
	2	1 757	142	1 899	372	137	--	--	2 409
	3	1 913	145	2 057	392	91	--	--	2 540
	4	2 008	147	2 155	405	86	--	--	2 646
	5	1 900	150	2 049	594	77	--	--	2 720
	6	1 859	152	2 011	783	80	--	--	2 874
	7	1 841	155	1 996	901	87	--	--	2 983
	8	1 898	157	2 055	833	95	--	--	2 983
	9	2 005	160	2 164	849	67	--	--	3 081
	10	2 020	162	2 182	785	56	--	--	3 023
	11	1 996	165	2 161	916	64	--	--	3 141
	12	2 052	167	2 219	905	68	--	--	3 191

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN	SUOMEN METALLI-	LIIKK. OLEVA	SHEKKITILIT YMS.		PÄIVÄ-	KASSA-	RAHA-
		SETELIT	RAHA	KÄTEINEN	SUOMEN PANKISSA				
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	TUKSET	TALLET.	8=3+4
1938	1	2 015	168	2 183	703	124	--	--	3 011
	2	2 189	169	2 358	587	71	--	--	3 016
	3	2 292	170	2 462	813	70	--	--	3 345
	4	2 272	171	2 443	1 024	60	--	--	3 528
	5	2 184	172	2 356	985	64	--	--	3 405
	6	2 105	173	2 278	1 032	64	--	--	3 375
	7	2 047	174	2 221	1 110	62	--	--	3 393
	8	2 050	175	2 225	1 094	110	--	--	3 430
	9	2 166	176	2 343	998	72	--	--	3 413
	10	2 068	177	2 245	929	59	--	--	3 234
	11	2 042	178	2 221	982	58	--	--	3 260
	12	2 086	180	2 265	785	65	--	--	3 115
1939	1	1 975	182	2 157	729	134	--	--	3 020
	2	2 159	185	2 344	317	302	--	--	2 964
	3	2 283	188	2 471	515	230	--	--	3 216
	4	2 306	191	2 497	528	240	--	--	3 266
	5	2 226	194	2 420	718	241	--	--	3 379
	6	2 200	197	2 396	840	247	--	--	3 484
	7	2 179	199	2 379	745	246	--	--	3 370
	8	2 262	202	2 464	616	290	--	--	3 370
	9	2 547	205	2 752	320	240	--	--	3 312
	10	3 378	208	3 586	255	298	--	--	4 139
	11	3 415	211	3 626	260	288	--	--	4 175
	12	4 039	214	4 252	388	295	--	--	4 935
1940	1	4 148	215	4 363	570	337	--	--	5 269
	2	4 429	216	4 645	681	450	--	--	5 776
	3	4 743	218	4 961	758	516	--	--	6 235
	4	4 832	219	5 050	652	429	--	--	6 132
	5	4 706	220	4 926	767	496	--	--	6 189
	6	4 647	221	4 868	695	530	--	--	6 093
	7	4 678	223	4 900	500	475	--	--	5 875
	8	4 931	224	5 155	509	520	--	--	6 184
	9	5 090	225	5 316	664	534	--	--	6 514
	10	5 225	227	5 452	472	347	--	--	6 270
	11	5 314	228	5 541	568	287	--	--	6 397
	12	5 551	229	5 780	527	306	--	--	6 613
1941	1	5 268	231	5 499	395	350	--	--	6 244
	2	5 551	233	5 785	240	296	--	--	6 321
	3	5 724	236	5 959	239	272	--	--	6 471
	4	5 798	238	6 036	293	279	--	--	6 608
	5	5 659	240	5 899	505	288	--	--	6 692
	6	6 067	242	6 308	528	284	--	--	7 121
	7	6 387	244	6 632	544	418	--	--	7 593
	8	6 440	246	6 687	420	362	--	--	7 469
	9	6 561	248	6 809	674	310	--	--	7 794
	10	6 532	250	6 783	679	377	--	--	7 838
	11	6 779	253	7 032	674	369	--	--	8 075
	12	7 317	255	7 572	941	317	--	--	8 830
1942	1	7 204	257	7 461	758	392	--	--	8 611
	2	7 463	259	7 721	706	296	--	--	8 723
	3	7 751	261	8 012	819	282	--	--	9 113
	4	8 044	263	8 307	578	297	--	--	9 181
	5	8 112	264	8 376	695	297	--	--	9 369
	6	7 975	266	8 242	843	322	--	--	9 408
	7	8 036	268	8 304	684	314	--	--	9 302
	8	8 161	270	8 431	824	271	--	--	9 526
	9	8 501	272	8 774	799	296	--	--	9 868
	10	8 762	274	9 036	779	415	--	--	10 230
	11	9 016	276	9 292	793	450	--	--	10 535
	12	9 617	278	9 895	943	235	--	--	11 073

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1943	1	9 442	278	9 720	716	368	--	--	10 804
	2	9 796	280	10 075	643	297	--	--	11 016
	3	10 206	281	10 487	963	302	--	--	11 752
	4	10 335	285	10 621	949	362	--	--	11 931
	5	9 618	287	9 906	890	546	--	--	11 341
	6	9 087	289	9 376	823	329	--	--	10 528
	7	9 060	291	9 350	550	406	--	--	10 307
	8	9 301	293	9 594	989	300	--	--	10 884
	9	9 945	295	10 240	691	328	--	--	11 259
	10	10 426	297	10 723	1 022	303	--	--	12 048
	11	10 430	299	10 729	420	291	--	--	11 441
	12	10 825	300	11 125	509	202	--	--	11 835
1944	1	10 533	303	10 836	520	330	--	--	11 686
	2	11 033	304	11 338	660	257	--	--	12 255
	3	11 905	306	12 211	780	312	--	--	13 303
	4	12 111	308	12 418	595	332	--	--	13 345
	5	11 977	309	12 286	957	312	--	--	13 555
	6	12 590	311	12 900	768	336	--	--	14 005
	7	13 141	312	13 454	860	328	--	--	14 641
	8	13 495	316	13 810	1 364	246	--	--	15 420
	9	14 308	317	14 625	1 028	218	--	--	15 871
	10	14 636	318	14 953	1 083	288	--	--	16 324
	11	15 425	318	15 744	764	291	--	--	16 799
	12	15 657	320	15 977	553	169	--	--	16 698
1945	1	15 027	323	15 351	443	192	--	--	15 986
	2	15 255	325	15 580	511	93	--	--	16 184
	3	16 146	328	16 474	514	209	--	--	17 196
	4	16 768	330	17 097	524	130	--	--	17 752
	5	17 055	331	17 385	766	109	--	--	18 261
	6	16 971	332	17 304	756	94	--	--	18 154
	7	17 688	335	18 022	518	169	--	--	18 709
	8	18 872	337	19 209	237	146	--	--	19 591
	9	18 113	339	18 452	912	122	--	--	19 485
	10	17 259	341	17 599	1 086	132	--	--	18 818
	11	17 414	343	17 757	1 215	153	--	--	19 125
	12	13 598	344	13 942	2 556	90	--	--	16 588
1946	1	15 580	345	15 926	639	249	--	--	16 814
	2	15 631	343	15 974	640	103	--	--	16 716
	3	17 323	343	17 666	590	63	--	--	18 320
	4	18 534	344	18 877	915	153	--	--	19 945
	5	18 442	345	18 787	947	100	--	--	19 835
	6	17 657	345	18 002	764	96	--	--	18 862
	7	17 269	346	17 615	731	124	--	--	18 470
	8	17 986	348	18 334	868	105	--	--	19 307
	9	19 076	351	19 427	926	110	--	--	20 463
	10	19 667	359	20 026	1 204	218	--	--	21 448
	11	19 492	367	19 859	500	182	--	--	20 542
	12	18 233	375	18 608	1 384	93	--	--	20 086
1947	1	17 172	381	17 553	899	186	--	--	18 638
	2	18 896	384	19 280	623	163	--	--	20 067
	3	20 944	388	21 332	1 375	172	--	--	22 880
	4	21 566	390	21 956	600	197	--	--	22 753
	5	21 653	393	22 046	1 102	117	--	--	23 266
	6	22 415	395	22 811	693	157	--	--	23 661
	7	22 956	397	23 353	475	117	--	--	23 945
	8	23 945	399	24 344	889	121	--	--	25 355
	9	24 484	401	24 885	1 147	153	--	--	26 185
	10	25 129	404	25 533	1 132	173	--	--	26 839
	11	25 809	407	26 216	487	143	--	--	26 846
	12	25 162	409	25 571	2 791	85	--	--	28 447

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1948	1	23 258	411	23 669	1 058	118	--	--	24 846
	2	24 448	414	24 862	940	102	--	--	25 904
	3	26 776	422	27 198	1 345	238	--	--	28 781
	4	27 850	429	28 279	1 219	135	--	--	29 632
	5	27 112	432	27 545	921	99	--	--	28 564
	6	27 204	435	27 639	906	131	--	--	28 676
	7	27 371	437	27 809	1 263	106	--	--	29 177
	8	28 078	441	28 519	1 219	88	--	--	29 827
	9	28 189	441	28 630	1 960	92	--	--	30 682
	10	28 011	447	28 458	3 158	106	--	--	31 722
	11	27 400	458	27 858	1 242	87	--	--	29 187
	12	27 369	469	27 838	1 383	72	--	--	29 293
1949	1	25 782	474	26 256	1 890	111	--	--	28 257
	2	27 353	477	27 829	582	91	--	--	28 503
	3	27 407	483	27 890	1 843	277	--	--	30 010
	4	27 741	487	28 228	1 268	140	--	--	29 637
	5	28 198	491	28 688	1 163	0	--	--	29 852
	6	27 934	496	28 430	972	238	--	--	29 640
	7	28 252	503	28 755	3 051	110	--	--	31 916
	8	28 677	508	29 186	1 808	118	--	--	31 112
	9	28 389	514	28 903	1 397	218	--	--	30 518
	10	28 036	518	28 554	1 733	362	--	--	30 649
	11	28 613	523	29 136	1 534	135	--	--	30 805
	12	29 606	529	30 135	1 811	43	--	--	31 989
1950	1	27 790	524	28 314	1 737	96	--	--	30 147
	2	29 491	521	30 012	1 456	1 154	--	--	32 622
	3	29 935	522	30 457	2 130	1 159	--	--	33 746
	4	30 266	524	30 790	2 401	138	--	--	33 328
	5	30 326	526	30 852	993	154	--	--	31 998
	6	31 328	532	31 860	753	251	--	--	32 863
	7	32 734	538	33 273	2 013	117	--	--	35 402
	8	34 104	545	34 649	1 929	91	--	--	36 669
	9	34 004	553	34 557	3 249	239	--	--	38 044
	10	32 484	559	33 042	1 500	97	--	--	34 639
	11	33 916	563	34 479	633	109	--	--	35 221
	12	34 383	570	34 953	1 166	74	--	--	36 193
1951	1	31 820	569	32 389	219	86	--	--	32 695
	2	36 647	573	37 220	191	97	--	--	37 507
	3	37 447	579	38 026	1 680	331	--	--	40 037
	4	38 329	584	38 912	576	59	--	--	39 548
	5	39 055	590	39 644	1 160	250	--	--	41 054
	6	39 670	594	40 264	2 989	0	--	--	43 252
	7	39 826	601	40 427	852	172	--	--	41 451
	8	41 446	609	42 054	1 259	450	--	--	43 763
	9	42 272	616	42 888	1 031	296	--	--	44 216
	10	42 014	604	42 618	879	105	--	--	43 602
	11	44 053	630	44 683	1 801	264	--	--	46 748
	12	44 774	630	45 404	4 060	0	--	--	49 464
1952	1	40 134	650	40 784	2 285	2 258	--	--	45 327
	2	43 428	687	44 115	988	1 841	--	--	46 943
	3	44 044	720	44 764	1 754	1 584	--	--	48 101
	4	44 338	744	45 082	0	1 043	--	--	46 125
	5	46 579	770	47 349	790	1 323	--	--	49 462
	6	45 052	779	45 831	1 461	2 074	--	--	49 366
	7	44 173	789	44 962	0	137	--	--	45 099
	8	45 193	816	46 009	1 380	2 220	--	--	49 609
	9	43 768	820	44 588	1 539	1 645	--	--	47 773
	10	42 440	833	43 273	958	2 411	--	--	46 642
	11	45 497	842	46 339	797	2 884	--	--	50 020
	12	46 153	856	47 009	2 713	1 319	--	--	51 041

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1953	1	41 104	854	41 958	1 967	4 034	--	--	47 959
	2	44 238	876	45 114	814	958	--	--	46 886
	3	44 078	913	44 991	956	341	--	--	46 288
	4	43 804	950	44 754	614	726	--	--	46 093
	5	45 962	1 030	46 992	1 421	373	--	--	48 786
	6	43 247	1 144	44 391	2 944	1 420	--	--	48 754
	7	42 615	1 260	43 875	3 907	4 165	--	--	51 947
	8	45 075	1 374	46 449	4 247	3 263	--	--	53 958
	9	43 185	1 472	44 657	5 016	3 193	--	--	52 866
	10	42 759	1 553	44 312	4 229	3 140	--	--	51 680
	11	45 590	1 610	47 200	2 822	1 787	--	--	51 809
	12	45 019	1 622	46 641	3 596	1 787	--	--	52 024
1954	1	42 230	1 630	43 860	2 339	1 235	--	--	47 434
	2	46 225	1 655	47 880	1 856	1 011	--	--	50 747
	3	44 658	1 712	46 370	1 096	420	--	--	47 886
	4	45 508	1 772	47 280	1 000	1 027	--	--	49 307
	5	47 169	1 811	48 980	2 108	1 078	--	--	52 166
	6	44 605	1 855	46 460	2 426	1 143	--	--	50 029
	7	44 720	1 870	46 590	1 558	1 459	--	--	49 607
	8	45 849	1 911	47 760	1 311	1 480	--	--	50 551
	9	45 080	1 920	47 000	402	750	--	--	48 152
	10	46 497	1 953	48 450	497	937	--	--	49 884
	11	48 711	1 989	50 700	297	782	--	--	51 779
	12	47 902	2 048	49 950	2 792	988	--	--	53 730
1955	1	44 764	1 986	46 750	1 386	1 098	--	--	49 234
	2	48 151	1 969	50 120	584	751	--	--	51 455
	3	48 746	1 974	50 720	255	518	--	662	52 155
	4	49 713	2 007	51 720	969	745	--	2 325	55 759
	5	51 344	2 026	53 370	486	977	--	2 743	57 576
	6	49 584	2 056	51 640	817	944	--	2 987	56 388
	7	49 903	2 097	52 000	662	1 030	--	4 227	57 919
	8	50 376	2 114	52 490	1 138	1 342	--	2 808	57 778
	9	50 634	2 126	52 760	930	413	--	5 441	59 544
	10	51 433	2 157	53 590	972	261	--	5 498	60 321
	11	53 493	2 177	55 670	748	218	--	6 176	62 812
	12	55 883	2 227	58 110	2 386	154	--	6 677	67 327
1956	1	50 539	2 171	52 710	486	233	--	6 689	60 118
	2	53 870	2 140	56 010	723	153	--	6 607	63 493
	3	54 252	2 158	56 410	1 170	288	--	5 983	63 851
	4	54 951	2 169	57 120	530	142	--	7 062	64 854
	5	57 361	2 189	59 550	665	237	--	6 373	66 825
	6	57 911	2 219	60 130	1 444	170	--	5 622	67 366
	7	58 281	2 249	60 530	814	224	--	7 046	68 614
	8	58 927	2 273	61 200	690	179	--	5 497	67 566
	9	58 831	2 449	61 280	782	154	--	4 671	66 887
	10	56 795	2 575	59 370	447	387	--	3 960	64 164
	11	58 468	2 702	61 170	464	338	--	3 755	65 727
	12	60 735	2 855	63 590	1 167	367	--	--	65 124
1957	1	54 160	2 870	57 030	472	321	--	--	57 823
	2	58 245	3 005	61 250	553	201	--	--	62 004
	3	54 967	3 113	58 080	0	197	--	--	58 277
	4	55 764	3 216	58 980	0	102	--	--	59 082
	5	56 311	3 269	59 580	186	260	--	--	60 026
	6	56 177	3 343	59 520	328	134	--	--	59 982
	7	53 471	3 359	56 830	776	151	--	--	57 757
	8	53 736	3 394	57 130	457	434	--	--	58 021
	9	55 828	3 442	59 270	0	119	--	--	59 389
	10	54 094	3 476	57 570	771	130	--	--	58 471
	11	57 477	3 533	61 010	558	134	--	--	61 702
	12	60 640	3 620	64 260	2 405	189	--	--	66 854

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1958	1	52 837	3 493	56 330	254	867	--	--	57 451
	2	56 793	3 507	60 300	983	213	--	--	61 496
	3	55 877	3 523	59 400	100	203	--	--	59 703
	4	56 174	3 546	59 720	314	196	--	--	60 230
	5	59 038	3 582	62 620	271	357	--	--	63 248
	6	59 332	3 668	63 000	0	279	--	--	63 279
	7	56 824	3 706	60 530	367	385	--	--	61 282
	8	59 511	3 769	63 280	570	203	--	--	64 053
	9	58 191	3 799	61 990	0	319	--	--	62 309
	10	58 681	3 839	62 520	1 554	243	--	--	64 317
	11	61 755	3 915	65 670	1 079	347	--	--	67 096
	12	65 075	4 025	69 100	1 474	293	--	--	70 867
1959	1	57 777	3 843	61 620	1 665	509	--	--	63 794
	2	60 585	3 825	64 410	627	120	--	--	65 157
	3	61 387	3 823	65 210	0	283	--	--	65 493
	4	61 613	3 807	65 420	1 830	346	--	--	67 596
	5	63 575	3 845	67 420	2 339	184	--	--	69 943
	6	62 867	3 833	66 700	170	300	--	--	67 170
	7	60 992	3 808	64 800	1 326	428	--	--	66 554
	8	62 808	3 842	66 650	2 010	186	--	--	68 846
	9	62 467	3 833	66 300	644	613	--	--	67 557
	10	64 583	3 877	68 460	1 387	378	--	--	70 225
	11	65 427	3 933	69 360	1 556	301	--	--	71 217
	12	69 435	4 025	73 460	3 856	233	--	--	77 549
1960	1	62 949	3 881	66 830	0	57	--	--	66 887
	2	64 854	3 866	68 720	85	217	--	--	69 022
	3	64 013	3 837	67 850	749	278	--	--	68 877
	4	65 815	4 045	69 860	56	199	--	--	70 115
	5	67 376	4 114	71 490	951	287	--	--	72 728
	6	69 698	4 142	73 840	691	416	--	--	74 947
	7	69 463	4 127	73 590	294	321	--	--	74 205
	8	67 963	4 167	72 130	332	489	--	--	72 951
	9	70 391	4 179	74 570	105	517	--	--	75 192
	10	69 990	4 210	74 200	0	341	--	--	74 541
	11	71 531	4 249	75 780	208	333	--	--	76 321
	12	72 735	4 305	77 040	1 683	167	--	--	78 890
1961	1	69 588	4 232	73 820	572	935	--	--	75 327
	2	72 673	4 227	76 900	0	326	--	--	77 226
	3	75 994	4 236	80 230	313	253	--	--	80 796
	4	75 252	4 258	79 510	642	235	--	--	80 387
	5	74 836	4 294	79 130	702	412	--	--	80 244
	6	76 991	4 319	81 310	1 058	378	--	470	83 216
	7	75 098	4 312	79 410	80	203	--	483	80 176
	8	74 629	4 341	78 970	549	366	--	1 571	81 456
	9	77 363	4 347	81 710	480	296	--	2 051	84 537
	10	75 121	4 359	79 480	0	350	--	2 282	82 112
	11	78 119	4 431	82 550	607	488	--	3 950	87 595
	12	83 706	4 544	88 250	566	184	--	4 780	93 780
1962	1	74 716	4 395	79 111	177	184	--	4 762	84 234
	2	77 821	4 385	82 206	549	187	--	5 456	88 398
	3	77 965	4 349	82 314	400	197	--	6 092	89 003
	4	79 470	4 391	83 861	512	210	--	6 665	91 248
	5	83 544	4 400	87 944	1 949	211	--	8 516	98 620
	6	84 333	4 428	88 761	4 945	225	--	8 767	102 698
	7	79 982	4 402	84 384	8 159	482	--	8 400	101 425
	8	81 037	4 416	85 453	8 772	206	--	6 703	101 134
	9	83 411	4 407	87 818	8 443	145	--	6 580	102 986
	10	79 419	4 400	83 819	8 688	81	--	6 203	98 791
	11	82 527	4 422	86 949	8 256	155	--	--	95 360
	12	77 442	4 324	81 766	4 932	81	--	--	86 779

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI-RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ-TALLE-TUKSET	KASSA-VARANTO-TALLET.	RAHA-PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
					4	5			
1963	1	78 746	4 110	82 856	13 940	130	--	--	96 926
	2	79 442	3 830	83 272	4 170	50	--	--	87 492
	3	86 674	3 790	90 464	980	65	--	--	91 509
	4	81 102	3 780	84 882	4 960	67	--	--	89 909
	5	84 647	3 790	88 437	5 260	94	--	--	93 791
	6	89 712	3 830	93 542	1 710	56	--	--	95 308
	7	83 451	3 830	87 281	2 690	66	--	--	90 037
	8	84 778	3 840	88 618	2 790	88	--	--	91 496
	9	86 918	3 890	90 808	2 890	99	--	--	93 797
	10	85 994	3 870	89 864	3 910	63	--	--	93 837
	11	90 482	3 920	94 402	830	99	--	--	95 331
	12	94 371	4 060	98 431	430	46	--	--	98 907
1964	1	83 504	3 920	87 424	3 609	61	--	--	91 094
	2	89 342	3 910	93 252	2 506	55	--	--	95 813
	3	91 125	3 970	95 095	3 820	38	--	--	98 953
	4	90 551	3 990	94 541	4 250	34	--	--	98 825
	5	94 540	4 030	98 570	538	84	--	--	99 192
	6	95 493	4 060	99 553	3 737	141	--	--	103 431
	7	91 807	4 110	95 917	2 710	127	--	--	98 754
	8	92 819	4 140	96 959	3 448	85	--	--	100 492
	9	92 733	4 150	96 883	1 420	278	--	--	98 581
	10	96 399	4 560	100 959	3 350	37	--	--	104 346
	11	98 986	4 980	103 966	540	55	--	--	104 561
	12	100 272	5 240	105 512	6 604	73	--	--	112 189
1965	1	91 020	5 220	96 240	840	80	--	--	97 160
	2	95 920	5 350	101 270	1 970	60	--	--	103 300
	3	92 130	5 530	97 660	2 010	80	--	--	99 750
	4	95 810	5 760	101 570	2 010	80	--	--	103 660
	5	98 370	5 910	104 280	80	120	--	--	104 480
	6	101 030	6 130	107 160	5 160	120	--	--	112 440
	7	96 550	6 240	102 790	1 510	180	--	--	104 480
	8	95 750	6 360	102 110	820	100	--	--	103 030
	9	96 290	6 430	102 720	850	270	--	--	103 840
	10	98 020	6 560	104 580	2 380	190	--	--	107 150
	11	100 190	6 670	106 860	950	130	--	--	107 940
	12	102 850	6 790	109 640	2 020	120	--	--	111 780
1966	1	94 320	6 650	100 970	1 600	140	--	--	102 710
	2	96 840	6 790	103 630	1 090	290	--	--	105 010
	3	94 680	6 900	101 580	2 260	200	--	--	104 040
	4	96 240	7 110	103 350	520	190	--	--	104 060
	5	101 910	7 340	109 250	1 170	180	--	--	110 600
	6	104 670	7 550	112 220	3 420	120	--	--	115 760
	7	103 180	7 620	110 800	1 210	150	--	--	112 160
	8	100 530	7 690	108 220	3 360	100	--	--	111 680
	9	101 720	7 670	109 390	1 880	190	--	--	111 460
	10	101 170	7 730	108 900	2 150	140	--	--	111 190
	11	101 650	7 840	109 490	4 440	170	--	--	114 100
	12	110 620	7 990	118 610	3 110	280	--	--	122 000
1967	1	96 870	7 680	104 550	7 870	190	--	--	112 610
	2	99 170	7 750	106 920	390	150	--	6 610	114 070
	3	96 490	7 830	104 320	810	190	--	12 180	117 500
	4	103 350	7 900	111 250	570	140	--	13 870	125 830
	5	101 060	7 960	109 020	6 600	130	--	13 020	128 770
	6	106 210	8 090	114 300	1 150	130	--	13 660	129 240
	7	101 980	8 120	110 100	12 650	100	--	10 670	133 520
	8	100 100	8 140	108 240	3 850	160	--	10 930	123 180
	9	104 780	8 080	112 860	420	200	--	13 250	126 730
	10	93 860	8 290	102 150	1 570	130	--	13 270	117 120
	11	93 790	9 250	103 040	7 020	190	--	16 980	127 230
	12	105 210	9 700	114 910	2 700	180	--	16 220	134 010

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1968	1	101 030	9 280	110 310	220	200	--	17 260	127 990
	2	95 660	9 180	104 840	1 450	180	--	16 770	123 240
	3	97 910	9 190	107 100	1 190	180	--	17 670	126 140
	4	99 010	9 370	108 380	230	140	--	18 040	126 790
	5	103 570	9 420	112 990	10	240	--	18 190	131 430
	6	110 150	9 570	119 720	1 810	140	--	18 270	139 940
	7	101 700	9 590	111 290	450	150	--	18 270	130 160
	8	105 400	9 620	115 020	3 720	130	--	18 270	137 140
	9	104 640	9 600	114 240	180	180	--	17 120	131 720
	10	103 500	9 610	113 110	1 460	190	--	15 980	130 740
	11	105 850	9 710	115 560	2 100	160	--	14 840	132 660
	12	115 960	10 230	126 190	4 260	220	--	13 700	144 370
1969	1	103 930	9 730	113 660	5 060	340	--	13 700	132 760
	2	108 030	9 710	117 740	140	290	--	13 700	131 870
	3	106 400	9 780	116 180	240	340	--	13 700	130 460
	4	109 940	9 930	119 870	720	200	--	13 700	134 490
	5	115 000	10 050	125 050	80	200	--	13 700	139 030
	6	117 760	10 190	127 950	2 470	180	--	13 700	144 300
	7	111 980	10 240	122 220	2 030	100	--	13 700	138 050
	8	116 660	10 320	126 980	330	130	--	9 130	136 570
	9	114 330	10 310	124 640	110	110	--	9 130	133 990
	10	114 400	10 370	124 770	4 170	180	--	9 130	138 250
	11	119 140	10 530	129 670	540	140	--	9 130	139 480
	12	129 840	11 190	141 030	1 370	100	--	9 130	151 630
1970	1	117 750	10 630	128 380	420	110	--	9 130	138 040
	2	120 890	10 650	131 540	10 050	120	--	4 570	146 280
	3	118 960	10 800	129 760	4 590	130	--	4 570	139 050
	4	120 510	10 850	131 360	1 090	160	--	4 570	137 180
	5	125 830	10 960	136 790	350	180	--	4 570	141 890
	6	126 480	11 130	137 610	90	210	--	4 570	142 480
	7	122 610	11 190	133 800	720	140	--	4 570	139 230
	8	123 760	11 280	135 040	110	150	--	--	135 300
	9	122 570	11 330	133 900	250	250	--	--	134 400
	10	126 280	11 500	137 780	320	180	--	--	138 280
	11	127 900	12 220	140 120	4 500	230	--	--	144 850
	12	134 380	12 740	147 120	480	250	--	--	147 850
1971	1	125 500	12 300	137 800	340	310	--	--	138 450
	2	128 030	12 310	140 340	190	290	--	--	140 820
	3	120 350	12 370	132 720	1 760	430	--	--	134 910
	4	125 900	12 570	138 470	10	240	--	--	138 720
	5	135 980	12 800	148 780	70	320	--	--	149 170
	6	135 450	13 000	148 450	4 400	420	--	--	153 270
	7	134 050	14 040	148 090	6 240	370	--	--	154 700
	8	130 670	14 070	144 740	1 060	430	--	--	146 230
	9	132 250	13 980	146 230	40	350	--	--	146 620
	10	137 330	14 050	151 380	7 910	240	--	--	159 530
	11	139 630	14 320	153 950	16 230	260	--	--	170 440
	12	147 910	14 960	162 870	1 150	230	--	--	164 250
1972	1	136 890	14 460	151 350	7 110	250	--	--	158 710
	2	137 690	14 380	152 070	10 090	330	--	--	162 490
	3	142 310	14 690	157 000	5 290	370	--	--	162 660
	4	145 080	14 550	159 630	20 670	320	--	--	180 620
	5	144 970	14 740	159 710	7 370	320	--	--	167 400
	6	155 450	15 170	170 620	16 090	200	--	--	186 910
	7	151 330	15 390	166 720	34 680	210	--	--	201 610
	8	147 430	15 430	162 860	24 870	120	--	--	187 850
	9	155 700	15 340	171 040	38 770	130	--	--	209 940
	10	150 710	15 370	166 080	50 700	130	--	--	216 910
	11	155 560	15 700	171 260	31 240	200	--	--	202 700
	12	173 000	16 510	189 510	150	60	--	--	189 720

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1973	1	149 670	15 850	165 520	1 790	200	--	--	167 510
	2	152 060	15 880	167 940	16 150	100	--	--	184 190
	3	156 210	16 210	172 420	1 600	280	--	--	174 300
	4	193 730	16 990	210 720	77 090	210	--	--	288 020
	5	179 480	17 180	196 660	2 620	160	--	--	199 440
	6	182 930	17 250	200 180	100	170	--	--	200 450
	7	169 480	17 690	187 170	15 560	80	--	--	202 810
	8	169 270	17 360	186 630	540	70	--	--	187 240
	9	177 300	17 590	194 890	19 880	170	--	--	214 940
	10	168 300	17 620	185 920	32 000	200	--	--	218 120
	11	178 960	17 800	196 760	6 720	230	--	--	203 710
	12	190 700	19 100	209 800	170	770	--	--	210 740
1974	1	170 610	19 770	190 380	70	400	--	--	190 850
	2	174 360	19 750	194 110	410	480	--	--	195 000
	3	179 190	19 860	199 050	7 790	690	--	--	207 530
	4	180 560	20 300	200 860	8 020	520	--	--	209 400
	5	190 680	20 560	211 240	280	250	--	--	211 770
	6	213 450	21 240	234 690	280	280	--	--	235 250
	7	197 030	21 580	218 610	4 310	210	--	--	223 130
	8	204 160	21 680	225 840	310	220	--	--	226 370
	9	205 970	21 790	227 760	880	170	--	--	228 810
	10	201 850	21 850	223 700	160	740	--	--	224 600
	11	216 910	22 240	239 150	70	240	--	--	239 460
	12	246 210	21 830	268 040	780	140	--	--	268 960
1975	1	227 390	20 900	248 290	390	230	--	--	248 910
	2	231 790	21 360	253 150	410	160	--	--	253 720
	3	243 290	21 550	264 840	310	560	--	--	265 710
	4	239 640	21 780	261 420	180	600	--	--	262 200
	5	247 920	21 990	269 910	310	330	--	--	270 550
	6	269 180	22 500	291 680	170	180	--	--	292 030
	7	254 390	22 960	277 350	320	150	--	--	277 820
	8	263 550	23 770	287 320	550	210	--	--	288 080
	9	262 020	23 960	285 980	270	270	22 000	--	308 520
	10	257 060	24 150	281 210	240	110	29 500	--	311 060
	11	267 800	24 380	292 180	330	130	31 500	--	324 140
	12	285 510	25 400	310 910	410	260	9 500	--	321 080
1976	1	261 370	24 560	285 930	580	170	26 900	--	313 580
	2	267 750	24 560	292 310	490	80	70 800	--	363 680
	3	254 440	24 610	279 050	210	910	83 400	--	363 570
	4	267 600	25 050	292 650	80	390	67 900	--	361 020
	5	277 460	25 110	302 570	180	160	54 900	--	357 810
	6	296 910	25 510	322 420	140	270	68 100	--	390 930
	7	289 440	25 850	315 290	290	130	79 000	--	394 710
	8	285 820	25 960	311 780	300	630	52 200	--	364 910
	9	283 990	25 860	309 850	200	280	77 800	--	388 130
	10	288 200	25 960	314 160	270	100	100 200	--	414 730
	11	283 880	26 120	310 000	530	140	78 200	--	388 870
	12	288 490	26 520	315 010	390	20	113 700	--	429 120
1977	1	275 840	26 060	301 900	210	250	166 800	--	469 160
	2	278 960	26 080	305 040	160	20	186 400	--	491 620
	3	284 540	26 480	311 020	190	770	127 600	--	439 580
	4	292 340	26 820	319 160	420	380	105 000	--	424 960
	5	293 150	26 940	320 090	290	330	57 400	--	378 110
	6	315 430	27 410	342 840	530	700	68 100	--	412 170
	7	315 740	27 770	343 510	500	120	70 600	--	414 730
	8	302 210	27 800	330 010	210	790	79 400	--	410 410
	9	307 930	27 780	335 710	460	100	76 600	--	412 870
	10	307 160	27 900	335 060	60	540	109 100	--	444 760
	11	307 480	28 430	335 910	140	360	85 300	--	421 710
	12	316 680	29 030	345 710	450	20	85 000	--	431 180

LIITE 1

RAHAPERUSTA 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		SUOMEN PANKIN SETELIT	SUOMEN METALLI- RAHA	LIKK. OLEVA KÄTEINEN RAHA	SHEKKITILIT YMS. SUOMEN PANKISSA		PÄIVÄ- TALLE- TUKSET	KASSA- VARANTO- TALLET.	RAHA- PERUSTA 8=3+4
		1	2	3=1+2	PANKIT	YLEISÖ	6	7	8=3+4+5+6+7
1978	1	299 030	29 580	328 610	120	440	152 800	--	481 970
	2	304 020	29 630	333 650	110	300	205 600	--	539 660
	3	333 290	30 260	363 550	170	560	203 400	--	567 680
	4	330 130	30 460	360 590	340	180	165 300	--	526 410
	5	327 140	30 550	357 690	110	1 090	178 100	--	536 990
	6	357 220	31 070	388 290	250	550	163 000	--	552 090
	7	352 010	31 410	383 420	80	320	162 300	--	546 120
	8	341 380	31 440	372 820	90	580	162 800	--	536 290
	9	353 850	31 400	385 250	140	350	129 800	--	515 540
	10	343 070	31 460	374 530	580	700	141 300	--	517 110
	11	349 180	31 660	380 840	120	600	182 100	--	563 660
	12	382 170	32 830	415 000	170	670	207 500	--	623 340
1979	1	351 250	31 980	383 230	180	870	257 300	--	641 580
	2	365 320	32 100	397 420	130	840	313 500	--	711 890
	3	374 010	32 490	406 500	100	530	213 800	--	620 930
	4	382 160	33 380	415 540	100	450	207 800	--	623 890
	5	392 330	33 460	425 790	160	440	158 900	11 520	596 810
	6	418 590	34 020	452 610	80	340	124 600	23 470	601 100
	7	402 440	35 030	437 470	390	290	110 400	48 210	596 760
	8	402 150	35 230	437 380	60	800	103 800	73 040	615 080
	9	407 240	35 240	442 480	820	200	133 400	98 920	675 820
	10	396 260	35 340	431 600	100	240	105 800	123 230	660 970
	11	415 550	35 980	451 530	300	520	83 600	149 590	685 540
	12	437 530	37 110	474 640	430	120	113 100	176 400	764 690
1980	1	404 730	35 940	440 670	120	610	137 600	209 470	788 470
	2	423 320	36 050	459 370	110	270	137 000	212 320	809 070
	3	416 350	36 330	452 680	230	590	59 200	226 740	739 440
	4	428 090	36 600	464 690	4 880	340	51 900	239 560	761 370
	5	438 930	36 580	475 510	210	620	24 500	256 240	757 080
	6	457 240	37 280	494 520	60	620	50 200	259 130	804 530
	7	446 620	37 750	484 370	360	240	47 500	264 870	797 340
	8	444 940	37 840	482 780	150	130	78 000	298 920	859 980
	9	436 570	37 750	474 320	430	520	52 500	298 210	825 980
	10	444 650	37 900	482 550	220	820	59 500	300 610	843 700
	11	461 420	38 300	499 720	80	340	3 000	302 240	805 380
	12	495 350	39 740	535 090	70	70	29 000	331 680	895 910

Liite 2. Metallirahan kehitys 1868–1942
(*Coins in circulation 1868–1942*)

- 1 Hopearaha hopeakannan aikana -1877 (*Silver coins during the silver standard -1877*)
  - 2 Kultainen pääraha kultakannan aikana 1878–1914, 1926–1931 (*Gold coins during the gold standard 1878–1914, 1926–1931*)
  - 3 Vaihtoraha yhteensä 1868–1942 (*Coins used as change 1868–1942*)
  - 4 Vaihtorahasta alumiinipronssirahaa 1929–1942 (*The amount of aluminium-bronze coins included in coins used as change 1929–1942*)
  - 5 Muu vaihtoraha 1929–1942 (*The amount of other coins included in coins used as change 1929–1942*)
- 6=1+2+3
Liikkeessä oleva Suomen metalliraha (*Coins in circulation*)

LIITE 2

LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHAA VUOSINA 1868-1942, vanhaa markkaa

		HOPEARAHAA HOPEAKANNAN AIKANA	KULTAINEN PÄÄRAHA	VAIHTORAHAA KOKONAAN	SIITÄ 1929- ALUMIINI- PRONSSISTA	MUU VAIHTO- RAHA 1929-	LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHAA
		1	2	3	4	5	6=1+2+3
1868	12	4 412 698	--	319 510	--		4 732 208
1869	12	4 713 288	--	368 821	--		5 082 109
1870	12	5 045 482	--	412 929	--		5 458 411
1871	12	5 757 155	--	445 208	--		6 202 363
1872	12	6 217 909	--	481 219	--		6 699 127
1873	12	6 651 511	--	529 692	--		7 181 203
1874	12	7 139 947	--	584 635	--		7 724 582
1875	12	6 893 264	--	636 009	--		7 529 273
1876	12	7 378 302	--	659 629	--		8 037 931
1877	12	7 725 396	--	660 843	--		8 386 239
1878	12	--	2 633 850	7 389 932	--		10 023 782
1879	12	--	2 716 260	6 631 318	--		9 347 578
1880	12	--	3 020 470	7 210 838	--		10 231 308
1881	12	--	4 310 880	7 485 854	--		11 796 734
1882	12	--	5 532 340	7 472 085	--		13 004 425
1883	12	--	4 890 840	7 438 216	--		12 329 056
1884	12	--	4 521 100	7 351 657	--		11 872 757
1885	12	--	4 788 740	7 358 680	--		12 147 420
1886	12	--	4 551 180	7 266 019	--		11 817 199
1887	12	--	4 487 060	7 635 174	--		12 122 234
1888	12	--	3 961 960	7 812 631	--		11 774 591
1889	12	--	4 435 040	8 110 019	--		12 545 059
1890	12	--	4 638 390	8 512 908	--		13 151 298
1891	12	--	5 268 820	8 536 561	--		13 805 381
1892	12	--	5 853 300	8 451 427	--		14 304 727
1893	12	--	7 381 870	8 482 417	--		15 864 287
1894	12	--	7 516 950	8 492 235	--		16 009 185
1895	12	--	7 947 970	9 022 913	--		16 970 883
1896	12	--	8 145 460	9 192 309	--		17 337 769
1897	12	--	8 621 480	9 839 141	--		18 460 621
1898	12	--	7 480 410	9 888 583	--		17 368 993
1899	12	--	8 297 890	10 044 216	--		18 342 106
1900	12	--	8 668 340	9 913 428	--		18 581 768
1901	12	--	8 788 460	9 567 495	--		18 355 955
1902	12	--	8 742 750	9 747 158	--		18 489 908
1903	12	--	9 787 270	10 236 384	--		20 023 654
1904	12	--	15 285 750	10 579 209	--		25 864 959
1905	12	--	15 817 910	11 303 494	--		27 121 404
1906	12	--	14 777 590	12 067 731	--		26 845 321
1907	12	--	14 847 880	12 918 674	--		27 766 554
1908	12	--	14 873 280	12 796 718	--		27 669 998
1909	12	--	15 120 490	12 820 841	--		27 941 331
1910	12	--	18 815 430	13 136 040	--		31 951 470
1911	12	--	19 482 670	13 575 648	--		33 058 318
1912	12	--	32 189 740	14 078 603	--		46 268 343
1913	12	--	32 984 460	14 374 939	--		47 359 399
1914	12	--	35 753 790	15 175 592	--		50 929 382
1915	12	--	--	2 618 000	--		2 618 000
1916	12	--	--	3 081 000	--		3 081 000
1917	12	--	--	3 427 000	--		3 427 000
1918	12	--	--	3 627 000	--		3 627 000
1919	12	--	--	4 250 000	--		4 250 000
1920	12	--	--	4 813 000	--		4 813 000
1921	12	--	--	17 397 731	--		17 397 731
1922	12	--	--	28 872 847	--		28 872 847
1923	12	--	--	32 122 061	--		32 122 061
1924	12	--	--	33 501 743	--		33 501 743
1925	12	--	--	35 927 545	--		35 927 545
1926	12	--	23 600	38 693 981	--		38 717 581
1927	12	--	452 300	42 486 296	--		42 938 596

LIITE 2

LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHA VUOSINA 1868-1942, vanhaa markkaa

		HOPEARAHA HOPEAKANNAN AIKANA	KULTAINEN PÄÄRAHA	VAIHTORAHA KOKONAAN	SIITÄ 1929- ALUMIINI- PRONSSISTA	MUU VAIHTO- RAHA 1929-	LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHA
		1	2	3	4	5	6=1+2+3
1928	12	--	637 000	46 466 343	--		47 103 343
1929	12	--	779 600	52 289 926	4 744 585	47 545 341	53 069 526
1930	12	--	890 500	54 281 838	5 780 255	48 501 583	55 172 338
1931	12	--	697 200	56 986 854	10 019 060	46 967 794	57 684 054

LIITE 2

LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHA VUOSINA 1868-1942, vanhaa markkaa

		HOPEARAHA HOPEAKANNAN AIKANA	KULTAINEN PÄÄRAHA	VAIHTORAHA KOKONAAN	SIITÄ 1929- ALUMIINI- PRONSSISTA	MUJ VAIHTO- RAHA 1929-	LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHA
		1	2	3	4	5	6=1+2+3
1932	1	--	--	57 818 245	11 318 245	--	57 818 245
	2	--	--	60 153 305	13 653 305	--	60 153 305
	3	--	--	63 778 870	17 278 870	--	63 778 870
	4	--	--	66 562 830	20 062 830	--	66 562 830
	5	--	--	69 608 835	23 108 835	--	69 608 835
	6	--	--	72 668 970	26 168 970	--	72 668 970
	7	--	--	74 807 230	28 307 230	--	74 807 230
	8	--	--	78 095 110	31 595 110	--	78 095 110
	9	--	--	81 997 665	35 497 665	--	81 997 665
	10	--	--	84 141 980	37 641 980	--	84 141 980
	11	--	--	86 038 045	39 538 045	--	86 038 045
	12	--	--	88 587 505	42 006 995	46 580 510	88 587 505
1933	1	--	--	89 713 807	42 140 990	--	89 713 807
	2	--	--	90 840 109	44 004 170	--	90 840 109
	3	--	--	91 966 411	45 638 305	--	91 966 411
	4	--	--	93 092 713	47 396 330	--	93 092 713
	5	--	--	94 219 015	48 506 760	--	94 219 015
	6	--	--	95 345 317	50 154 830	--	95 345 317
	7	--	--	96 471 619	50 515 250	--	96 471 619
	8	--	--	97 597 921	51 250 545	--	97 597 921
	9	--	--	98 724 223	52 323 905	--	98 724 223
	10	--	--	99 850 525	52 773 140	--	99 850 525
	11	--	--	100 976 827	52 572 570	--	100 976 827
	12	--	--	102 103 131	53 600 170	48 502 961	102 103 131
1934	1	--	--	103 233 148	52 119 870	--	103 233 148
	2	--	--	104 363 165	52 831 065	--	104 363 165
	3	--	--	105 493 182	54 158 980	--	105 493 182
	4	--	--	106 623 199	54 146 740	--	106 623 199
	5	--	--	107 753 216	55 665 885	--	107 753 216
	6	--	--	108 883 233	58 489 195	--	108 883 233
	7	--	--	110 013 250	59 508 120	--	110 013 250
	8	--	--	111 143 267	61 092 025	--	111 143 267
	9	--	--	112 273 284	62 803 705	--	112 273 284
	10	--	--	113 403 301	62 370 630	--	113 403 301
	11	--	--	114 533 318	62 982 605	--	114 533 318
	12	--	--	115 663 338	63 892 475	51 770 863	115 663 338
1935	1	--	--	116 392 756	61 645 555	--	116 392 756
	2	--	--	117 122 174	62 768 900	--	117 122 174
	3	--	--	117 851 592	64 165 995	--	117 851 592
	4	--	--	118 581 010	65 103 010	--	118 581 010
	5	--	--	119 310 428	65 964 365	--	119 310 428
	6	--	--	120 039 846	67 093 580	--	120 039 846
	7	--	--	120 769 264	67 094 585	--	120 769 264
	8	--	--	121 498 682	68 458 900	--	121 498 682
	9	--	--	122 228 100	68 961 335	--	122 228 100
	10	--	--	122 957 518	68 608 210	--	122 957 518
	11	--	--	123 686 936	68 592 915	--	123 686 936
	12	--	--	124 416 357	69 115 490	55 300 867	124 416 357
1936	1	--	--	125 482 719	66 664 565	--	125 482 719
	2	--	--	126 549 081	67 139 520	--	126 549 081
	3	--	--	127 615 443	67 390 805	--	127 615 443
	4	--	--	128 681 805	67 585 650	--	128 681 805
	5	--	--	129 748 167	70 297 670	--	129 748 167
	6	--	--	130 814 529	71 184 835	--	130 814 529
	7	--	--	131 880 891	71 947 010	--	131 880 891
	8	--	--	132 947 253	73 055 600	--	132 947 253
	9	--	--	134 013 615	73 985 665	--	134 013 615
	10	--	--	135 079 977	74 993 555	--	135 079 977
	11	--	--	136 146 339	74 938 170	--	136 146 339
	12	--	--	137 212 700	77 517 555	59 695 145	137 212 700

LIITE 2

LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHA VUOSINA 1868-1942, vanhaa markkaa

		HOPEARAHA HOPEAKANNAN AIKANA	KULTAINEN PÄÄRAHA	VAIHTORAHA KOKONAAN	SIITÄ 1929- ALUMIINI- PRONSSISTA	MUJ VAIHTO- RAHA 1929-	LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHA
		1	2	3	4	5	6=1+2+3
1937	1	--	--	139 711 746	74 729 235	--	139 711 746
	2	--	--	142 210 792	76 998 700	--	142 210 792
	3	--	--	144 709 838	80 209 255	--	144 709 838
	4	--	--	147 208 884	84 121 340	--	147 208 884
	5	--	--	149 707 930	86 432 785	--	149 707 930
	6	--	--	152 206 976	89 883 310	--	152 206 976
	7	--	--	154 706 022	91 795 535	--	154 706 022
	8	--	--	157 205 068	94 121 025	--	157 205 068
	9	--	--	159 704 114	96 987 515	--	159 704 114
	10	--	--	162 203 160	97 742 405	--	162 203 160
	11	--	--	164 702 206	97 183 780	--	164 702 206
	12	--	--	167 201 250	99 687 105	67 514 145	167 201 250
1938	1	--	--	168 226 432	95 706 360	--	168 226 432
	2	--	--	169 251 614	96 686 940	--	169 251 614
	3	--	--	170 276 796	97 565 585	--	170 276 796
	4	--	--	171 301 978	99 645 435	--	171 301 978
	5	--	--	172 327 160	100 523 370	--	172 327 160
	6	--	--	173 352 342	102 793 060	--	173 352 342
	7	--	--	174 377 524	103 404 855	--	174 377 524
	8	--	--	175 402 706	104 460 820	--	175 402 706
	9	--	--	176 427 888	107 217 680	--	176 427 888
	10	--	--	177 453 070	107 023 080	--	177 453 070
	11	--	--	178 478 252	105 754 760	--	178 478 252
	12	--	--	179 503 430	107 140 600	72 362 830	179 503 430
1939	1	--	--	182 347 421	105 235 105	--	182 347 421
	2	--	--	185 191 412	108 485 470	--	185 191 412
	3	--	--	188 035 403	113 334 830	--	188 035 403
	4	--	--	190 879 394	117 475 475	--	190 879 394
	5	--	--	193 723 385	121 270 965	--	193 723 385
	6	--	--	196 567 376	126 644 455	--	196 567 376
	7	--	--	199 411 367	128 275 815	--	199 411 367
	8	--	--	202 255 358	131 560 895	--	202 255 358
	9	--	--	205 099 349	135 070 485	--	205 099 349
	10	--	--	207 943 340	137 532 175	--	207 943 340
	11	--	--	210 787 331	136 068 790	--	210 787 331
	12	--	--	213 631 322	137 645 390	75 985 932	213 631 322
1940	1	--	--	214 926 829	134 726 135	--	214 926 829
	2	--	--	216 222 336	133 604 205	--	216 222 336
	3	--	--	217 517 843	134 350 790	--	217 517 843
	4	--	--	218 813 350	133 190 315	--	218 813 350
	5	--	--	220 108 857	132 591 900	--	220 108 857
	6	--	--	221 404 364	133 071 355	--	221 404 364
	7	--	--	222 699 871	130 597 610	--	222 699 871
	8	--	--	223 995 378	132 948 080	--	223 995 378
	9	--	--	225 290 885	135 863 985	--	225 290 885
	10	--	--	226 586 392	137 452 215	--	226 586 392
	11	--	--	227 881 899	139 898 930	--	227 881 899
	12	--	--	229 177 404	143 181 305	85 996 099	229 177 404
1941	1	--	--	231 308 790	141 560 775	--	231 308 790
	2	--	--	233 440 176	142 233 385	--	233 440 176
	3	--	--	235 571 562	143 644 500	--	235 571 562
	4	--	--	237 702 948	145 961 150	--	237 702 948
	5	--	--	239 834 334	147 365 125	--	239 834 334
	6	--	--	241 965 720	148 971 590	--	241 965 720
	7	--	--	244 097 106	150 161 710	--	244 097 106
	8	--	--	246 228 492	152 220 165	--	246 228 492
	9	--	--	248 359 878	152 984 140	--	248 359 878
	10	--	--	250 491 264	153 936 720	--	250 491 264
	11	--	--	252 622 650	154 482 185	--	252 622 650
	12	--	--	254 754 037	155 818 545	98 935 492	254 754 037

LIITE 2

LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHA VUOSINA 1868-1942, vanhaa markkaa

		HOPEARAHA HOPEAKANNAN AIKANA	KULTAINEN PÄÄRAHA	VAIHTORAHA KOKONAAN	SIITÄ 1929- ALUMIINI- PRONSSISTA	MUU VAIHTO- RAHA 1929-	LIIKKEESSÄ OLEVA METALLIRAHA
		1	2	3	4	5	6=1+2+3
1942	1	--	--	256 695 447	156 236 665	--	256 695 447
	2	--	--	258 636 857	157 197 310	--	258 636 857
	3	--	--	260 578 267	159 018 020	--	260 578 267
	4	--	--	262 519 677	160 146 545	--	262 519 677
	5	--	--	264 461 087	161 279 040	--	264 461 087
	6	--	--	266 402 497	163 027 210	--	266 402 497
	7	--	--	268 343 907	164 998 360	--	268 343 907
	8	--	--	270 285 317	161 368 950	--	270 285 317
	9	--	--	272 226 727	157 315 255	--	272 226 727
	10	--	--	274 168 137	158 080 005	--	274 168 137
	11	--	--	276 109 547	160 217 440	--	276 109 547
	12	--	--	278 050 961	162 978 430	115 072 531	278 050 961

Liite 3. Raha-aggregaatit M0, M1, M1A, M1B, M2 1868–1980 (*Monetary aggregates*), miljoonaa vanhaa markkaa (*millions of old markkaa*)

- 1 M0, Yleisön hallussa oleva käteinen raha (*Currency in circulation with the public*)
- 2 Yleisön shekkitilit ja postisiirtotilit pankeissa ja Suomen Pankissa (*Cheque accounts and postal giro accounts held by the public with deposit banks and Bank of Finland*)
- 3=1+2 M1
- 4 Yleisön käyttötilit ja käyttelytilit pankeissa (*Other markka transaction accounts held by the public with deposit banks*)
- 5=3+4 M1A (1952–1980)
- 6 Liikkeessä olevat postilähetysvekselit (*Postable cashier's drafts in circulation outside banks*)
- 7=3+6 M1B (1868–1934)
- 8 Yleisön muut talletukset pankeissa (*Deposits held by the public with deposit banks, not included in M1*)
- 9=3+8 M2

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1 3=1+2	KÄYTTELY- TILIT	M1A 5=3+4	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B 7=3+6	MUUT TALLE- TUKSET	M2 9=3+8
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1868	1	25,48	2,18	27,66	--	--	0,26	27,92	20,22	47,88
	2	28,11	2,56	30,66	--	--	0,29	30,96	20,53	51,20
	3	27,98	2,47	30,44	--	--	0,33	30,77	20,58	51,02
	4	30,02	2,77	32,79	--	--	0,35	33,14	20,61	53,39
	5	29,03	2,38	31,42	--	--	0,30	31,71	20,61	52,03
	6	28,41	2,62	31,03	--	--	0,25	31,29	20,77	51,80
	7	28,31	3,01	31,32	--	--	0,25	31,57	20,97	52,29
	8	29,93	2,84	32,77	--	--	0,26	33,03	21,30	54,07
	9	31,73	2,18	33,91	--	--	0,27	34,18	21,52	55,42
	10	31,74	2,19	33,93	--	--	1,33	35,26	21,98	55,91
	11	32,30	2,31	34,60	--	--	0,29	34,89	22,27	56,88
	12	30,86	2,36	33,22	--	--	0,39	33,61	22,75	55,98
1869	1	31,58	2,34	33,91	--	--	0,31	34,23	23,35	57,26
	2	30,43	2,33	32,77	--	--	1,32	34,09	23,71	56,47
	3	30,91	2,51	33,43	--	--	0,31	33,74	23,73	57,16
	4	30,24	2,59	32,82	--	--	0,52	33,34	23,74	56,56
	5	32,67	1,82	34,49	--	--	0,43	34,92	23,13	57,62
	6	32,98	1,69	34,67	--	--	0,44	35,10	22,96	57,63
	7	32,19	1,91	34,10	--	--	1,40	35,50	22,69	56,79
	8	33,29	1,95	35,24	--	--	0,53	35,76	22,64	57,87
	9	35,31	1,75	37,06	--	--	0,58	37,64	22,41	59,47
	10	36,06	1,77	37,83	--	--	0,42	38,25	22,68	60,51
	11	35,56	1,88	37,44	--	--	1,47	38,91	22,85	60,29
	12	35,03	2,10	37,13	--	--	0,50	37,63	23,19	60,32
1870	1	35,11	2,14	37,25	--	--	0,57	37,82	23,18	60,43
	2	34,40	2,22	36,62	--	--	0,53	37,15	23,47	60,09
	3	34,07	2,37	36,44	--	--	0,57	37,02	23,55	60,00
	4	34,33	2,43	36,76	--	--	0,47	37,23	23,66	60,42
	5	34,43	2,48	36,91	--	--	0,57	37,48	23,70	60,61
	6	34,93	2,27	37,20	--	--	0,48	37,68	23,68	60,88
	7	35,87	2,59	38,46	--	--	1,37	39,83	23,87	62,33
	8	35,99	2,59	38,58	--	--	0,43	39,01	23,90	62,48
	9	38,92	2,20	41,12	--	--	0,53	41,64	23,96	65,08
	10	39,73	2,22	41,95	--	--	0,45	42,39	24,21	66,16
	11	39,38	2,27	41,65	--	--	1,37	43,02	24,60	66,25
	12	39,08	2,39	41,47	--	--	0,45	41,92	24,94	66,41
1871	1	37,87	2,75	40,62	--	--	1,46	42,08	25,26	65,87
	2	38,65	2,66	41,31	--	--	0,54	41,86	25,12	66,43
	3	38,49	2,58	41,07	--	--	0,59	41,66	25,13	66,20
	4	38,42	2,95	41,38	--	--	0,61	41,99	25,27	66,64
	5	38,92	3,30	42,22	--	--	0,52	42,73	25,56	67,78
	6	39,02	3,18	42,19	--	--	0,45	42,65	25,78	67,98
	7	41,46	3,11	44,57	--	--	0,46	45,03	26,08	70,64
	8	41,86	3,03	44,90	--	--	0,51	45,40	26,27	71,16
	9	44,23	2,79	47,02	--	--	0,49	47,51	26,22	73,24
	10	44,79	2,65	47,44	--	--	0,49	47,93	26,29	73,73
	11	44,50	2,69	47,19	--	--	0,79	47,97	26,43	73,62
	12	44,53	2,85	47,38	--	--	0,55	47,93	26,27	73,65
1872	1	44,49	3,41	47,90	--	--	0,71	48,61	26,18	74,08
	2	44,93	2,67	47,59	--	--	0,64	48,23	26,47	74,06
	3	43,99	3,06	47,06	--	--	1,93	48,98	26,53	73,58
	4	44,32	3,23	47,55	--	--	0,79	48,34	26,85	74,40
	5	44,82	3,38	48,20	--	--	0,77	48,97	26,70	74,91
	6	45,23	3,32	48,55	--	--	1,15	49,70	26,71	75,25
	7	46,06	3,39	49,45	--	--	2,02	51,47	26,55	76,00
	8	48,74	3,21	51,95	--	--	0,66	52,61	26,78	78,73
	9	51,00	2,96	53,96	--	--	0,85	54,81	26,74	80,70
	10	52,98	2,93	55,91	--	--	0,73	56,63	27,25	83,16
	11	52,49	3,01	55,51	--	--	0,89	56,40	27,38	82,89
	12	53,32	3,19	56,51	--	--	0,90	57,41	27,87	84,38

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1873	1	51,96	4,94	56,90	--	--	1,19	58,09	28,00	84,91
	2	54,79	2,73	57,52	--	--	1,17	58,69	27,97	85,49
	3	55,64	3,43	59,07	--	--	1,09	60,16	28,08	87,15
	4	54,76	3,49	58,24	--	--	0,86	59,11	28,21	86,45
	5	55,04	3,77	58,81	--	--	0,83	59,64	28,58	87,38
	6	55,62	3,76	59,38	--	--	0,84	60,23	28,87	88,26
	7	56,59	3,88	60,48	--	--	1,00	61,48	28,98	89,45
	8	57,83	3,74	61,57	--	--	0,85	62,42	28,87	90,44
	9	62,95	3,50	66,45	--	--	1,09	67,54	29,08	95,53
	10	64,11	3,45	67,55	--	--	1,06	68,62	29,40	96,96
	11	65,83	3,54	69,36	--	--	1,02	70,39	30,29	99,65
	12	64,93	4,08	69,01	--	--	0,94	69,95	31,72	100,73
1874	1	63,47	4,19	67,66	--	--	0,97	68,63	32,37	100,03
	2	67,20	3,91	71,11	--	--	0,66	71,77	32,95	104,06
	3	68,71	4,48	73,19	--	--	0,98	74,16	33,98	107,17
	4	69,16	5,57	74,73	--	--	1,13	75,86	34,16	108,88
	5	70,84	5,28	76,12	--	--	1,20	77,32	35,03	111,15
	6	76,23	5,30	81,53	--	--	0,99	82,52	35,86	117,39
	7	76,83	4,78	81,61	--	--	1,17	82,78	36,83	118,44
	8	80,70	4,85	85,54	--	--	1,22	86,76	36,97	122,51
	9	83,95	4,38	88,34	--	--	1,35	89,68	37,17	125,50
	10	85,09	4,28	89,37	--	--	1,27	90,65	37,80	127,17
	11	82,83	4,44	87,27	--	--	1,24	88,51	38,21	125,47
	12	77,41	4,60	82,01	--	--	1,18	83,19	39,00	121,01
1875	1	75,61	4,93	80,54	--	--	1,23	81,77	39,60	120,14
	2	72,67	4,70	77,37	--	--	0,91	78,28	40,28	117,65
	3	69,44	5,57	75,01	--	--	1,01	76,02	40,64	115,64
	4	68,34	6,29	74,63	--	--	0,92	75,55	40,74	115,36
	5	66,03	6,31	72,34	--	--	0,85	73,19	40,79	113,12
	6	66,16	5,39	71,55	--	--	0,94	72,49	41,16	112,71
	7	65,06	5,32	70,38	--	--	0,97	71,34	41,43	111,81
	8	66,87	5,22	72,09	--	--	0,84	72,93	41,43	113,51
	9	67,55	4,80	72,35	--	--	1,08	73,43	41,55	113,91
	10	67,54	4,58	72,12	--	--	1,17	73,29	41,78	113,90
	11	64,83	4,97	69,81	--	--	0,93	70,73	41,97	111,78
	12	61,48	4,31	65,79	--	--	0,72	66,51	42,41	108,20
1876	1	49,55	4,58	54,13	--	--	0,97	55,09	42,68	96,80
	2	50,94	4,51	55,45	--	--	0,75	56,20	43,05	98,50
	3	51,07	5,31	56,38	--	--	1,25	57,62	43,34	99,71
	4	48,23	6,76	55,00	--	--	1,25	56,25	43,69	98,69
	5	47,80	6,37	54,17	--	--	3,58	57,75	43,97	98,13
	6	52,04	5,98	58,01	--	--	1,30	59,31	44,16	102,17
	7	52,56	8,28	60,84	--	--	1,61	62,45	45,28	106,12
	8	55,32	8,10	63,42	--	--	1,24	64,66	46,05	109,47
	9	58,49	6,78	65,27	--	--	1,34	66,61	46,02	111,29
	10	58,93	6,29	65,22	--	--	1,05	66,27	45,84	111,06
	11	59,36	6,00	65,36	--	--	0,98	66,34	46,20	111,56
	12	54,59	6,38	60,97	--	--	1,04	62,01	46,97	107,94
1877	1	51,21	6,21	57,43	--	--	1,52	58,95	47,45	104,88
	2	52,55	6,73	59,28	--	--	1,48	60,77	47,41	106,70
	3	52,42	6,48	58,90	--	--	1,01	59,91	47,46	106,36
	4	51,77	7,52	59,30	--	--	1,00	60,29	47,49	106,79
	5	49,61	7,00	56,60	--	--	1,32	57,92	47,13	103,74
	6	49,98	6,05	56,03	--	--	1,71	57,74	46,85	102,88
	7	51,78	5,64	57,42	--	--	1,22	58,64	46,12	103,55
	8	51,35	5,40	56,76	--	--	0,91	57,67	45,66	102,41
	9	52,28	5,23	57,51	--	--	1,13	58,64	45,30	102,81
	10	52,89	4,72	57,61	--	--	1,09	58,70	45,02	102,63
	11	50,57	4,46	55,03	--	--	0,98	56,01	45,54	100,57
	12	57,33	4,64	61,97	--	--	0,94	62,91	45,22	107,19

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1878	1	48,09	4,64	52,73	--	--	0,94	53,67	44,90	97,63
	2	46,51	4,76	51,27	--	--	0,93	52,20	44,49	95,76
	3	47,65	5,33	52,98	--	--	2,51	55,49	44,17	97,14
	4	46,89	5,86	52,75	--	--	0,98	53,73	43,42	96,17
	5	46,78	5,51	52,29	--	--	2,48	54,77	42,82	95,11
	6	46,67	5,75	52,42	--	--	0,75	53,18	42,70	95,12
	7	47,42	5,82	53,24	--	--	0,84	54,08	42,56	95,79
	8	48,61	5,58	54,20	--	--	0,89	55,08	42,72	96,92
	9	47,96	5,03	52,98	--	--	0,92	53,91	42,60	95,59
	10	49,20	4,87	54,07	--	--	0,72	54,79	42,21	96,27
	11	47,53	4,94	52,47	--	--	0,92	53,39	42,01	94,48
	12	44,83	4,95	49,78	--	--	0,74	50,52	41,93	91,71
1879	1	44,67	5,04	49,71	--	--	0,72	50,43	41,60	91,31
	2	42,67	5,46	48,14	--	--	0,71	48,84	41,65	89,79
	3	42,73	5,51	48,24	--	--	0,69	48,94	41,40	89,65
	4	40,86	5,94	46,79	--	--	0,86	47,65	41,41	88,21
	5	38,71	6,00	44,71	--	--	2,30	47,01	41,47	86,18
	6	39,47	5,93	45,40	--	--	0,80	46,20	41,29	86,69
	7	38,32	5,93	44,24	--	--	0,78	45,02	41,51	85,75
	8	39,27	5,95	45,21	--	--	0,94	46,15	41,48	86,69
	9	41,31	5,51	46,82	--	--	0,94	47,76	41,38	88,20
	10	43,57	5,89	49,46	--	--	0,90	50,36	41,40	90,86
	11	43,31	6,40	49,71	--	--	0,97	50,68	41,27	90,98
	12	42,66	5,81	48,47	--	--	0,85	49,32	41,51	89,98
1880	1	41,00	6,00	47,00	--	--	1,04	48,03	42,11	89,10
	2	43,82	6,23	50,05	--	--	1,00	51,05	42,27	92,32
	3	44,86	6,85	51,70	--	--	1,07	52,77	42,57	94,27
	4	44,30	7,42	51,72	--	--	1,28	53,00	42,56	94,28
	5	47,60	7,19	54,79	--	--	0,81	55,60	42,84	97,63
	6	46,85	7,26	54,10	--	--	0,99	55,09	42,98	97,08
	7	46,80	8,14	54,94	--	--	2,59	57,53	43,88	98,82
	8	49,24	8,03	57,26	--	--	1,29	58,56	44,57	101,84
	9	52,63	8,20	60,84	--	--	1,42	62,26	45,10	105,93
	10	54,51	7,16	61,67	--	--	1,39	63,05	45,84	107,50
	11	53,69	7,79	61,48	--	--	1,70	63,18	46,53	108,01
	12	52,60	7,92	60,52	--	--	1,78	62,31	47,59	108,11
1881	1	52,78	8,56	61,34	--	--	1,97	63,31	48,69	110,03
	2	51,51	8,55	60,06	--	--	2,20	62,26	49,81	109,86
	3	51,88	8,19	60,07	--	--	2,03	62,10	50,80	110,86
	4	49,91	9,05	58,96	--	--	1,90	60,86	51,64	110,60
	5	49,90	9,32	59,22	--	--	1,92	61,14	52,05	111,28
	6	50,49	8,67	59,16	--	--	1,75	60,91	52,57	111,73
	7	50,13	8,71	58,84	--	--	1,58	60,42	54,02	112,86
	8	52,85	9,32	62,17	--	--	1,50	63,67	53,75	115,92
	9	55,17	8,59	63,76	--	--	1,51	65,27	53,58	117,35
	10	55,31	8,14	63,45	--	--	1,40	64,85	54,08	117,53
	11	53,06	8,45	61,51	--	--	1,58	63,09	54,51	116,02
	12	51,09	8,30	59,39	--	--	1,64	61,03	55,20	114,59
1882	1	49,48	9,64	59,13	--	--	1,61	60,74	55,37	114,49
	2	50,45	8,09	58,55	--	--	2,32	60,87	56,58	115,13
	3	51,82	8,49	60,31	--	--	1,50	61,80	56,94	117,25
	4	51,44	9,07	60,51	--	--	1,46	61,97	57,56	118,07
	5	50,87	8,90	59,77	--	--	2,00	61,77	58,17	117,95
	6	52,12	8,62	60,73	--	--	1,37	62,10	58,71	119,45
	7	50,23	9,08	59,31	--	--	1,33	60,64	59,40	118,71
	8	50,98	9,23	60,21	--	--	1,42	61,62	59,65	119,85
	9	53,03	8,47	61,50	--	--	1,47	62,97	59,91	121,42
	10	53,32	8,45	61,77	--	--	1,81	63,57	60,04	121,81
	11	53,46	7,97	61,44	--	--	2,48	63,92	60,79	122,23
	12	53,53	8,13	61,67	--	--	1,94	63,61	61,63	123,29

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1 3=1+2	KÄYTTELY- TILIT	M1A 5=3+4	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B 7=3+6	MUUT TALLE- TUKSET	M2 9=3+8
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1883	1	53,28	8,83	62,11	--	--	1,59	63,70	62,12	124,23
	2	53,22	8,89	62,11	--	--	1,50	63,61	62,56	124,67
	3	53,11	8,45	61,56	--	--	1,30	62,87	62,63	124,19
	4	52,23	9,50	61,73	--	--	1,32	63,04	62,97	124,70
	5	52,35	9,43	61,77	--	--	1,48	63,26	63,23	125,00
	6	53,91	8,88	62,79	--	--	1,47	64,26	63,89	126,68
	7	54,21	9,41	63,62	--	--	1,40	65,03	64,21	127,83
	8	55,11	9,12	64,22	--	--	1,81	66,04	64,75	128,97
	9	57,62	8,53	66,15	--	--	1,56	67,71	65,71	131,86
	10	57,84	9,48	67,32	--	--	2,10	69,42	65,89	133,20
	11	56,35	9,00	65,35	--	--	2,26	67,61	66,26	131,61
	12	53,66	9,03	62,68	--	--	1,51	64,19	67,00	129,68
1884	1	52,49	9,02	61,51	--	--	1,47	62,97	67,40	128,91
	2	51,49	9,08	60,57	--	--	1,59	62,17	67,80	128,37
	3	51,86	9,01	60,87	--	--	1,60	62,47	68,20	129,07
	4	50,29	9,00	59,30	--	--	2,30	61,60	68,60	127,90
	5	50,07	9,09	59,16	--	--	2,31	61,48	69,00	128,17
	6	51,55	9,02	60,58	--	--	1,43	62,01	69,41	129,98
	7	51,17	8,94	60,11	--	--	2,11	62,21	69,81	129,91
	8	50,50	8,93	59,44	--	--	3,20	62,64	70,21	129,65
	9	53,06	8,97	62,02	--	--	2,00	64,03	70,61	132,63
	10	53,97	8,96	62,93	--	--	2,04	64,97	71,01	133,94
	11	53,49	8,95	62,45	--	--	1,73	64,18	71,41	133,86
	12	52,26	9,01	61,27	--	--	1,69	62,96	71,81	133,08
1885	1	51,36	8,95	60,31	--	--	1,66	61,97	72,27	132,58
	2	50,94	9,04	59,98	--	--	1,52	61,50	72,72	132,70
	3	50,51	9,12	59,63	--	--	2,45	62,08	73,18	132,80
	4	48,70	9,20	57,90	--	--	1,47	59,37	73,63	131,53
	5	49,05	9,29	58,33	--	--	2,16	60,49	74,09	132,42
	6	48,99	9,37	58,36	--	--	1,68	60,04	74,54	132,90
	7	47,64	9,45	57,10	--	--	2,35	59,45	74,99	132,09
	8	47,37	9,54	56,91	--	--	1,67	58,58	75,45	132,36
	9	49,03	9,62	58,65	--	--	1,46	60,11	75,90	134,55
	10	49,47	9,70	59,18	--	--	1,57	60,75	76,36	135,53
	11	47,98	9,79	57,77	--	--	1,71	59,48	76,81	134,58
	12	47,45	9,87	57,32	--	--	1,72	59,04	77,26	134,58
1886	1	45,25	9,92	55,17	--	--	1,46	56,62	77,69	132,86
	2	45,60	9,97	55,57	--	--	1,58	57,15	78,12	133,69
	3	46,80	10,02	56,82	--	--	1,88	58,70	78,54	135,36
	4	45,34	10,07	55,41	--	--	1,82	57,23	78,97	134,38
	5	45,09	10,12	55,21	--	--	1,93	57,14	79,39	134,60
	6	45,39	10,17	55,56	--	--	1,91	57,47	79,82	135,38
	7	44,74	10,22	54,96	--	--	2,09	57,04	80,24	135,20
	8	44,66	10,27	54,93	--	--	2,01	56,94	80,67	135,60
	9	45,21	10,32	55,53	--	--	2,57	58,11	81,10	136,63
	10	45,61	10,37	55,98	--	--	2,12	58,10	81,52	137,50
	11	46,32	10,42	56,74	--	--	2,17	58,91	81,95	138,69
	12	46,02	10,47	56,48	--	--	2,37	58,86	82,37	138,86
1887	1	44,74	10,17	54,91	--	--	1,83	56,75	83,30	138,21
	2	43,73	10,38	54,12	--	--	2,77	56,89	83,34	137,46
	3	45,81	10,37	56,18	--	--	2,23	58,41	83,86	140,04
	4	45,39	10,54	55,93	--	--	2,23	58,15	83,71	139,64
	5	46,23	10,86	57,09	--	--	1,85	58,94	83,11	140,20
	6	46,19	11,05	57,25	--	--	1,68	58,92	83,67	140,92
	7	46,22	11,20	57,43	--	--	1,96	59,39	83,45	140,87
	8	47,88	11,28	59,16	--	--	2,61	61,77	84,25	143,41
	9	49,09	11,89	60,99	--	--	2,49	63,48	83,80	144,79
	10	50,95	11,00	61,95	--	--	1,96	63,91	84,34	146,28
	11	51,04	10,55	61,59	--	--	2,45	64,04	85,17	146,76
	12	50,55	10,87	61,41	--	--	2,49	63,90	85,24	146,66

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1888	1	49,78	11,42	61,20	--	--	2,51	63,72	86,32	147,52
	2	49,52	11,91	61,43	--	--	2,14	63,57	86,39	147,82
	3	48,74	12,19	60,92	--	--	2,14	63,06	86,08	147,01
	4	47,96	12,35	60,31	--	--	2,37	62,69	86,72	147,03
	5	48,32	11,96	60,28	--	--	1,72	62,00	86,46	146,75
	6	48,42	11,13	59,55	--	--	2,09	61,64	88,06	147,60
	7	49,48	12,12	61,60	--	--	2,18	63,78	88,85	150,45
	8	50,11	12,03	62,14	--	--	2,12	64,26	90,05	152,19
	9	52,15	12,27	64,42	--	--	2,16	66,59	92,18	156,60
	10	54,69	12,56	67,25	--	--	1,81	69,07	93,69	160,94
	11	55,25	12,16	67,41	--	--	1,47	68,88	94,87	162,28
	12	55,83	12,54	68,37	--	--	2,14	70,51	95,67	164,04
1889	1	56,11	13,34	69,46	--	--	1,84	71,29	97,58	167,04
	2	57,19	12,22	69,41	--	--	1,53	70,94	98,31	167,72
	3	58,29	11,61	69,90	--	--	1,56	71,46	99,62	169,52
	4	58,45	11,74	70,20	--	--	1,69	71,88	100,28	170,47
	5	58,50	11,98	70,48	--	--	1,91	72,38	101,39	171,87
	6	59,56	12,71	72,27	--	--	1,80	74,07	103,11	175,37
	7	60,15	13,87	74,02	--	--	1,86	75,88	105,05	179,07
	8	61,10	13,14	74,24	--	--	2,20	76,44	106,03	180,28
	9	63,05	13,40	76,44	--	--	1,86	78,30	107,98	184,43
	10	64,79	12,67	77,46	--	--	1,81	79,27	110,03	187,50
	11	64,64	12,84	77,48	--	--	1,89	79,37	112,90	190,38
	12	62,65	13,33	75,98	--	--	2,08	78,06	115,65	191,63
1890	1	61,12	13,79	74,91	--	--	2,69	77,60	117,63	192,55
	2	62,99	12,97	75,97	--	--	2,28	78,25	118,98	194,94
	3	64,72	13,22	77,93	--	--	2,70	80,63	120,24	198,17
	4	63,34	13,27	76,61	--	--	2,25	78,86	122,94	199,55
	5	63,28	13,54	76,82	--	--	2,21	79,03	123,85	200,67
	6	61,23	14,71	75,94	--	--	2,49	78,42	126,46	202,39
	7	59,57	13,81	73,39	--	--	2,65	76,04	128,20	201,58
	8	61,54	13,60	75,14	--	--	1,88	77,02	130,18	205,32
	9	63,87	13,36	77,24	--	--	1,87	79,11	130,53	207,77
	10	65,04	13,13	78,16	--	--	2,15	80,31	130,16	208,33
	11	62,52	13,31	75,83	--	--	1,97	77,80	131,78	207,61
	12	58,48	13,20	71,68	--	--	2,12	73,80	131,47	203,15
1891	1	58,49	12,69	71,18	--	--	2,23	73,42	133,18	204,36
	2	59,05	12,33	71,37	--	--	2,65	74,02	133,84	205,21
	3	59,25	13,03	72,28	--	--	2,43	74,72	134,90	207,18
	4	57,95	13,87	71,83	--	--	2,44	74,27	135,08	206,91
	5	59,64	13,45	73,09	--	--	2,15	75,24	135,05	208,13
	6	57,96	13,71	71,67	--	--	2,59	74,26	136,88	208,55
	7	56,51	13,48	69,99	--	--	2,54	72,53	139,20	209,19
	8	58,39	13,13	71,52	--	--	2,33	73,86	139,11	210,63
	9	59,71	12,80	72,51	--	--	2,86	75,37	139,22	211,74
	10	58,81	12,31	71,13	--	--	2,73	73,85	139,60	210,72
	11	57,51	12,25	69,76	--	--	2,54	72,30	139,80	209,56
	12	55,37	12,37	67,73	--	--	2,51	70,24	139,81	207,55
1892	1	55,17	12,84	68,01	--	--	2,38	70,39	140,12	208,13
	2	55,69	12,85	68,54	--	--	2,73	71,28	139,82	208,36
	3	54,98	12,69	67,67	--	--	2,46	70,13	138,90	206,57
	4	53,94	12,82	66,76	--	--	2,20	68,95	140,06	206,81
	5	53,54	12,71	66,25	--	--	2,72	68,96	140,79	207,04
	6	53,52	13,19	66,72	--	--	2,68	69,40	143,49	210,21
	7	51,52	13,42	64,94	--	--	2,35	67,29	145,35	210,29
	8	52,28	13,68	65,96	--	--	2,61	68,57	145,61	211,57
	9	52,99	13,03	66,02	--	--	3,33	69,35	145,10	211,12
	10	54,74	13,64	68,38	--	--	2,68	71,05	143,95	212,32
	11	52,86	12,73	65,59	--	--	2,84	68,42	144,88	210,47
	12	51,07	12,70	63,77	--	--	2,93	66,71	145,56	209,33

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1893	1	49,39	13,22	62,61	--	--	3,34	65,96	147,46	210,07
	2	50,34	12,92	63,26	--	--	3,21	66,47	149,16	212,42
	3	51,26	13,04	64,30	--	--	2,94	67,24	150,09	214,39
	4	50,07	14,42	64,49	--	--	2,72	67,21	151,08	215,57
	5	49,53	13,99	63,51	--	--	2,87	66,38	151,23	214,75
	6	49,93	13,65	63,58	--	--	3,03	66,61	152,40	215,98
	7	49,33	13,77	63,09	--	--	2,26	65,35	153,81	216,91
	8	50,29	13,69	63,99	--	--	2,17	66,16	154,73	218,72
	9	52,89	12,92	65,80	--	--	2,22	68,02	155,46	221,26
	10	53,73	13,31	67,04	--	--	2,35	69,39	156,09	223,13
	11	53,94	12,81	66,76	--	--	2,51	69,27	157,09	223,85
	12	52,32	12,36	64,68	--	--	2,48	67,16	159,57	224,25
1894	1	51,78	12,81	64,59	--	--	2,46	67,05	162,53	227,12
	2	53,77	12,51	66,28	--	--	2,77	69,06	163,84	230,13
	3	52,96	13,55	66,52	--	--	2,59	69,10	164,80	231,31
	4	52,18	13,85	66,03	--	--	2,54	68,57	166,51	232,54
	5	53,83	13,26	67,09	--	--	2,46	69,55	167,98	235,07
	6	52,84	13,78	66,62	--	--	2,94	69,56	170,22	236,84
	7	52,59	13,89	66,48	--	--	2,61	69,09	171,33	237,81
	8	53,33	13,99	67,32	--	--	2,86	70,18	172,06	239,39
	9	56,66	14,53	71,19	--	--	2,84	74,03	172,59	243,78
	10	58,38	13,85	72,23	--	--	3,02	75,25	174,27	246,50
	11	56,90	14,21	71,11	--	--	3,18	74,29	176,26	247,37
	12	54,68	14,52	69,20	--	--	3,49	72,69	177,21	246,41
1895	1	54,37	15,23	69,60	--	--	3,03	72,63	181,11	250,70
	2	56,89	14,73	71,62	--	--	3,01	74,63	183,39	255,01
	3	57,65	15,28	72,93	--	--	3,33	76,26	185,42	258,35
	4	56,47	15,63	72,10	--	--	2,82	74,92	186,38	258,47
	5	57,74	15,59	73,33	--	--	3,07	76,40	188,56	261,89
	6	57,67	16,96	74,63	--	--	3,40	78,02	192,41	267,04
	7	56,94	16,96	73,90	--	--	3,47	77,37	196,84	270,73
	8	60,24	16,92	77,16	--	--	3,14	80,30	200,87	278,03
	9	61,46	16,91	78,37	--	--	3,36	81,72	204,26	282,63
	10	64,32	16,14	80,46	--	--	4,34	84,79	211,29	291,74
	11	62,58	16,07	78,64	--	--	3,96	82,60	214,32	292,96
	12	60,61	17,27	77,87	--	--	4,05	81,92	217,15	295,02
1896	1	60,43	16,85	77,28	--	--	4,35	81,63	220,44	297,71
	2	64,54	16,41	80,94	--	--	3,63	84,57	223,03	303,97
	3	66,14	16,72	82,86	--	--	3,69	86,56	226,34	309,20
	4	64,85	17,55	82,39	--	--	3,33	85,72	230,74	313,13
	5	66,28	17,33	83,62	--	--	2,99	86,61	234,34	317,96
	6	65,72	17,55	83,26	--	--	3,50	86,76	237,59	320,85
	7	66,32	19,08	85,39	--	--	3,28	88,67	240,87	326,27
	8	68,25	18,78	87,03	--	--	3,12	90,15	242,99	330,02
	9	70,61	18,38	88,99	--	--	3,59	92,58	243,85	332,84
	10	74,83	18,80	93,62	--	--	3,37	96,99	246,28	339,90
	11	71,17	17,56	88,73	--	--	3,37	92,10	247,38	336,11
	12	69,06	17,93	86,99	--	--	3,03	90,02	250,24	337,23
1897	1	70,00	18,30	88,30	--	--	3,31	91,61	256,00	344,29
	2	72,63	17,78	90,41	--	--	3,47	93,87	259,21	349,62
	3	74,95	18,41	93,36	--	--	3,35	96,71	261,03	354,39
	4	73,51	18,93	92,44	--	--	3,35	95,79	261,96	354,40
	5	75,43	18,81	94,24	--	--	3,34	97,58	264,88	359,12
	6	74,13	19,56	93,69	--	--	3,68	97,37	268,25	361,94
	7	74,95	20,37	95,33	--	--	3,37	98,70	272,43	367,76
	8	77,01	19,69	96,70	--	--	3,81	100,52	278,37	375,07
	9	80,45	19,91	100,36	--	--	3,70	104,06	279,22	379,58
	10	82,20	19,88	102,08	--	--	4,34	106,42	284,61	386,69
	11	81,75	19,77	101,52	--	--	3,05	104,57	291,54	393,06
	12	79,14	20,40	99,54	--	--	2,82	102,36	292,69	392,23

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1898	1	79,36	20,53	99,89	--	--	2,96	102,85	296,73	396,62
	2	83,27	19,71	102,98	--	--	3,38	106,36	299,40	402,38
	3	85,13	19,74	104,87	--	--	3,10	107,97	301,95	406,82
	4	84,01	20,49	104,50	--	--	3,55	108,04	302,90	407,40
	5	85,97	20,70	106,67	--	--	3,08	109,75	301,75	408,42
	6	83,75	21,50	105,25	--	--	3,33	108,58	310,49	415,74
	7	82,04	21,30	103,34	--	--	3,01	106,35	315,86	419,20
	8	84,46	21,14	105,60	--	--	2,70	108,30	318,42	424,01
	9	88,41	20,62	109,03	--	--	2,97	112,00	319,89	428,93
	10	90,00	20,10	110,10	--	--	4,22	114,32	322,64	432,74
	11	86,83	19,27	106,10	--	--	3,04	109,14	320,88	426,97
	12	83,67	21,17	104,84	--	--	3,22	108,06	325,17	430,02
1899	1	82,36	20,43	102,79	--	--	3,07	105,86	334,01	436,80
	2	86,67	19,34	106,01	--	--	2,89	108,90	337,17	443,18
	3	88,89	20,17	109,06	--	--	3,27	112,33	336,10	445,16
	4	86,95	21,33	108,28	--	--	3,16	111,44	342,55	450,84
	5	86,69	19,90	106,59	--	--	3,05	109,63	342,47	449,06
	6	83,98	20,67	104,65	--	--	3,19	107,84	348,73	453,38
	7	83,60	21,16	104,76	--	--	3,12	107,89	350,03	454,80
	8	85,11	20,66	105,78	--	--	2,99	108,76	354,07	459,84
	9	87,42	20,78	108,20	--	--	3,10	111,29	352,59	460,78
	10	88,05	20,31	108,35	--	--	4,45	112,80	354,18	462,54
	11	84,46	19,11	103,57	--	--	4,37	107,94	355,68	459,25
	12	81,54	19,19	100,73	--	--	3,28	104,01	356,78	457,51
1900	1	81,34	19,56	100,90	--	--	3,10	104,00	362,80	463,70
	2	83,73	19,82	103,55	--	--	3,56	107,11	365,57	469,12
	3	83,68	20,68	104,36	--	--	3,45	107,80	367,39	471,75
	4	82,55	21,57	104,13	--	--	2,73	106,86	365,09	469,21
	5	82,28	21,87	104,15	--	--	3,22	107,37	365,06	469,20
	6	82,00	22,65	104,65	--	--	2,67	107,32	369,16	473,82
	7	80,94	23,33	104,27	--	--	2,67	106,94	371,42	475,69
	8	83,32	21,75	105,07	--	--	2,65	107,72	370,74	475,82
	9	84,31	22,04	106,35	--	--	3,27	109,62	371,29	477,64
	10	86,24	22,76	109,00	--	--	4,15	113,15	374,85	483,85
	11	83,02	21,47	104,50	--	--	3,12	107,62	366,80	471,30
	12	79,56	21,26	100,82	--	--	3,32	104,14	369,96	470,79
1901	1	75,48	23,31	98,79	--	--	2,59	101,38	374,24	473,03
	2	77,89	22,70	100,58	--	--	2,57	103,16	375,02	475,60
	3	76,44	23,52	99,96	--	--	2,76	102,72	378,28	478,24
	4	72,18	25,54	97,72	--	--	2,77	100,49	378,38	476,10
	5	73,88	22,91	96,79	--	--	2,61	99,40	379,93	476,72
	6	71,87	25,65	97,52	--	--	2,58	100,10	382,79	480,32
	7	71,10	25,82	96,92	--	--	2,59	99,51	387,45	484,37
	8	72,65	25,04	97,69	--	--	2,59	100,28	388,02	485,71
	9	73,66	24,51	98,17	--	--	3,04	101,21	387,21	485,38
	10	72,31	24,92	97,23	--	--	3,96	101,19	387,55	484,77
	11	70,19	23,75	93,93	--	--	3,16	97,10	388,04	481,97
	12	70,11	22,74	92,85	--	--	2,62	95,46	392,36	485,21
1902	1	67,61	23,63	91,23	--	--	2,70	93,94	396,82	488,05
	2	71,00	23,98	94,98	--	--	2,65	97,63	396,44	491,42
	3	69,25	23,87	93,12	--	--	3,50	96,62	395,97	489,08
	4	67,27	24,52	91,79	--	--	2,76	94,56	395,30	487,09
	5	69,52	25,35	94,87	--	--	2,58	97,45	393,60	488,47
	6	69,39	25,88	95,27	--	--	2,94	98,21	395,47	490,73
	7	68,43	26,96	95,39	--	--	2,55	97,94	397,01	492,40
	8	70,95	25,69	96,65	--	--	3,31	99,96	396,48	493,13
	9	72,89	25,12	98,01	--	--	2,92	100,93	395,04	493,05
	10	77,16	24,94	102,10	--	--	2,74	104,84	394,40	496,49
	11	75,70	24,70	100,39	--	--	2,94	103,34	393,55	493,95
	12	75,25	26,60	101,85	--	--	2,57	104,43	397,66	499,51

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1 3=1+2	KÄYTTELY- TILIT	M1A 5=3+4	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B 7=3+6	MUUT TALLE- TUKSET	M2 9=3+8
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1903	1	76,21	25,51	101,72	--	--	3,33	105,05	406,16	507,89
	2	78,53	25,43	103,96	--	--	3,44	107,40	410,31	514,27
	3	78,39	27,18	105,57	--	--	3,01	108,57	415,64	521,20
	4	77,28	25,84	103,12	--	--	3,04	106,16	416,69	519,81
	5	78,31	28,49	106,81	--	--	3,51	110,32	416,76	523,56
	6	75,90	30,23	106,13	--	--	3,46	109,59	420,63	526,76
	7	77,35	29,90	107,25	--	--	2,67	109,92	424,99	532,24
	8	79,52	28,67	108,19	--	--	3,55	111,74	430,30	538,49
	9	82,74	29,52	112,26	--	--	3,52	115,78	431,91	544,17
	10	83,64	27,85	111,49	--	--	2,77	114,26	431,00	542,49
	11	81,17	27,66	108,82	--	--	3,66	112,48	432,46	541,28
	12	80,25	30,18	110,43	--	--	4,06	114,49	435,67	546,10
1904	1	85,44	29,34	114,78	--	--	3,01	117,78	440,04	554,82
	2	86,58	27,32	113,89	--	--	3,05	116,94	444,76	558,66
	3	84,81	28,92	113,74	--	--	2,99	116,73	446,88	560,61
	4	83,22	28,85	112,07	--	--	3,41	115,49	446,16	558,23
	5	89,55	29,20	118,75	--	--	2,97	121,72	447,11	565,86
	6	86,38	32,30	118,68	--	--	2,94	121,62	450,75	569,43
	7	85,95	33,06	119,01	--	--	2,99	121,99	453,03	572,04
	8	85,82	31,74	117,56	--	--	3,06	120,62	455,20	572,76
	9	86,24	32,06	118,30	--	--	3,08	121,38	454,27	572,57
	10	86,23	30,39	116,62	--	--	3,11	119,73	454,43	571,05
	11	87,58	29,26	116,84	--	--	3,16	120,01	456,96	573,81
	12	86,29	29,23	115,52	--	--	3,16	118,68	462,28	577,81
1905	1	86,00	29,91	115,91	--	--	3,20	119,11	468,31	584,22
	2	87,15	28,97	116,13	--	--	3,20	119,33	470,53	586,66
	3	85,81	29,45	115,26	--	--	3,17	118,43	473,46	588,72
	4	83,85	30,48	114,34	--	--	3,22	117,56	475,05	589,39
	5	86,62	31,58	118,20	--	--	3,39	121,59	474,21	592,40
	6	84,97	34,80	119,77	--	--	4,22	123,99	478,24	598,01
	7	85,96	34,76	120,72	--	--	3,23	123,95	483,08	603,80
	8	88,21	43,47	131,69	--	--	4,14	135,82	487,11	618,79
	9	90,51	44,17	134,68	--	--	3,31	137,99	488,01	622,69
	10	94,43	40,16	134,59	--	--	3,30	137,88	490,12	624,71
	11	102,20	35,17	137,37	--	--	3,57	140,94	489,83	627,20
	12	106,35	32,24	138,58	--	--	3,44	142,02	492,60	631,18
1906	1	107,74	31,18	138,92	--	--	3,78	142,70	500,41	639,33
	2	109,01	32,10	141,11	--	--	3,69	144,80	505,73	646,84
	3	107,33	32,88	140,22	--	--	3,55	143,76	509,88	650,10
	4	104,83	33,80	138,63	--	--	3,72	142,35	512,83	651,45
	5	106,31	32,50	138,82	--	--	3,81	142,63	517,36	656,18
	6	103,81	35,73	139,54	--	--	4,62	144,16	523,89	663,43
	7	104,72	35,93	140,65	--	--	3,81	144,46	531,35	672,00
	8	106,69	34,68	141,37	--	--	3,49	144,86	534,43	675,80
	9	107,39	34,56	141,94	--	--	3,43	145,37	537,25	679,19
	10	107,93	36,68	144,61	--	--	5,06	149,67	546,97	691,58
	11	105,58	36,50	142,08	--	--	4,75	146,83	555,15	697,22
	12	104,13	36,38	140,51	--	--	4,42	144,93	569,25	709,77
1907	1	104,56	36,00	140,57	--	--	5,15	145,72	572,56	713,12
	2	109,53	33,41	142,94	--	--	4,34	147,28	591,09	734,03
	3	111,46	36,85	148,31	--	--	4,24	152,55	598,35	746,66
	4	109,86	37,28	147,14	--	--	4,92	152,06	602,79	749,94
	5	110,86	37,11	147,96	--	--	4,03	152,00	609,43	757,40
	6	107,83	41,51	149,35	--	--	4,81	154,16	620,44	769,79
	7	108,15	39,54	147,68	--	--	3,93	151,62	629,36	777,05
	8	110,65	38,41	149,06	--	--	4,01	153,07	636,38	785,44
	9	113,12	39,30	152,42	--	--	3,88	156,30	639,40	791,82
	10	114,68	39,38	154,06	--	--	3,87	157,93	642,51	796,58
	11	112,16	37,17	149,33	--	--	4,01	153,34	646,92	796,25
	12	109,80	34,83	144,63	--	--	5,53	150,17	655,99	800,62

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0	KÄTEIS-	M1	KÄYTTELY-	M1A	POSTILÄHE-	M1B	MUUT	M2
		YLEIS. HALL.	TALLE-		TILIT		TYSVEKSELIT		TALLE-	
		KÄTEINEN	TUKSET				NETTO		TUKSET	
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1908	1	109,78	34,49	144,27	--	--	3,87	148,14	665,70	809,97
	2	114,46	33,43	147,90	--	--	5,25	153,14	670,99	818,89
	3	113,22	39,62	152,84	--	--	4,06	156,91	675,46	828,30
	4	109,00	38,20	147,20	--	--	4,00	151,20	677,97	825,17
	5	110,85	37,19	148,03	--	--	4,01	152,05	680,51	828,54
	6	109,29	41,27	150,56	--	--	4,65	155,20	687,31	837,87
	7	108,92	38,75	147,67	--	--	4,58	152,25	692,26	839,93
	8	110,83	37,32	148,15	--	--	3,36	151,51	694,34	842,49
	9	111,29	38,26	149,55	--	--	3,57	153,12	695,01	844,57
	10	109,75	38,45	148,20	--	--	6,20	154,40	690,22	838,42
	11	104,61	36,72	141,33	--	--	3,92	145,25	687,91	829,24
	12	100,95	30,31	131,27	--	--	4,69	135,96	691,90	823,17
1909	1	101,03	31,01	132,04	--	--	3,69	135,73	697,34	829,38
	2	105,98	30,04	136,02	--	--	3,59	139,61	700,05	836,07
	3	105,85	32,66	138,51	--	--	4,59	143,10	704,83	843,34
	4	102,11	32,90	135,01	--	--	4,31	139,32	705,24	840,25
	5	103,32	32,86	136,18	--	--	4,76	140,94	706,61	842,79
	6	101,67	36,00	137,66	--	--	5,78	143,44	724,31	861,98
	7	103,99	37,24	141,24	--	--	3,93	145,16	731,23	872,47
	8	104,63	37,32	141,95	--	--	3,60	145,54	730,67	872,61
	9	104,70	38,23	142,93	--	--	7,66	150,59	731,39	874,32
	10	106,92	37,08	144,00	--	--	18,83	162,83	734,14	878,14
	11	107,09	36,45	143,54	--	--	7,39	150,93	732,18	875,71
	12	124,50	35,98	160,48	--	--	4,62	165,10	735,62	896,10
1910	1	143,56	34,90	178,46	--	--	3,13	181,59	747,13	925,59
	2	145,11	32,91	178,02	--	--	4,11	182,13	749,08	927,10
	3	144,81	36,64	181,45	--	--	3,87	185,33	753,73	935,18
	4	143,99	37,58	181,58	--	--	4,18	185,75	747,58	929,15
	5	148,82	38,36	187,17	--	--	4,71	191,88	744,60	931,77
	6	146,72	42,42	189,14	--	--	3,94	193,09	751,93	941,08
	7	132,95	41,71	174,66	--	--	3,62	178,28	756,31	930,97
	8	131,35	39,87	171,23	--	--	3,57	174,79	756,80	928,03
	9	133,22	39,98	173,20	--	--	3,75	176,95	756,27	929,47
	10	136,52	39,91	176,43	--	--	4,81	181,24	759,86	936,29
	11	142,37	38,12	180,48	--	--	4,88	185,36	764,43	944,91
	12	142,27	37,40	179,68	--	--	4,46	184,13	779,80	959,47
1911	1	144,39	36,24	180,62	--	--	4,12	184,74	787,59	968,21
	2	155,88	39,47	195,35	--	--	3,99	199,33	792,29	987,64
	3	154,59	39,06	193,64	--	--	4,74	198,38	798,27	991,92
	4	152,28	40,62	192,90	--	--	5,12	198,02	801,81	994,71
	5	156,24	40,90	197,14	--	--	6,03	203,17	805,08	1 002,21
	6	155,40	45,16	200,55	--	--	5,84	206,40	820,01	1 020,56
	7	159,48	46,07	205,55	--	--	4,09	209,64	821,88	1 027,43
	8	162,09	45,76	207,84	--	--	3,79	211,64	823,04	1 030,89
	9	174,30	45,08	219,38	--	--	4,52	223,90	821,05	1 040,43
	10	178,92	43,69	222,62	--	--	4,68	227,30	824,26	1 046,88
	11	173,91	42,40	216,31	--	--	5,34	221,65	827,11	1 043,42
	12	133,62	39,56	173,18	--	--	5,48	178,66	840,70	1 013,88
1912	1	130,32	40,61	170,93	--	--	4,02	174,95	852,46	1 023,39
	2	137,92	40,51	178,43	--	--	4,17	182,60	857,20	1 035,63
	3	148,67	42,59	191,26	--	--	4,40	195,67	860,89	1 052,16
	4	138,89	43,47	182,36	--	--	5,04	187,40	858,53	1 040,89
	5	146,28	41,35	187,63	--	--	5,78	193,41	850,25	1 037,88
	6	143,30	44,64	187,95	--	--	4,87	192,81	861,41	1 049,36
	7	143,89	44,75	188,64	--	--	4,05	192,69	862,10	1 050,74
	8	145,57	43,20	188,78	--	--	3,93	192,71	862,35	1 051,12
	9	147,41	43,49	190,90	--	--	4,26	195,16	858,88	1 049,78
	10	146,03	41,85	187,88	--	--	4,57	192,45	860,32	1 048,20
	11	151,84	38,66	190,50	--	--	4,58	195,08	863,94	1 054,44
	12	148,64	38,59	187,23	--	--	5,13	192,36	879,13	1 066,36

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1913	1	148,18	43,07	191,26	--	--	3,92	195,17	885,57	1 076,83
	2	154,20	39,53	193,73	--	--	4,30	198,03	890,75	1 084,48
	3	149,40	41,59	190,99	--	--	5,68	196,67	896,01	1 087,00
	4	145,90	40,38	186,28	--	--	5,28	191,56	896,53	1 082,81
	5	153,29	42,61	195,90	--	--	6,68	202,58	895,32	1 091,22
	6	149,85	43,18	193,03	--	--	5,20	198,24	903,99	1 097,02
	7	145,53	43,50	189,02	--	--	4,08	193,10	907,92	1 096,95
	8	145,43	43,28	188,71	--	--	4,24	192,95	910,62	1 099,33
	9	146,88	43,43	190,31	--	--	4,86	195,18	907,79	1 098,10
	10	145,87	42,69	188,56	--	--	4,87	193,44	911,79	1 100,35
	11	147,54	41,32	188,86	--	--	4,16	193,02	910,53	1 099,39
	12	145,04	39,40	184,44	--	--	5,15	189,59	929,74	1 114,18
1914	1	145,65	39,98	185,63	--	--	4,60	190,23	939,62	1 125,25
	2	150,14	39,34	189,48	--	--	7,95	197,43	944,06	1 133,55
	3	152,70	40,56	193,26	--	--	5,02	198,28	952,99	1 146,25
	4	155,47	41,77	197,24	--	--	5,24	202,48	952,05	1 149,29
	5	160,06	44,62	204,68	--	--	5,06	209,74	954,23	1 158,91
	6	153,32	46,33	199,65	--	--	5,39	205,04	965,43	1 165,08
	7	159,49	44,24	203,72	--	--	4,23	207,96	962,98	1 166,71
	8	183,12	42,97	226,08	--	--	3,97	230,05	942,24	1 168,33
	9	173,52	46,75	220,27	--	--	4,47	224,74	934,80	1 155,07
	10	177,26	49,67	226,93	--	--	6,00	232,93	935,49	1 162,43
	11	181,08	51,53	232,61	--	--	5,24	237,85	942,10	1 174,71
	12	173,12	52,04	225,16	--	--	6,93	232,09	962,13	1 187,29

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1 3=1+2	KÄYTTELY- TILIT	M1A 5=3+4	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B 7=3+6	MUUT TALLE- TUKSET	M2 9=3+8
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1915	1	124,88	54,50	177,76	--	--	4,97	182,73	972,96	1 133,09
	2	141,00	57,91	196,90	--	--	5,82	202,72	973,74	1 152,83
	3	148,39	59,52	205,53	--	--	6,17	211,70	980,16	1 167,70
	4	153,96	62,31	213,52	--	--	6,04	219,56	986,68	1 181,10
	5	156,85	67,03	220,74	--	--	6,61	227,35	996,03	1 196,57
	6	155,95	69,67	222,10	--	--	7,48	229,58	1 017,16	1 216,95
	7	159,77	74,22	230,09	--	--	8,96	239,05	1 029,49	1 237,98
	8	155,70	81,64	233,06	--	--	7,13	240,18	1 036,15	1 247,31
	9	164,73	85,61	245,67	--	--	7,44	253,11	1 042,25	1 265,74
	10	171,42	85,42	251,80	--	--	9,54	261,34	1 053,48	1 281,92
	11	187,42	95,36	277,36	--	--	10,23	287,59	1 069,25	1 322,07
	12	189,04	104,45	287,68	--	--	11,68	299,36	1 094,11	1 356,07
1916	1	195,79	107,11	296,96	--	--	9,22	306,17	1 107,91	1 377,17
	2	220,88	107,70	322,49	--	--	11,38	333,88	1 120,03	1 412,85
	3	246,24	111,94	351,95	--	--	10,72	362,67	1 129,79	1 450,09
	4	252,73	121,60	367,97	--	--	13,85	381,82	1 139,33	1 473,64
	5	278,42	127,30	399,21	--	--	13,40	412,62	1 155,33	1 518,88
	6	269,08	133,86	396,29	--	--	15,66	411,95	1 182,56	1 541,18
	7	268,56	146,50	408,26	--	--	13,39	421,65	1 205,73	1 574,32
	8	270,13	144,71	407,91	--	--	13,91	421,82	1 227,88	1 594,11
	9	305,11	155,98	454,03	--	--	18,63	472,65	1 249,60	1 659,93
	10	317,97	171,13	481,90	--	--	19,57	501,46	1 293,10	1 728,93
	11	333,67	171,73	498,06	--	--	19,10	517,16	1 337,92	1 787,56
	12	346,44	170,95	509,90	--	--	24,15	534,05	1 386,56	1 845,68
1917	1	359,79	176,97	528,82	--	--	22,80	551,62	1 445,62	1 919,60
	2	408,53	184,79	584,92	--	--	25,79	610,71	1 495,98	2 021,98
	3	469,03	195,17	655,35	--	--	20,06	675,41	1 558,14	2 150,51
	4	477,64	216,42	684,75	--	--	19,03	703,78	1 631,36	2 246,37
	5	489,89	236,08	716,21	--	--	30,06	746,27	1 694,18	2 333,89
	6	522,97	255,22	767,97	--	--	24,07	792,04	1 764,47	2 449,18
	7	539,76	272,21	801,31	--	--	24,00	825,31	1 825,72	2 541,54
	8	551,15	293,76	833,79	--	--	24,12	857,91	1 861,55	2 607,62
	9	584,05	310,75	883,23	--	--	29,71	912,94	1 891,45	2 684,74
	10	666,49	326,14	980,61	--	--	39,76	1 020,37	1 949,16	2 835,43
	11	695,61	348,30	1 031,44	--	--	34,96	1 066,40	2 007,91	2 940,61
	12	713,37	364,48	1 064,92	--	--	28,41	1 093,33	2 097,34	3 059,14
1918	1	752,71	361,52	1 101,60	--	--	40,97	1 142,57	2 177,26	3 172,12
	2	-	-	-	--	--	-	-	-	-
	3	-	-	-	--	--	-	-	-	-
	4	877,30	393,84	1 259,39	--	--	101,72	1 361,11	2 226,33	3 375,40
	5	862,21	409,08	1 259,84	--	--	142,12	1 401,96	2 271,16	3 424,30
	6	842,20	412,98	1 244,03	--	--	118,49	1 362,52	2 337,36	3 478,31
	7	847,56	446,71	1 283,40	--	--	88,30	1 371,71	2 427,64	3 607,67
	8	901,55	598,34	1 489,32	--	--	98,71	1 588,03	2 533,43	3 919,08
	9	961,87	561,13	1 512,73	--	--	95,20	1 607,93	2 685,06	4 093,82
	10	1 024,35	553,24	1 567,61	--	--	91,81	1 659,43	2 831,64	4 295,06
	11	1 077,87	534,40	1 602,58	--	--	88,49	1 691,07	2 924,62	4 422,79
	12	1 071,94	492,70	1 555,25	--	--	96,81	1 652,06	3 024,07	4 474,69
1919	1	1 022,26	490,74	1 503,62	--	--	75,24	1 578,86	3 146,12	4 540,18
	2	1 043,88	470,40	1 504,90	--	--	65,71	1 570,62	3 222,27	4 612,67
	3	1 035,48	471,92	1 498,03	--	--	74,74	1 572,77	3 282,66	4 661,26
	4	1 021,27	475,97	1 487,88	--	--	83,52	1 571,40	3 303,99	4 675,32
	5	996,09	500,81	1 487,55	--	--	73,92	1 561,47	3 309,64	4 683,52
	6	950,55	509,05	1 450,26	--	--	70,65	1 520,91	3 379,73	4 719,20
	7	917,12	500,24	1 408,04	--	--	57,04	1 465,08	3 377,30	4 682,17
	8	912,45	537,50	1 440,63	--	--	71,59	1 512,22	3 388,32	4 733,40
	9	947,15	564,66	1 502,50	--	--	64,85	1 567,35	3 382,64	4 797,21
	10	981,22	539,69	1 511,60	--	--	84,43	1 596,04	3 387,65	4 815,48
	11	986,32	546,36	1 523,38	--	--	78,19	1 601,57	3 424,14	4 867,90
	12	1 036,55	515,66	1 542,92	--	--	123,76	1 666,68	3 499,87	4 967,32

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		MO YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1920	1	1 047,67	527,44	1 565,28	--	--	88,08	1 653,36	3 559,33	5 051,21
	2	1 117,85	509,72	1 617,22	--	--	89,98	1 707,20	3 614,29	5 160,16
	3	1 171,17	521,48	1 681,76	--	--	91,27	1 773,03	3 666,35	5 278,82
	4	1 162,55	544,41	1 695,55	--	--	91,71	1 787,26	3 660,22	5 289,07
	5	1 149,68	575,29	1 713,02	--	--	89,38	1 802,40	3 643,03	5 291,93
	6	1 126,34	595,97	1 709,84	--	--	84,29	1 794,13	3 686,90	5 335,21
	7	1 127,02	654,64	1 768,66	--	--	91,57	1 860,23	3 694,13	5 403,56
	8	1 160,83	661,14	1 808,44	--	--	97,15	1 905,59	3 692,87	5 444,39
	9	1 214,34	669,14	1 869,42	--	--	111,70	1 981,12	3 698,38	5 513,20
	10	1 258,83	656,84	1 901,08	--	--	121,06	2 022,14	3 720,90	5 568,79
	11	1 239,45	664,62	1 888,95	--	--	106,39	1 995,33	3 724,66	5 561,82
	12	1 235,79	634,83	1 854,96	--	--	132,62	1 987,58	3 792,69	5 597,29
1921	1	1 267,47	660,91	1 912,74	--	--	84,23	1 996,97	3 849,59	5 709,43
	2	1 381,45	651,98	2 017,81	--	--	91,46	2 109,28	3 869,05	5 831,45
	3	1 382,66	712,27	2 079,32	--	--	112,05	2 191,36	3 908,20	5 929,58
	4	1 353,17	730,19	2 067,77	--	--	120,44	2 188,20	3 939,64	5 949,53
	5	1 306,02	735,16	2 025,61	--	--	106,91	2 132,52	3 958,63	5 926,43
	6	1 285,13	763,51	2 033,08	--	--	118,02	2 151,10	4 068,96	6 044,30
	7	1 265,03	785,83	2 035,32	--	--	96,10	2 131,42	4 083,82	6 062,76
	8	1 292,13	760,80	2 037,41	--	--	100,71	2 138,12	4 062,73	6 045,13
	9	1 336,23	740,95	2 061,67	--	--	121,34	2 183,00	4 039,43	6 047,45
	10	1 302,48	734,58	2 021,57	--	--	119,20	2 140,77	4 041,47	6 009,54
	11	1 252,84	701,54	1 938,91	--	--	93,66	2 032,57	4 034,83	5 920,38
	12	1 267,52	615,14	1 867,20	--	--	126,27	1 993,47	4 116,48	5 930,47
1922	1	1 260,19	695,10	1 939,04	--	--	99,94	2 038,99	4 162,81	6 047,53
	2	1 365,90	672,21	2 021,08	--	--	101,70	2 122,79	4 203,93	6 169,58
	3	1 360,75	714,76	2 057,70	--	--	97,41	2 155,11	4 233,10	6 234,25
	4	1 338,38	741,81	2 061,60	--	--	115,32	2 176,92	4 267,51	6 274,34
	5	1 318,18	719,61	2 018,42	--	--	114,04	2 132,46	4 271,19	6 236,62
	6	1 283,92	733,90	1 997,66	--	--	120,47	2 118,13	4 348,89	6 295,34
	7	1 251,88	744,28	1 975,22	--	--	96,82	2 072,04	4 337,64	6 262,12
	8	1 279,79	742,19	2 000,25	--	--	89,90	2 090,15	4 330,02	6 279,99
	9	1 314,67	745,16	2 037,32	--	--	110,74	2 148,06	4 328,41	6 315,91
	10	1 274,30	789,44	2 040,45	--	--	131,22	2 171,67	4 356,22	6 344,69
	11	1 259,45	756,06	1 991,43	--	--	112,24	2 103,67	4 420,75	6 358,04
	12	1 305,92	719,96	2 001,02	--	--	162,80	2 163,82	4 589,07	6 533,80
1923	1	1 310,81	796,31	2 082,84	--	--	112,34	2 195,19	4 710,53	6 732,36
	2	1 426,84	795,16	2 198,31	--	--	112,99	2 311,30	4 779,91	6 912,48
	3	1 453,43	802,91	2 233,24	--	--	121,18	2 354,42	4 885,90	7 048,67
	4	1 387,96	806,58	2 172,03	--	--	110,72	2 282,75	4 965,25	7 067,69
	5	1 347,20	852,26	2 177,54	--	--	111,18	2 288,72	4 997,17	7 106,01
	6	1 330,87	829,92	2 139,47	--	--	114,96	2 254,42	5 101,89	7 173,54
	7	1 302,65	827,67	2 109,59	--	--	92,48	2 202,07	5 129,43	7 172,87
	8	1 311,97	807,70	2 099,52	--	--	96,73	2 196,25	5 117,01	7 152,05
	9	1 302,35	800,14	2 082,93	--	--	99,67	2 182,60	5 068,63	7 088,74
	10	1 277,18	793,21	2 051,43	--	--	131,76	2 183,18	5 044,11	7 029,97
	11	1 241,22	749,83	1 972,67	--	--	106,16	2 078,83	5 042,96	6 947,31
	12	1 211,22	678,85	1 872,28	--	--	141,75	2 014,03	5 147,87	6 949,07
1924	1	1 145,08	821,31	1 947,69	--	--	111,06	2 058,76	5 240,51	7 115,55
	2	1 271,68	764,88	2 016,95	--	--	110,87	2 127,82	5 291,54	7 234,26
	3	1 294,80	782,12	2 056,40	--	--	104,13	2 160,54	5 378,89	7 359,49
	4	1 272,15	775,91	2 026,64	--	--	121,28	2 147,92	5 428,85	7 378,11
	5	1 263,02	779,08	2 019,77	--	--	115,86	2 135,62	5 437,42	7 378,23
	6	1 200,94	767,99	1 945,69	--	--	115,56	2 061,25	5 536,46	7 401,62
	7	1 170,47	778,65	1 924,97	--	--	92,97	2 017,94	5 518,53	7 361,39
	8	1 186,27	766,54	1 927,75	--	--	95,96	2 023,71	5 494,70	7 338,77
	9	1 193,03	761,80	1 928,87	--	--	99,36	2 028,23	5 471,36	7 314,97
	10	1 176,42	755,49	1 905,04	--	--	129,31	2 034,35	5 448,82	7 267,02
	11	1 141,99	719,70	1 833,91	--	--	96,54	1 930,45	5 417,23	7 162,71
	12	1 129,45	721,14	1 821,90	--	--	142,24	1 964,13	5 633,10	7 365,00

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0	KÄTEIS-	M1	KÄYTTELY-	M1A	POSTILÄHE-	M1B	MUUT	M2
		YLEIS. HALL.	TALLE-		TILIT		TYSVEKSELIT		TALLE-	
		KÄTEINEN	TUKSET				NETTO		TUKSET	
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1925	1	1 113,89	758,98	1 842,78	--	--	106,55	1 949,34	5 710,64	7 460,38
	2	1 194,14	756,80	1 919,45	--	--	107,15	2 026,61	5 785,67	7 609,01
	3	1 281,55	776,14	2 024,80	--	--	96,50	2 121,30	5 906,63	7 832,28
	4	1 286,66	790,64	2 043,01	--	--	98,74	2 141,75	5 971,95	7 912,75
	5	1 231,74	798,48	1 994,53	--	--	104,21	2 098,74	5 987,05	7 876,32
	6	1 173,06	786,90	1 922,87	--	--	114,93	2 037,81	6 115,74	7 930,30
	7	1 158,31	815,49	1 935,31	--	--	73,71	2 009,02	6 147,20	7 971,14
	8	1 172,32	800,68	1 933,11	--	--	89,98	2 023,09	6 141,95	7 960,63
	9	1 179,69	787,46	1 925,86	--	--	80,50	2 006,36	6 130,39	7 938,77
	10	1 186,59	798,19	1 942,09	--	--	118,78	2 060,87	6 129,56	7 951,12
	11	1 151,95	785,31	1 893,18	--	--	93,75	1 986,92	6 151,77	7 921,36
	12	1 140,03	724,77	1 819,31	--	--	154,42	1 973,73	6 409,33	8 102,00
1926	1	1 177,15	775,10	1 906,39	--	--	131,28	2 037,67	6 549,25	8 325,09
	2	1 245,07	763,67	1 962,52	--	--	111,82	2 074,33	6 652,10	8 480,14
	3	1 275,63	786,90	2 015,93	--	--	108,14	2 124,06	6 788,05	8 665,59
	4	1 264,59	802,37	2 019,99	--	--	111,23	2 131,22	6 848,79	8 726,48
	5	1 212,23	818,99	1 983,89	--	--	116,04	2 099,92	6 869,73	8 707,40
	6	1 171,45	809,31	1 933,05	--	--	115,25	2 048,30	6 988,96	8 771,88
	7	1 185,31	815,24	1 952,47	--	--	87,45	2 039,92	7 009,47	8 807,89
	8	1 181,21	827,89	1 960,65	--	--	90,18	2 050,83	6 985,22	8 787,91
	9	1 216,86	861,81	2 029,86	--	--	119,84	2 149,70	6 979,72	8 847,70
	10	1 224,19	901,28	2 076,29	--	--	132,05	2 208,33	6 988,70	8 899,19
	11	1 180,51	853,00	1 983,95	--	--	108,20	2 092,15	7 028,36	8 842,60
	12	1 184,66	826,26	1 960,99	--	--	149,36	2 110,36	7 364,11	9 151,47
1927	1	1 208,62	919,27	2 077,97	--	--	145,61	2 223,58	7 522,40	9 422,50
	2	1 326,66	870,93	2 147,68	--	--	121,33	2 269,00	7 668,29	9 633,86
	3	1 325,71	877,15	2 152,95	--	--	109,89	2 262,84	7 849,02	9 815,62
	4	1 306,84	894,95	2 151,88	--	--	115,72	2 267,60	7 957,94	9 919,23
	5	1 288,02	888,71	2 126,82	--	--	119,35	2 246,17	7 990,97	9 922,97
	6	1 246,28	900,03	2 096,40	--	--	140,73	2 237,14	8 135,98	10 033,31
	7	1 254,98	932,32	2 137,41	--	--	102,08	2 239,50	8 186,71	10 120,81
	8	1 292,82	923,36	2 166,29	--	--	100,79	2 267,08	8 255,89	10 214,64
	9	1 348,60	942,00	2 240,71	--	--	102,88	2 343,59	8 292,40	10 321,32
	10	1 332,22	1 007,82	2 290,17	--	--	137,78	2 427,95	8 269,57	10 343,70
	11	1 304,61	980,58	2 235,33	--	--	117,76	2 353,09	8 301,21	10 316,26
	12	1 289,78	933,30	2 173,21	--	--	190,22	2 363,43	8 682,12	10 630,81
1928	1	1 355,00	1 014,44	2 320,58	--	--	170,19	2 490,77	8 924,18	11 019,46
	2	1 437,59	951,88	2 341,60	--	--	153,68	2 495,28	9 114,45	11 229,95
	3	1 488,60	958,21	2 399,94	--	--	123,06	2 523,00	9 326,96	11 500,01
	4	1 463,99	986,75	2 404,87	--	--	119,18	2 524,06	9 430,58	11 607,76
	5	1 414,65	1 029,60	2 399,39	--	--	129,39	2 528,78	9 477,18	11 648,10
	6	1 409,40	1 001,06	2 366,59	--	--	122,01	2 488,60	9 678,06	11 815,37
	7	1 397,91	1 020,92	2 375,97	--	--	116,72	2 492,68	9 719,01	11 864,91
	8	1 417,76	1 015,39	2 391,29	--	--	119,24	2 510,53	9 699,61	11 860,04
	9	1 467,23	1 000,01	2 426,37	--	--	121,45	2 547,82	9 666,11	11 860,83
	10	1 404,70	1 068,62	2 433,46	--	--	167,09	2 600,55	9 616,71	11 817,72
	11	1 370,74	994,23	2 326,10	--	--	103,48	2 429,58	9 607,31	11 700,17
	12	1 278,17	943,43	2 183,74	--	--	166,49	2 350,23	9 965,36	11 915,07
1929	1	1 304,21	1 009,63	2 275,70	--	--	124,60	2 400,31	10 058,48	12 101,24
	2	1 396,12	906,78	2 264,47	--	--	124,60	2 389,07	10 137,20	12 169,83
	3	1 437,86	921,59	2 320,75	--	--	103,74	2 424,50	10 297,15	12 387,15
	4	1 406,84	942,49	2 310,34	--	--	103,40	2 413,74	10 345,72	12 426,40
	5	1 340,35	925,73	2 226,82	--	--	102,19	2 329,01	10 321,16	12 319,42
	6	1 316,61	910,31	2 187,37	--	--	120,51	2 307,88	10 416,04	12 375,94
	7	1 303,62	899,75	2 163,55	--	--	95,66	2 259,20	10 373,68	12 310,85
	8	1 315,57	895,75	2 171,21	--	--	98,08	2 269,29	10 297,57	12 243,50
	9	1 308,97	896,36	2 164,94	--	--	94,52	2 259,46	10 261,07	12 201,81
	10	1 246,91	959,06	2 165,30	--	--	141,04	2 306,34	10 117,64	12 059,84
	11	1 220,17	876,10	2 055,32	--	--	100,60	2 155,93	10 050,22	11 883,53
	12	1 161,95	896,47	2 017,19	--	--	125,32	2 142,52	10 430,06	12 226,34

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1930	1	1 138,37	912,81	2 008,72	--	--	94,02	2 102,74	10 435,36	12 218,46
	2	1 244,29	888,98	2 089,58	--	--	107,05	2 196,63	10 485,45	12 344,72
	3	1 303,60	860,66	2 119,35	--	--	87,26	2 206,61	10 604,40	12 488,75
	4	1 297,11	893,86	2 144,83	--	--	97,38	2 242,21	10 655,22	12 560,35
	5	1 256,48	903,40	2 112,53	--	--	78,14	2 190,67	10 646,94	12 515,06
	6	1 210,87	909,06	2 071,34	--	--	89,66	2 161,00	10 777,93	12 600,17
	7	1 220,50	925,03	2 095,72	--	--	69,81	2 165,53	10 792,15	12 634,07
	8	1 227,51	925,87	2 102,34	--	--	73,14	2 175,48	10 738,34	12 582,17
	9	1 211,26	893,35	2 052,35	--	--	89,01	2 141,36	10 721,92	12 511,07
	10	1 193,30	939,50	2 079,31	--	--	94,90	2 174,20	10 622,93	12 434,34
	11	1 134,60	871,45	1 951,34	--	--	77,02	2 028,36	10 552,64	12 231,38
	12	1 097,18	835,79	1 877,03	--	--	130,99	2 008,01	10 899,75	12 499,48
1931	1	1 113,16	910,33	1 968,21	--	--	93,51	2 061,72	10 926,19	12 618,35
	2	1 182,06	874,58	2 002,02	--	--	89,48	2 091,50	10 958,67	12 685,88
	3	1 179,29	827,29	1 952,63	--	--	77,39	2 030,02	11 101,90	12 780,95
	4	1 176,47	839,68	1 962,88	--	--	73,61	2 036,49	11 122,65	12 813,20
	5	1 131,51	850,13	1 929,03	--	--	72,26	2 001,29	11 048,89	12 706,83
	6	1 100,24	836,01	1 884,30	--	--	77,12	1 961,42	11 116,82	12 731,28
	7	1 091,80	834,48	1 874,99	--	--	71,38	1 946,37	11 088,02	12 694,41
	8	1 086,88	839,91	1 876,18	--	--	67,28	1 943,46	11 003,96	12 612,78
	9	1 093,79	804,20	1 848,04	--	--	76,27	1 924,31	10 863,55	12 445,47
	10	1 146,79	881,59	1 979,09	--	--	90,49	2 069,58	10 546,81	12 261,02
	11	1 128,35	852,18	1 931,91	--	--	89,64	2 021,56	10 357,99	12 026,27
	12	1 142,16	840,12	1 934,33	--	--	131,45	2 065,78	10 584,76	12 256,69
1932	1	1 118,14	843,37	1 912,36	--	--	80,87	1 993,22	10 557,30	12 207,38
	2	1 163,45	852,16	1 965,25	--	--	80,92	2 046,17	10 541,43	12 244,53
	3	1 186,53	859,67	1 994,64	--	--	79,34	2 073,98	10 631,33	12 363,93
	4	1 126,78	910,28	1 984,29	--	--	62,79	2 047,09	10 610,57	12 332,95
	5	1 084,12	871,46	1 901,61	--	--	71,83	1 973,45	10 543,78	12 183,60
	6	1 033,14	862,94	1 840,90	--	--	71,83	1 912,73	10 615,40	12 194,62
	7	1 004,44	884,61	1 832,67	--	--	62,27	1 894,94	10 569,52	12 140,64
	8	1 012,68	894,43	1 849,51	--	--	72,28	1 921,80	10 470,50	12 058,58
	9	1 029,69	871,41	1 842,30	--	--	63,59	1 905,89	10 353,38	11 934,36
	10	1 003,69	895,90	1 839,60	--	--	64,82	1 904,42	10 244,42	11 822,83
	11	997,19	859,48	1 795,46	--	--	59,34	1 854,80	10 148,49	11 682,88
	12	979,01	830,17	1 746,77	--	--	118,34	1 865,11	10 428,61	11 914,42
1933	1	986,04	875,81	1 798,30	--	--	78,26	1 876,56	10 457,16	11 990,01
	2	1 061,05	868,88	1 865,24	--	--	68,20	1 933,44	10 509,86	12 105,17
	3	1 118,40	864,66	1 917,22	--	--	68,91	1 986,13	10 661,48	12 304,29
	4	1 105,51	892,17	1 930,70	--	--	68,28	1 998,98	10 673,69	12 325,50
	5	1 058,04	915,47	1 905,39	--	--	63,53	1 968,92	10 642,05	12 264,07
	6	1 026,13	931,08	1 887,95	--	--	77,14	1 965,08	10 727,21	12 327,30
	7	1 020,53	929,45	1 879,58	--	--	44,66	1 924,24	10 729,87	12 317,11
	8	1 033,73	963,56	1 925,74	--	--	56,54	1 982,28	10 667,43	12 296,34
	9	1 060,64	926,40	1 914,36	--	--	39,31	1 953,67	10 646,48	12 259,53
	10	1 041,72	926,28	1 894,17	--	--	52,22	1 946,39	10 588,98	12 177,35
	11	1 049,80	906,09	1 880,92	--	--	54,29	1 935,21	10 562,52	12 133,17
	12	1 039,81	932,46	1 896,15	--	--	95,89	1 992,04	10 861,35	12 442,74
1934	1	1 110,13	1 754,55	2 786,88	--	--	55,76	2 842,64	10 946,55	13 411,08
	2	1 202,20	1 622,30	2 745,00	--	--	59,53	2 804,53	11 034,69	13 449,77
	3	1 231,16	1 671,49	2 821,46	--	--	60,88	2 882,34	11 191,84	13 675,78
	4	1 231,73	1 628,64	2 777,49	--	--	49,08	2 826,57	11 266,20	13 698,60
	5	1 163,84	1 613,40	2 692,66	--	--	48,31	2 740,97	11 270,18	13 610,16
	6	1 143,53	1 784,87	2 842,14	--	--	63,80	2 905,94	11 390,07	13 871,94
	7	1 135,26	1 687,20	2 734,50	--	--	53,20	2 787,70	11 418,94	13 785,60
	8	1 170,50	1 795,03	2 875,89	--	--	48,97	2 924,87	11 405,54	13 906,00
	9	1 183,54	1 715,88	2 808,09	--	--	54,90	2 862,98	11 386,16	13 811,22
	10	1 163,12	1 728,24	2 798,33	--	--	38,98	2 837,32	11 370,48	13 778,21
	11	1 169,33	1 734,87	2 809,48	--	--	56,28	2 865,76	11 384,93	13 796,22
	12	1 145,09	1 680,28	2 728,96	--	--	90,32	2 819,29	11 656,40	13 979,59

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1935	1	1 130	1 497	2 627	--	--	--	--	11 232	13 859
	2	1 254	1 433	2 687	--	--	--	--	11 315	14 002
	3	1 344	1 477	2 821	--	--	--	--	11 482	14 303
	4	1 328	1 527	2 855	--	--	--	--	11 520	14 375
	5	1 265	1 609	2 874	--	--	--	--	11 528	14 402
	6	1 218	1 590	2 808	--	--	--	--	11 657	14 465
	7	1 196	1 594	2 790	--	--	--	--	11 682	14 472
	8	1 201	1 640	2 841	--	--	--	--	11 638	14 479
	9	1 214	1 584	2 798	--	--	--	--	11 606	14 405
	10	1 162	1 578	2 739	--	--	--	--	11 567	14 306
	11	1 162	1 570	2 732	--	--	--	--	11 572	14 304
	12	1 204	1 616	2 820	--	--	--	--	11 853	14 672
1936	1	1 181	1 533	2 713	--	--	--	--	11 940	14 654
	2	1 299	1 492	2 791	--	--	--	--	12 033	14 825
	3	1 388	1 445	2 833	--	--	--	--	12 203	15 037
	4	1 409	1 641	3 051	--	--	--	--	12 263	15 314
	5	1 360	1 665	3 025	--	--	--	--	12 267	15 292
	6	1 319	1 635	2 954	--	--	--	--	12 418	15 372
	7	1 317	1 785	3 102	--	--	--	--	12 464	15 566
	8	1 361	1 816	3 178	--	--	--	--	12 474	15 652
	9	1 413	1 919	3 333	--	--	--	--	12 536	15 869
	10	1 378	1 952	3 330	--	--	--	--	12 613	15 943
	11	1 336	1 842	3 179	--	--	--	--	12 697	15 876
	12	1 355	1 861	3 215	--	--	--	--	13 041	16 257
1937	1	1 358	1 952	3 310	--	--	--	--	13 213	16 523
	2	1 544	1 932	3 476	--	--	--	--	13 359	16 835
	3	1 731	1 882	3 613	--	--	--	--	13 616	17 229
	4	1 820	1 991	3 810	--	--	--	--	13 833	17 643
	5	1 710	2 040	3 750	--	--	--	--	13 950	17 700
	6	1 665	2 066	3 731	--	--	--	--	14 199	17 931
	7	1 651	1 994	3 646	--	--	--	--	14 326	17 972
	8	1 713	2 080	3 793	--	--	--	--	14 406	18 199
	9	1 821	2 074	3 896	--	--	--	--	14 470	18 365
	10	1 822	2 004	3 826	--	--	--	--	14 606	18 432
	11	1 781	2 103	3 885	--	--	--	--	14 736	18 621
	12	1 816	1 952	3 768	--	--	--	--	15 186	18 954
1938	1	1 776	2 132	3 908	--	--	--	--	15 448	19 356
	2	1 944	1 975	3 919	--	--	--	--	15 702	19 621
	3	2 039	2 022	4 062	--	--	--	--	16 075	20 137
	4	2 015	2 154	4 169	--	--	--	--	16 291	20 460
	5	1 917	2 182	4 100	--	--	--	--	16 426	20 526
	6	1 829	2 331	4 160	--	--	--	--	16 621	20 781
	7	1 794	2 271	4 065	--	--	--	--	16 707	20 772
	8	1 814	2 441	4 255	--	--	--	--	16 703	20 958
	9	1 949	2 342	4 291	--	--	--	--	16 625	20 916
	10	1 843	2 381	4 225	--	--	--	--	16 613	20 837
	11	1 809	2 342	4 151	--	--	--	--	16 627	20 778
	12	1 841	2 285	4 126	--	--	--	--	16 996	21 122
1939	1	1 733	2 277	4 011	--	--	--	--	17 100	21 110
	2	1 921	2 329	4 250	--	--	--	--	17 226	21 476
	3	2 046	2 279	4 325	--	--	--	--	17 468	21 793
	4	2 072	2 319	4 391	--	--	--	--	17 546	21 937
	5	1 991	2 456	4 447	--	--	--	--	17 544	21 991
	6	1 967	2 488	4 455	--	--	--	--	17 848	22 302
	7	1 949	2 542	4 490	--	--	--	--	17 880	22 370
	8	2 035	2 630	4 664	--	--	--	--	17 813	22 478
	9	2 320	2 554	4 874	--	--	--	--	17 445	22 319
	10	3 057	2 578	5 636	--	--	--	--	16 824	22 460
	11	2 999	2 855	5 855	--	--	--	--	16 381	22 236
	12	3 525	3 015	6 540	--	--	--	--	16 370	22 911

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1940	1	3 647	3 395	7 043	--	--	--	--	16 358	23 400
	2	3 994	3 745	7 739	--	--	--	--	16 449	24 188
	3	4 340	4 143	8 483	--	--	--	--	16 849	25 332
	4	4 441	4 704	9 145	--	--	--	--	16 908	26 053
	5	4 322	5 010	9 332	--	--	--	--	17 099	26 431
	6	4 265	4 996	9 261	--	--	--	--	17 504	26 765
	7	4 318	5 089	9 407	--	--	--	--	17 519	26 926
	8	4 584	5 017	9 601	--	--	--	--	17 385	26 986
	9	4 756	5 262	10 018	--	--	--	--	17 246	27 264
	10	4 634	5 336	9 970	--	--	--	--	17 118	27 088
	11	4 462	5 655	10 118	--	--	--	--	17 174	27 292
	12	4 433	5 626	10 059	--	--	--	--	17 450	27 509
1941	1	4 340	5 883	10 223	--	--	--	--	17 672	27 895
	2	4 801	5 694	10 495	--	--	--	--	17 773	28 268
	3	5 146	5 383	10 529	--	--	--	--	17 863	28 392
	4	5 196	5 572	10 768	--	--	--	--	17 981	28 749
	5	5 044	5 652	10 696	--	--	--	--	16 845	27 541
	6	5 424	5 632	11 056	--	--	--	--	16 933	27 989
	7	5 755	5 785	11 539	--	--	--	--	17 033	28 572
	8	5 816	6 143	11 958	--	--	--	--	17 134	29 093
	9	5 946	6 530	12 476	--	--	--	--	17 244	29 720
	10	5 829	6 984	12 814	--	--	--	--	17 266	30 080
	11	5 995	7 211	13 206	--	--	--	--	17 337	30 543
	12	6 434	7 391	13 825	--	--	--	--	17 729	31 554
1942	1	6 452	7 206	13 658	--	--	--	--	18 029	31 688
	2	6 828	7 632	14 460	--	--	--	--	18 336	32 796
	3	7 239	7 826	15 065	--	--	--	--	18 666	33 731
	4	7 563	8 326	15 889	--	--	--	--	18 874	34 763
	5	7 656	8 329	15 985	--	--	--	--	19 066	35 051
	6	7 560	8 590	16 150	--	--	--	--	19 581	35 731
	7	7 642	8 340	15 982	--	--	--	--	19 776	35 758
	8	7 779	8 446	16 226	--	--	--	--	19 925	36 150
	9	8 147	8 950	17 097	--	--	--	--	20 086	37 183
	10	8 426	9 096	17 522	--	--	--	--	20 148	37 670
	11	8 697	9 859	18 556	--	--	--	--	20 271	38 827
	12	9 297	9 126	18 423	--	--	--	--	20 767	39 190
1943	1	9 078	9 477	18 555	--	--	--	--	21 424	39 979
	2	9 372	9 436	18 808	--	--	--	--	21 871	40 678
	3	9 713	9 985	19 698	--	--	--	--	22 470	42 169
	4	9 792	10 050	19 841	--	--	--	--	23 030	42 871
	5	9 008	10 576	19 584	--	--	--	--	23 579	43 164
	6	8 423	10 911	19 333	--	--	--	--	24 510	43 844
	7	8 376	10 995	19 371	--	--	--	--	24 966	44 337
	8	8 592	11 039	19 631	--	--	--	--	25 467	45 099
	9	9 207	11 623	20 829	--	--	--	--	25 817	46 647
	10	9 662	11 637	21 299	--	--	--	--	26 306	47 605
	11	9 639	11 370	21 010	--	--	--	--	26 435	47 444
	12	10 000	10 827	20 827	--	--	--	--	26 923	47 750
1944	1	9 717	10 290	20 007	--	--	--	--	27 689	47 696
	2	10 222	10 097	20 319	--	--	--	--	28 176	48 495
	3	11 080	11 090	22 171	--	--	--	--	29 099	51 269
	4	11 365	10 830	22 195	--	--	--	--	29 833	52 028
	5	11 297	11 214	22 511	--	--	--	--	30 398	52 909
	6	11 965	11 877	23 842	--	--	--	--	31 037	54 879
	7	12 551	12 024	24 574	--	--	--	--	31 461	56 035
	8	12 938	12 678	25 616	--	--	--	--	32 014	57 631
	9	13 785	12 895	26 680	--	--	--	--	32 293	58 973
	10	14 159	13 241	27 400	--	--	--	--	32 787	60 187
	11	14 991	13 383	28 374	--	--	--	--	32 886	61 260
	12	15 253	11 680	26 933	--	--	--	--	33 425	60 358

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1945	1	14 434	11 305	25 739	--	--	--	--	34 390	60 129
	2	14 442	11 420	25 862	--	--	--	--	34 754	60 616
	3	15 097	11 857	26 954	--	--	--	--	35 206	62 160
	4	15 711	11 837	27 547	--	--	--	--	35 384	62 931
	5	15 973	11 897	27 870	--	--	--	--	36 318	64 188
	6	15 858	12 431	28 289	--	--	--	--	37 514	65 803
	7	16 491	12 228	28 719	--	--	--	--	37 821	66 539
	8	17 596	12 261	29 857	--	--	--	--	38 034	67 891
	9	16 759	13 668	30 428	--	--	--	--	40 111	70 539
	10	15 401	14 499	29 900	--	--	--	--	41 327	71 228
	11	15 052	15 176	30 228	--	--	--	--	42 009	72 237
	12	10 691	16 155	26 847	--	--	--	--	45 950	72 796
1946	1	13 125	14 632	27 756	--	--	--	--	45 652	73 408
	2	13 607	14 154	27 762	--	--	--	--	46 018	73 780
	3	15 714	14 271	29 985	--	--	--	--	46 984	76 969
	4	16 992	15 726	32 718	--	--	--	--	47 424	80 141
	5	16 954	15 604	32 558	--	--	--	--	47 620	80 178
	6	16 213	15 851	32 064	--	--	--	--	48 435	80 499
	7	15 846	16 518	32 365	--	--	--	--	48 656	81 020
	8	16 573	16 931	33 504	--	--	--	--	49 473	82 977
	9	17 670	17 781	35 451	--	--	--	--	49 671	85 121
	10	18 206	19 190	37 396	--	--	--	--	49 660	87 056
	11	17 933	18 727	36 661	--	--	--	--	49 601	86 262
	12	16 569	18 813	35 381	--	--	--	--	51 834	87 215
1947	1	15 523	18 718	34 242	--	--	--	--	52 599	86 841
	2	17 260	17 661	34 921	--	--	--	--	53 243	88 164
	3	19 322	18 952	38 274	--	--	--	--	54 772	93 046
	4	19 997	19 839	39 836	--	--	--	--	55 438	95 274
	5	20 138	20 437	40 575	--	--	--	--	55 780	96 356
	6	20 954	21 045	41 999	--	--	--	--	56 049	98 048
	7	21 300	21 418	42 719	--	--	--	--	56 886	99 604
	8	22 096	21 641	43 737	--	--	--	--	58 609	102 346
	9	22 440	23 772	46 213	--	--	--	--	58 641	104 853
	10	22 820	24 293	47 113	--	--	--	--	58 482	105 595
	11	23 234	23 718	46 952	--	--	--	--	58 076	105 028
	12	22 321	25 373	47 694	--	--	--	--	61 408	109 102
1948	1	20 770	25 070	45 840	--	--	--	--	62 031	107 871
	2	22 344	23 472	45 817	--	--	--	--	62 404	108 221
	3	24 642	26 264	50 906	--	--	--	--	63 303	114 208
	4	25 600	26 433	52 033	--	--	--	--	64 443	116 476
	5	24 901	25 628	50 529	--	--	--	--	64 405	114 934
	6	24 790	26 250	51 041	--	--	--	--	64 719	115 760
	7	24 545	27 824	52 368	--	--	--	--	66 111	118 479
	8	25 724	26 624	52 348	--	--	--	--	68 719	121 067
	9	25 835	28 946	54 781	--	--	--	--	69 187	123 968
	10	25 658	31 330	56 988	--	--	--	--	69 429	126 417
	11	25 281	29 013	54 294	--	--	--	--	70 008	124 302
	12	25 126	29 382	54 508	--	--	--	--	74 248	128 756
1949	1	23 523	30 703	54 225	--	--	--	--	76 056	130 282
	2	25 178	27 152	52 330	--	--	--	--	78 296	130 626
	3	25 059	30 940	55 999	--	--	--	--	80 209	136 208
	4	25 083	31 780	56 864	--	--	--	--	81 745	138 608
	5	25 626	29 931	55 557	--	--	--	--	82 666	138 223
	6	24 915	32 567	57 482	--	--	--	--	83 319	140 801
	7	25 480	34 811	60 291	--	--	--	--	85 173	145 464
	8	25 963	32 778	58 740	--	--	--	--	88 082	146 823
	9	26 119	32 707	58 826	--	--	--	--	88 403	147 229
	10	25 527	36 076	61 603	--	--	--	--	88 909	150 512
	11	26 026	35 072	61 098	--	--	--	--	89 909	151 007
	12	26 695	35 011	61 705	--	--	--	--	95 484	157 189

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0	KÄTEIS-	M1	KÄYTTÄLY-	M1A	POSTILÄHE-	M1B	MUUT	M2
		YLEIS. HALL.	TALLE-		TILIT		TYSVEKSELIT		TALLE-	
		KÄTEINEN	TUKSET	3=1+2	4	5=3+4	NETTO	7=3+6	TUKSET	9=3+8
		1	2				6		8	
1950	1	25 152	36 569	61 721	--	--	--	--	97 816	159 537
	2	27 170	35 139	62 309	--	--	--	--	99 820	162 129
	3	27 910	38 501	66 411	--	--	--	--	101 509	167 919
	4	27 788	39 004	66 792	--	--	--	--	101 705	168 497
	5	27 547	36 866	64 413	--	--	--	--	101 647	166 060
	6	27 548	39 151	66 699	--	--	--	--	100 580	167 279
	7	29 452	40 122	69 574	--	--	--	--	101 440	171 014
	8	30 995	39 664	70 660	--	--	--	--	103 923	174 583
	9	30 894	40 749	71 643	--	--	--	--	103 010	174 653
	10	29 568	39 444	69 013	--	--	--	--	103 044	172 057
	11	31 001	38 808	69 810	--	--	--	--	103 920	173 730
	12	31 101	38 865	69 966	--	--	--	--	110 478	180 444
1951	1	28 639	38 977	67 616	--	--	--	--	112 271	179 887
	2	33 137	36 404	69 541	--	--	--	--	114 651	184 192
	3	32 787	44 421	77 207	--	--	--	--	116 660	193 868
	4	34 293	41 350	75 643	--	--	--	--	118 501	194 144
	5	34 584	44 980	79 564	--	--	--	--	119 786	199 350
	6	34 356	48 874	83 230	--	--	--	--	120 493	203 724
	7	35 211	45 547	80 758	--	--	--	--	122 979	203 737
	8	37 371	51 367	88 738	--	--	--	--	128 752	217 490
	9	38 627	50 559	89 186	--	--	--	--	130 177	219 362
	10	38 516	53 288	91 804	--	--	--	--	133 022	224 826
	11	40 074	61 141	101 215	--	--	--	--	135 903	237 117
	12	39 570	61 325	100 896	--	--	--	--	146 563	247 459
1952	1	35 179	50 202	85 381	--	85 381	--	--	151 827	237 208
	2	38 598	45 432	84 030	--	84 030	--	--	156 926	240 956
	3	38 850	54 471	93 321	--	93 321	--	--	160 578	253 899
	4	39 548	42 999	82 547	--	82 547	--	--	163 110	245 657
	5	41 740	41 733	83 473	--	83 473	--	--	165 553	249 026
	6	40 360	54 075	94 435	--	94 435	--	--	166 198	260 633
	7	39 911	43 831	83 742	--	83 742	--	--	169 689	253 431
	8	41 131	42 225	83 356	--	83 356	--	--	175 572	258 928
	9	39 736	49 718	89 454	--	89 454	--	--	175 241	264 695
	10	38 674	42 372	81 046	--	81 046	--	--	175 750	256 796
	11	41 639	43 684	85 323	--	85 323	--	--	176 687	262 010
	12	41 951	43 678	85 629	--	85 629	--	--	186 326	271 955
1953	1	37 163	37 822	74 985	--	74 985	--	--	189 027	264 012
	2	40 470	37 035	77 505	--	77 505	--	--	192 916	270 421
	3	39 707	44 369	84 076	--	84 076	--	--	195 668	279 744
	4	40 090	39 691	79 781	--	79 781	--	--	197 632	277 413
	5	42 515	41 063	83 578	--	83 578	--	--	198 827	282 405
	6	37 276	53 157	90 433	--	90 433	--	--	198 247	288 680
	7	39 420	45 298	84 718	--	84 718	--	--	200 014	284 732
	8	41 217	46 327	87 544	--	87 544	--	--	203 887	291 431
	9	39 873	51 377	91 250	--	91 250	--	--	203 030	294 280
	10	39 816	49 333	89 149	--	89 149	--	--	203 289	292 438
	11	42 082	47 781	89 863	--	89 863	--	--	204 318	294 181
	12	41 885	47 795	89 680	--	89 680	--	--	216 775	306 455
1954	1	39 173	46 230	85 403	--	85 403	--	--	220 133	305 536
	2	43 484	44 969	88 453	--	88 453	--	--	224 652	313 105
	3	41 991	50 595	92 586	--	92 586	--	--	229 019	321 605
	4	42 018	44 710	86 728	--	86 728	--	--	231 300	318 028
	5	43 904	46 785	90 689	--	90 689	--	--	232 572	323 261
	6	41 192	55 565	96 757	--	96 757	--	--	231 270	328 027
	7	41 850	49 268	91 118	--	91 118	--	--	233 276	324 394
	8	41 981	48 660	90 641	--	90 641	--	--	237 442	328 083
	9	41 295	53 265	94 560	--	94 560	--	--	237 359	331 919
	10	43 464	50 533	93 997	--	93 997	--	--	239 416	333 413
	11	45 242	48 847	94 089	--	94 089	--	--	242 684	336 773
	12	44 428	55 323	99 751	--	99 751	--	--	257 747	357 498

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1 3=1+2	KÄYTTELY- TILIT 4	M1A 5=3+4	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO 6	M1B 7=3+6	MUUT TALLE- TUKSET 8	M2 9=3+8
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1955	1	40 001	51 717	91 718	--	91 718	--	--	261 736	353 454
	2	44 175	50 098	94 273	--	94 273	--	--	266 247	360 520
	3	45 080	53 956	99 036	--	99 036	--	--	269 979	369 015
	4	46 364	52 564	98 928	--	98 928	--	--	272 013	370 941
	5	47 500	51 504	99 004	--	99 004	--	--	273 475	372 479
	6	45 841	57 562	103 403	--	103 403	--	--	271 863	375 266
	7	46 574	51 024	97 598	--	97 598	--	--	274 134	371 732
	8	46 498	54 473	100 971	--	100 971	--	--	280 088	381 059
	9	46 404	54 720	101 124	--	101 124	--	--	280 729	381 853
	10	47 445	55 041	102 486	--	102 486	--	--	282 167	384 653
	11	48 812	53 992	102 804	--	102 804	--	--	283 727	386 531
	12	51 644	56 119	107 763	--	107 763	--	--	300 548	408 311
1956	1	46 158	50 164	96 322	--	96 322	--	--	303 200	399 522
	2	48 843	48 577	97 420	--	97 420	--	--	305 719	403 139
	3	49 000	54 853	103 853	--	103 853	--	--	305 394	409 247
	4	50 714	50 365	101 079	--	101 079	--	--	305 452	406 531
	5	54 642	49 916	104 558	--	104 558	--	--	303 265	407 823
	6	53 259	57 907	111 166	--	111 166	--	--	298 918	410 084
	7	54 129	54 204	108 333	--	108 333	--	--	299 000	407 333
	8	54 391	54 907	109 298	--	109 298	--	--	297 350	406 648
	9	54 970	58 923	113 893	--	113 893	--	--	296 220	410 113
	10	52 302	57 085	109 387	--	109 387	--	--	295 425	404 812
	11	54 304	54 300	108 604	--	108 604	--	--	293 731	402 335
	12	55 555	59 787	115 342	--	115 342	--	--	306 903	422 245
1957	1	49 606	52 629	102 235	--	102 235	--	--	309 607	411 842
	2	53 686	48 755	102 441	--	102 441	--	--	313 684	416 125
	3	51 218	53 973	105 191	--	105 191	--	--	316 707	421 898
	4	50 990	51 039	102 029	--	102 029	--	--	317 234	419 263
	5	51 980	47 931	99 911	--	99 911	--	--	315 940	415 851
	6	52 631	53 329	105 960	--	105 960	--	--	310 597	416 557
	7	49 795	52 438	102 233	--	102 233	--	--	310 319	412 552
	8	50 206	50 740	100 946	--	100 946	--	--	309 374	410 320
	9	51 930	61 236	113 166	--	113 166	--	--	307 024	420 190
	10	50 245	58 618	108 863	--	108 863	--	--	306 025	414 888
	11	54 145	58 704	112 849	--	112 849	--	--	307 995	420 844
	12	56 497	60 049	116 546	--	116 546	--	--	322 153	438 699
1958	1	49 351	55 569	104 920	--	104 920	--	--	326 062	430 982
	2	53 208	53 035	106 243	--	106 243	--	--	331 258	437 501
	3	52 005	61 412	113 417	--	113 417	--	--	335 663	449 080
	4	53 133	55 153	108 286	--	108 286	--	--	337 997	446 283
	5	55 742	55 154	110 896	--	110 896	--	--	340 153	451 049
	6	55 403	62 254	117 657	--	117 657	--	--	337 973	455 630
	7	51 404	58 974	110 378	--	110 378	--	--	340 240	450 618
	8	56 305	58 284	114 589	--	114 589	--	--	342 059	456 648
	9	54 605	61 987	116 592	--	116 592	--	--	344 233	460 825
	10	55 348	58 656	114 004	--	114 004	--	--	348 197	462 201
	11	58 555	56 027	114 582	--	114 582	--	--	352 126	466 708
	12	61 077	66 298	127 375	--	127 375	--	--	365 955	493 330
1959	1	54 282	60 205	114 487	--	114 487	--	--	372 140	486 627
	2	57 350	59 848	117 198	--	117 198	--	--	379 530	496 728
	3	56 696	72 547	129 243	--	129 243	--	--	384 750	513 993
	4	57 885	64 256	122 141	--	122 141	--	--	389 562	511 703
	5	60 343	65 934	126 277	--	126 277	--	--	392 434	518 711
	6	58 744	76 628	135 372	--	135 372	--	--	392 009	527 381
	7	57 809	69 570	127 379	--	127 379	--	--	395 259	522 638
	8	58 359	70 608	128 967	--	128 967	--	--	399 102	528 069
	9	58 415	82 098	140 513	--	140 513	--	--	402 193	542 706
	10	60 904	75 112	136 016	--	136 016	--	--	407 176	543 192
	11	60 905	76 682	137 587	--	137 587	--	--	413 310	550 897
	12	62 963	81 864	144 827	--	144 827	--	--	432 247	577 074

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0	KÄTEIS-	M1	KÄYTTELY-	M1A	POSTILÄHE-	M1B	MUUT	M2
		YLEIS. HALL.	TALLE-		TILIT		TYSVEKSELIT		TALLE-	
		KÄTEINEN	TUKSET				NETTO		TUKSET	
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1960	1	59 230	70 047	129 277	--	129 277	--	--	436 634	565 911
	2	58 787	75 155	133 942	--	133 942	--	--	444 405	578 347
	3	59 385	76 089	135 474	--	135 474	--	--	454 294	589 768
	4	61 839	71 211	133 050	--	133 050	--	--	458 340	591 390
	5	62 286	77 951	140 237	--	140 237	--	--	463 663	603 900
	6	64 258	77 938	142 196	--	142 196	--	--	463 722	605 918
	7	65 327	76 636	141 963	--	141 963	--	--	467 304	609 267
	8	62 965	79 545	142 510	--	142 510	--	--	472 597	615 107
	9	65 789	83 205	148 994	--	148 994	--	--	476 792	625 786
	10	64 189	79 226	143 415	--	143 415	--	--	482 891	626 306
	11	66 235	83 127	149 362	--	149 362	--	--	490 908	640 270
	12	67 306	81 571	148 877	--	148 877	--	--	514 988	663 865
1961	1	63 270	79 950	143 220	--	143 220	--	--	522 020	665 240
	2	66 011	82 327	148 338	--	148 338	--	--	532 287	680 625
	3	70 333	81 341	151 674	--	151 674	--	--	540 759	692 433
	4	69 963	75 729	145 692	--	145 692	--	--	546 308	692 000
	5	69 200	79 902	149 102	--	149 102	--	--	551 819	700 921
	6	70 237	78 496	148 733	--	148 733	--	--	551 292	700 025
	7	69 648	79 094	148 742	--	148 742	--	--	554 555	703 297
	8	68 243	80 844	149 087	--	149 087	--	--	559 402	708 489
	9	71 911	84 204	156 115	--	156 115	--	--	563 052	719 167
	10	69 103	84 438	153 541	--	153 541	--	--	567 374	720 915
	11	70 913	88 393	159 306	--	159 306	--	--	573 456	732 762
	12	76 981	86 406	163 387	--	163 387	--	--	598 514	761 901
1962	1	68 522	85 330	153 852	--	153 852	--	--	603 062	756 914
	2	71 170	88 499	159 669	--	159 669	--	--	611 529	771 198
	3	72 477	84 280	156 757	--	156 757	--	--	619 426	776 183
	4	73 354	83 391	156 745	--	156 745	--	--	621 075	777 820
	5	77 139	88 523	165 662	--	165 662	--	--	625 049	790 711
	6	77 110	83 690	160 800	--	160 800	--	--	619 781	780 581
	7	72 429	85 943	158 372	--	158 372	--	--	618 079	776 451
	8	75 102	87 229	162 331	--	162 331	--	--	620 119	782 450
	9	76 462	87 856	164 318	--	164 318	--	--	617 957	782 275
	10	71 957	84 963	156 920	--	156 920	--	--	615 035	771 955
	11	75 303	92 256	167 559	--	167 559	--	--	616 569	784 128
	12	75 160	96 890	172 050	--	172 050	--	--	641 331	813 381
1963	1	69 770	101 692	171 462	--	171 462	--	--	640 626	812 088
	2	69 270	100 490	169 760	--	169 760	--	--	649 457	819 217
	3	78 080	100 899	178 979	--	178 979	--	--	653 112	832 091
	4	72 300	104 018	176 318	--	176 318	--	--	653 801	830 119
	5	74 550	105 315	179 865	--	179 865	--	--	656 296	836 161
	6	80 750	99 606	180 356	--	180 356	--	--	650 120	830 476
	7	74 480	99 014	173 494	--	173 494	--	--	646 147	819 641
	8	77 040	96 235	173 275	--	173 275	--	--	649 228	822 503
	9	78 050	102 966	181 016	--	181 016	--	--	652 469	833 485
	10	77 210	101 975	179 185	--	179 185	--	--	654 396	833 581
	11	82 160	106 944	189 104	--	189 104	--	--	660 061	849 165
	12	85 390	112 575	197 965	--	197 965	--	--	687 415	885 380
1964	1	75 320	107 292	182 612	--	182 612	--	--	693 707	876 319
	2	80 230	99 732	179 962	--	179 962	--	--	705 264	885 226
	3	79 710	104 799	184 509	--	184 509	--	--	712 531	897 040
	4	81 540	99 766	181 306	26 400	207 706	--	--	717 199	898 505
	5	85 120	105 319	190 439	26 089	216 528	--	--	725 897	916 336
	6	83 650	104 904	188 554	25 787	214 341	--	--	719 791	908 345
	7	82 360	105 785	188 145	25 790	213 935	--	--	722 782	910 927
	8	82 150	106 522	188 672	25 740	214 412	--	--	727 312	915 984
	9	82 110	110 703	192 813	25 838	218 651	--	--	733 232	926 045
	10	87 250	104 666	191 916	27 726	219 642	--	--	737 791	929 707
	11	87 990	111 745	199 735	27 375	227 110	--	--	747 613	947 348
	12	89 200	115 180	204 380	28 158	232 538	--	--	782 669	987 049

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0	KÄTEIS-	M1	KÄYTTELY-	M1A	POSTILÄHE-	M1B	MUUT	M2
		YLEIS. HALL.	TALLE-		TILIT		TYSVEKSELIT		TALLE-	
		KÄTEINEN	TUKSET				NETTO		TUKSET	
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1965	1	81 860	110 643	192 503	28 335	220 838	--	--	795 045	987 548
	2	86 320	114 251	200 571	28 193	228 764	--	--	809 573	1 010 144
	3	82 170	115 701	197 871	28 446	226 317	--	--	821 785	1 019 656
	4	85 020	107 714	192 734	28 047	220 781	--	--	825 074	1 017 808
	5	86 140	114 913	201 053	27 775	228 828	--	--	828 908	1 029 961
	6	89 230	110 236	199 466	27 427	226 893	--	--	822 563	1 022 029
	7	87 840	104 995	192 835	27 689	220 524	--	--	828 223	1 021 058
	8	86 030	110 585	196 615	27 663	224 278	--	--	830 941	1 027 556
	9	86 110	111 513	197 623	27 789	225 412	--	--	836 363	1 033 986
	10	88 320	99 921	188 241	29 838	218 079	--	--	839 660	1 027 901
	11	90 440	111 794	202 234	29 498	231 732	--	--	850 460	1 052 694
	12	93 300	115 286	208 586	30 306	238 892	--	--	884 118	1 092 704
1966	1	82 540	111 851	194 391	30 640	225 031	--	--	894 886	1 089 277
	2	86 700	115 701	202 401	30 477	232 878	--	--	912 072	1 114 473
	3	85 240	103 588	188 828	30 716	219 544	--	--	922 270	1 111 098
	4	87 340	103 027	190 367	30 034	220 401	--	--	919 900	1 110 267
	5	92 580	112 918	205 498	29 805	235 303	--	--	929 563	1 135 061
	6	93 820	109 132	202 952	29 395	232 347	--	--	926 485	1 129 437
	7	96 650	105 237	201 887	29 830	231 717	--	--	931 486	1 133 373
	8	92 360	108 572	200 932	29 835	230 767	--	--	939 549	1 140 481
	9	92 440	105 525	197 965	29 994	227 959	--	--	948 494	1 146 459
	10	91 850	101 619	193 469	32 009	225 478	--	--	954 783	1 148 252
	11	93 350	107 436	200 786	31 711	232 497	--	--	965 456	1 166 242
	12	102 570	116 758	219 328	32 508	251 836	--	--	1 006 398	1 225 726
1967	1	84 370	115 758	200 128	32 563	232 691	--	--	1 017 810	1 217 938
	2	85 000	120 519	205 519	32 376	237 895	--	--	1 028 788	1 234 307
	3	84 900	114 090	198 990	32 611	231 601	--	--	1 039 106	1 238 096
	4	96 050	108 279	204 329	32 114	236 443	--	--	1 045 612	1 249 941
	5	91 510	111 504	203 014	31 923	234 937	--	--	1 053 638	1 256 652
	6	96 840	108 160	205 000	31 463	236 463	--	--	1 044 211	1 249 211
	7	92 250	107 146	199 396	31 635	231 031	--	--	1 046 375	1 245 771
	8	89 600	108 451	198 051	31 693	229 744	--	--	1 053 861	1 251 912
	9	92 260	104 888	197 148	31 872	229 020	--	--	1 060 482	1 257 630
	10	81 130	122 291	203 421	30 666	234 087	--	--	1 063 950	1 267 371
	11	84 880	116 095	200 975	30 401	231 376	--	--	1 068 916	1 269 891
	12	95 760	117 443	213 203	31 158	244 361	--	--	1 110 568	1 323 771
1968	1	90 610	123 256	213 866	30 663	244 529	--	--	1 108 334	1 322 200
	2	87 560	124 761	212 321	30 465	242 786	--	--	1 129 583	1 341 904
	3	91 100	119 070	210 170	30 704	240 874	--	--	1 138 096	1 348 266
	4	91 990	130 622	222 612	28 175	250 787	--	--	1 146 431	1 369 043
	5	92 100	129 382	221 482	27 991	249 473	--	--	1 146 326	1 367 808
	6	96 770	128 206	224 976	27 501	252 477	--	--	1 146 612	1 371 588
	7	93 310	134 108	227 418	25 870	253 288	--	--	1 149 558	1 376 976
	8	92 980	133 213	226 193	25 981	252 174	--	--	1 158 443	1 384 636
	9	93 320	138 884	232 204	26 181	258 385	--	--	1 166 794	1 398 998
	10	94 040	134 645	228 685	24 826	253 511	--	--	1 170 647	1 399 332
	11	98 400	133 283	231 683	24 618	256 301	--	--	1 183 679	1 415 362
	12	108 720	151 551	260 271	25 288	285 559	--	--	1 227 443	1 487 714
1969	1	92 650	152 605	245 255	20 179	265 434	--	--	1 235 013	1 480 268
	2	97 730	157 035	254 765	19 981	274 746	--	--	1 245 638	1 500 403
	3	93 300	158 883	252 183	20 247	272 430	--	--	1 253 902	1 506 085
	4	101 900	155 997	257 897	24 579	282 476	--	--	1 264 640	1 522 537
	5	106 150	158 194	264 344	24 389	288 733	--	--	1 277 629	1 541 973
	6	105 020	163 895	268 915	23 906	292 821	--	--	1 271 405	1 540 320
	7	102 530	156 321	258 851	29 420	288 271	--	--	1 275 718	1 534 569
	8	108 430	156 682	265 112	29 590	294 702	--	--	1 285 669	1 550 781
	9	104 130	167 614	271 744	29 790	301 534	--	--	1 296 274	1 568 018
	10	107 140	166 347	273 487	39 690	313 177	--	--	1 308 577	1 582 064
	11	110 650	163 555	274 205	39 534	313 739	--	--	1 320 016	1 594 221
	12	120 500	189 438	309 938	40 103	350 041	--	--	1 370 692	1 680 630

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1970	1	109 960	189 214	299 174	49 716	348 890	--	--	1 389 668	1 688 842
	2	112 230	189 090	301 320	49 507	350 827	--	--	1 412 752	1 714 072
	3	105 760	191 386	297 146	49 806	346 952	--	--	1 422 421	1 719 567
	4	111 840	196 356	308 196	50 343	358 539	--	--	1 437 250	1 745 446
	5	115 510	190 812	306 322	50 141	356 463	--	--	1 451 091	1 757 413
	6	111 250	193 189	304 439	49 683	354 122	--	--	1 448 705	1 753 144
	7	112 890	187 457	300 347	50 974	351 321	--	--	1 454 130	1 754 477
	8	112 620	184 599	297 219	51 194	348 413	--	--	1 466 498	1 763 717
	9	112 330	193 225	305 555	51 380	356 935	--	--	1 482 375	1 787 930
	10	117 070	185 020	302 090	54 849	356 939	--	--	1 491 240	1 793 330
	11	116 410	195 030	311 440	54 761	366 201	--	--	1 508 400	1 819 840
	12	128 740	211 100	339 840	55 219	395 059	--	--	1 569 160	1 909 000
1971	1	115 350	209 390	324 740	56 315	381 055	--	--	1 586 630	1 911 370
	2	119 150	206 090	325 240	56 092	381 332	--	--	1 608 520	1 933 760
	3	111 780	206 910	318 690	56 436	375 126	--	--	1 610 120	1 928 810
	4	116 570	196 770	313 340	56 026	369 366	--	--	1 615 590	1 928 930
	5	124 630	215 690	340 320	55 822	396 142	--	--	1 616 040	1 956 360
	6	118 790	221 000	339 790	55 387	395 177	--	--	1 614 140	1 953 930
	7	127 300	198 200	325 500	56 791	382 291	--	--	1 622 990	1 948 490
	8	118 200	215 310	333 510	57 035	390 545	--	--	1 633 130	1 966 640
	9	119 000	219 060	338 060	57 186	395 246	--	--	1 652 890	1 990 950
	10	131 600	212 630	344 230	62 076	406 306	--	--	1 671 380	2 015 610
	11	126 500	228 740	355 240	62 024	417 264	--	--	1 697 950	2 053 190
	12	147 600	248 790	396 390	62 410	458 800	--	--	1 777 590	2 173 980
1972	1	124 100	252 640	376 740	63 760	440 500	--	--	1 790 230	2 166 970
	2	126 500	259 260	385 760	63 532	449 292	--	--	1 811 970	2 197 730
	3	133 100	255 040	388 140	63 898	452 038	--	--	1 823 230	2 211 370
	4	137 700	251 270	388 970	64 739	453 709	--	--	1 838 190	2 227 160
	5	133 000	264 650	397 650	64 541	462 191	--	--	1 858 810	2 256 460
	6	142 600	277 730	420 330	64 096	484 426	--	--	1 861 800	2 282 130
	7	134 200	282 620	416 820	66 697	483 517	--	--	1 883 960	2 300 780
	8	133 700	287 200	420 900	66 953	487 853	--	--	1 908 460	2 329 360
	9	147 300	286 150	433 450	67 062	500 512	--	--	1 931 350	2 364 800
	10	137 300	297 490	434 790	72 319	507 109	--	--	1 950 740	2 385 530
	11	142 800	293 770	436 570	72 290	508 860	--	--	1 980 060	2 416 630
	12	154 800	335 080	489 880	72 632	562 512	--	--	2 063 280	2 553 160
1973	1	133 600	326 020	459 620	73 517	533 137	--	--	2 094 070	2 553 690
	2	137 200	330 970	468 170	73 289	541 459	--	--	2 114 280	2 582 450
	3	148 000	312 170	460 170	73 648	533 818	--	--	2 115 190	2 575 360
	4	185 600	363 200	548 800	74 753	623 553	--	--	2 089 400	2 638 200
	5	164 400	355 130	519 530	74 578	594 108	--	--	2 132 810	2 652 340
	6	170 900	338 520	509 420	74 098	583 518	--	--	2 146 160	2 655 580
	7	155 100	327 950	483 050	76 380	559 430	--	--	2 151 800	2 634 850
	8	154 100	321 800	475 900	76 634	552 534	--	--	2 181 820	2 657 720
	9	165 800	325 360	491 160	76 694	567 854	--	--	2 205 120	2 696 280
	10	153 700	316 640	470 340	82 774	553 114	--	--	2 231 170	2 701 510
	11	164 000	321 070	485 070	82 748	567 818	--	--	2 250 710	2 735 780
	12	178 200	426 070	604 270	83 077	687 347	--	--	2 348 840	2 953 110
1974	1	163 330	374 800	538 130	84 990	623 120	--	--	2 390 390	2 928 520
	2	166 830	380 010	546 840	85 060	631 900	--	--	2 407 060	2 953 900
	3	173 610	362 900	536 510	84 420	620 930	--	--	2 400 500	2 937 010
	4	173 930	370 820	544 750	88 880	633 630	--	--	2 409 800	2 954 550
	5	182 320	381 600	563 920	91 180	655 100	--	--	2 438 590	3 002 510
	6	204 160	384 010	588 170	97 100	685 270	--	--	2 463 050	3 051 220
	7	187 930	407 200	595 130	98 490	693 620	--	--	2 488 200	3 083 330
	8	198 000	404 360	602 360	102 250	704 610	--	--	2 528 750	3 131 110
	9	198 370	414 290	612 660	104 410	717 070	--	--	2 539 310	3 151 970
	10	193 980	412 700	606 680	107 450	714 130	--	--	2 573 580	3 180 260
	11	210 540	425 520	636 060	112 390	748 450	--	--	2 618 580	3 254 640
	12	216 560	500 980	717 540	122 600	840 140	--	--	2 742 810	3 460 350

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0 YLEIS. HALL. KÄTEINEN	KÄTEIS- TALLE- TUKSET	M1	KÄYTTELY- TILIT	M1A	POSTILÄHE- TYSVEKSELIT NETTO	M1B	MUUT TALLE- TUKSET	M2
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1975	1	200 700	495 700	696 400	127 880	824 280	--	--	2 781 920	3 478 320
	2	205 010	505 850	710 860	130 820	841 680	--	--	2 831 910	3 542 770
	3	216 250	500 410	716 660	132 270	848 930	--	--	2 842 000	3 558 660
	4	206 310	504 110	710 420	133 360	843 780	--	--	2 859 100	3 569 520
	5	217 870	502 060	719 930	140 860	860 790	--	--	2 899 470	3 619 400
	6	235 160	529 870	765 030	147 440	912 470	--	--	2 925 780	3 690 810
	7	220 530	501 450	721 980	150 780	872 760	--	--	2 967 910	3 689 890
	8	231 250	502 990	734 240	156 790	891 030	--	--	3 024 880	3 759 120
	9	227 140	497 280	724 420	157 880	882 300	--	--	3 023 410	3 747 830
	10	225 030	493 710	718 740	156 990	875 730	--	--	3 036 090	3 754 830
	11	234 840	514 230	749 070	164 290	913 360	--	--	3 079 570	3 828 640
	12	250 820	664 060	914 880	156 380	1 071 260	--	--	3 210 250	4 125 130
1976	1	228 020	601 640	829 660	165 970	995 630	--	--	3 251 070	4 080 730
	2	233 650	617 350	851 000	175 000	1 026 000	--	--	3 287 360	4 138 360
	3	220 930	600 520	821 450	169 620	991 070	--	--	3 268 470	4 089 920
	4	232 780	595 960	828 740	174 620	1 003 360	--	--	3 292 950	4 121 690
	5	242 100	569 450	811 550	182 130	993 680	--	--	3 316 920	4 128 470
	6	256 310	570 840	827 150	191 150	1 018 300	--	--	3 340 940	4 168 090
	7	253 780	569 960	823 740	194 870	1 018 610	--	--	3 367 710	4 191 450
	8	248 370	591 860	840 230	198 500	1 038 730	--	--	3 401 880	4 242 110
	9	247 590	560 620	808 210	198 880	1 007 090	--	--	3 400 430	4 208 640
	10	254 160	549 620	803 780	202 960	1 006 740	--	--	3 426 110	4 229 890
	11	248 080	572 330	820 410	208 580	1 028 990	--	--	3 462 930	4 283 340
	12	254 380	643 050	897 430	191 100	1 088 530	--	--	3 587 850	4 485 280
1977	1	239 270	617 860	857 130	200 410	1 057 540	--	--	3 606 730	4 463 860
	2	240 360	618 400	858 760	204 570	1 063 330	--	--	3 631 410	4 490 170
	3	246 180	624 830	871 010	203 440	1 074 450	--	--	3 660 930	4 531 940
	4	256 080	625 800	881 880	213 820	1 095 700	--	--	3 702 280	4 584 160
	5	256 080	643 130	899 210	220 940	1 120 150	--	--	3 739 340	4 638 550
	6	272 470	648 080	920 550	237 670	1 158 220	--	--	3 791 650	4 712 200
	7	277 340	611 880	889 220	243 980	1 133 200	--	--	3 840 490	4 729 710
	8	262 050	628 200	890 250	240 380	1 130 630	--	--	3 878 040	4 768 290
	9	273 650	605 420	879 070	235 520	1 114 590	--	--	3 868 050	4 747 120
	10	270 740	619 710	890 450	234 530	1 124 980	--	--	3 884 880	4 775 330
	11	271 200	631 100	902 300	241 440	1 143 740	--	--	3 941 520	4 843 820
	12	284 250	618 430	902 680	221 860	1 124 540	--	--	4 059 570	4 962 250
1978	1	263 820	625 240	889 060	229 430	1 118 490	--	--	4 050 930	4 939 990
	2	268 530	648 830	917 360	235 060	1 152 420	--	--	4 100 200	5 017 560
	3	293 580	624 230	917 810	236 230	1 154 040	--	--	4 144 510	5 062 320
	4	292 120	638 820	930 940	246 310	1 177 250	--	--	4 192 490	5 123 430
	5	387 600	679 730	1 067 330	251 210	1 318 540	--	--	4 226 290	5 293 620
	6	319 240	695 860	1 015 100	272 330	1 287 430	--	--	4 296 000	5 311 100
	7	314 870	701 080	1 015 950	275 780	1 291 730	--	--	4 338 400	5 354 350
	8	302 700	696 280	998 980	275 450	1 274 430	--	--	4 416 390	5 415 370
	9	318 280	672 420	990 700	275 400	1 266 100	--	--	4 417 830	5 408 530
	10	305 720	685 010	990 730	275 620	1 266 350	--	--	4 453 220	5 443 950
	11	310 970	692 380	1 003 350	287 370	1 290 720	--	--	4 522 230	5 525 580
	12	348 300	699 450	1 047 750	272 950	1 320 700	--	--	4 638 280	5 686 030
1979	1	314 130	710 210	1 024 340	281 430	1 305 770	--	--	4 648 290	5 672 630
	2	327 090	657 760	984 850	296 770	1 281 620	--	--	4 747 390	5 732 240
	3	337 380	684 510	1 021 890	299 870	1 321 760	--	--	4 793 770	5 815 660
	4	341 640	686 480	1 028 120	310 940	1 339 060	--	--	4 851 800	5 879 920
	5	352 210	765 150	1 117 360	323 300	1 440 660	--	--	4 899 940	6 017 300
	6	377 630	829 480	1 207 110	347 460	1 554 570	--	--	5 002 330	6 209 440
	7	360 590	817 810	1 178 400	343 380	1 521 780	--	--	5 063 400	6 241 800
	8	362 540	845 780	1 208 320	342 640	1 550 960	--	--	5 139 960	6 348 280
	9	368 690	821 650	1 190 340	3 694 110	4 884 450	--	--	5 159 950	6 350 290
	10	355 770	826 740	1 182 510	3 713 180	4 895 690	--	--	5 211 320	6 393 830
	11	376 330	816 450	1 192 780	3 742 460	4 935 240	--	--	5 285 180	6 477 960
	12	390 800	911 620	1 302 420	3 854 780	5 157 200	--	--	5 447 000	6 749 420

LIITE 3

RAHA-AGGREGAATIT 1868-1980, miljoonaa vanhaa markkaa

		M0	KÄTEIS-	M1	KÄYTTELY-	M1A	POSTILÄHE-	M1B	MUUT	M2
		YLEIS. HALL.	TALLE-		TILIT		TYSVEKSELIT		TALLE-	
		KÄTEINEN	TUKSET				NETTO		TUKSET	
		1	2	3=1+2	4	5=3+4	6	7=3+6	8	9=3+8
1980	1	356 680	880 610	1 237 290	3 862 800	5 100 090	--	--	5 520 660	6 757 950
	2	376 720	805 150	1 181 870	3 902 720	5 084 590	--	--	5 605 040	6 786 910
	3	365 350	838 460	1 203 810	3 869 340	5 073 150	--	--	5 602 420	6 806 230
	4	381 520	862 020	1 243 540	3 916 660	5 160 200	--	--	5 677 790	6 921 330
	5	393 990	858 550	1 252 540	3 969 110	5 221 650	--	--	5 756 380	7 008 920
	6	400 860	946 440	1 347 300	4 027 850	5 375 150	--	--	5 837 250	7 184 550
	7	389 330	944 090	1 333 420	4 122 870	5 456 290	--	--	5 970 570	7 303 990
	8	395 050	889 530	1 284 580	4 139 360	5 423 940	--	--	6 015 430	7 300 010
	9	381 960	929 740	1 311 700	4 119 310	5 431 010	--	--	6 025 470	7 337 170
	10	397 370	906 800	1 304 170	4 131 760	5 435 930	--	--	6 074 490	7 378 660
	11	409 910	859 800	1 269 710	4 178 070	5 447 780	--	--	6 145 550	7 415 260
	12	430 450	965 690	1 396 140	4 344 830	5 740 970	--	--	6 369 740	7 765 880

Liite 4. Liikepankkitalaston muutokset vuonna 1934

Selvitys pankkitilaston uudistuksista vuoden 1934 alussa

Pankkitilastossa tapahtui ensimmäinen muutos vuoden 1934 alussa, jolloin pankeissa otettiin käyttöön kaksi uutta tiliä: luotollinen shekkitili ja shekkitili ilman luottoa. Luottopuolella yhdistettiin kassakreditiivit ja kotimaisiin kirjeenvaihtajiin merkityt konttokuranttiluotot. Shekkitilit, jotka vaikuttavat rahasarjoihin, muodostettiin taas yhdistämällä juoksevat tilit ja kotimaisten kirjeenvaihtajien eli konttokuranttien kreditpuoli (eli tileille talletetut varat). Uusi, yhteinen tilastokäsite oli shekkitili. Kirjeenvaihtajatiltiltä siirrettiin siis suuri osa shekkitileille. Vuoden 1934 lopussa tapahtunut uudistus kuitenkin osoittaa, että uusilla shekkitileillä oli myös paljon kotimaisten luottolaitosten saatavia, joten shekkitilit eivät läheskään pelkästään olleet yksityisten talletuksia.

Rahasarjojen kannalta tilanne on sikäli ongelmallinen, että juoksevien tilien ja konttokuranttien kreditpuolen yhdistyminen merkitsee M1:n kasvua lähes 20 prosentilla. Tässä yhteydessä muutos on kuitenkin käsitelty siten, että sarja katkeaa. Kotimaisten kirjeenvaihtajien tileistä olisi nimittäin käytännössä mahdotonta puhdistaa luottolaitosten talletuksia ennen vuotta 1934. Kotimaisten kirjeenvaihtajien tilejään ei ole tässä tutkimuksessa laskettu mukaan M1:een.

Taulukko 1 **Muutos shekkitileissä ja kotimaisissa kirjeenvaihtajatileissä vuoden 1934 alussa**

	Juoksevat tilit / Shekkitilit	Kirjeenvaihtajat	Yhteensä
Joulukuu 1933 (vanha tilasto)	756 400 000	1 009 300 000	1 765 700 000
Tammikuu 1934	1 517 600 000	285 600 000	1 803 200 000

Lähde: SVT VIIC, 1933, s. XVII sekä SVT VIIC, 1934, s. VIII.

Selvitys pankkitilaston uudistuksesta joulukuussa 1934

Vuonna 1934 pankkitilastoa muutettiin siten, että sekä otto- että antolainautileistä erotettiin luottolaitoksia koskevat tilit erillisiksi ryhmikseen. Kotimaisiksi luottolaitoksiksi luettiin Suomen Pankki, liikepankit, kiinnitysluottolaitokset, säästöpankit, OKO sekä osuuskassat. (Suomen Pankissa olevat talletukset luettiin kuitenkin edelleen kuuluviksi pankkien kassaan.) Sekä saatavat että velat jaettiin avista- ja määräaikaiksi eriin. Tätä tilastojen muutosta on korjattu tekstissä esitetyllä tavalla poistamalla säästöpankkien saatavat liikepankeilta. Säästöpankkien poistaminen suoraan juoksevista tileistä ja talletuksista on sikäli harhaanjohtava, että raha-aggregaateissa eivät ole mukana kotimaiset kirjeenvaihtajatiltil, joista myös osa oli todennäköisesti säästöpankkien saatavia.

Seuraavassa taulukossa on esitetty pääpiirteissään, miten velat kotimaisille luottolaitoksille muodostuivat liikepankkien taseessa.

Taulukko 2.

Kotimaisia luottolaitoksia koskevien nimikkeiden vaikutus talletus- ja säästökassatileihin sekä shekkibileihin sekä eräisiin muihin liikepankkien velkapuolen eriin vuoden 1934 joulukuussa uudistetussa pankkibilastossa

Aikaisemman tilaston erä, josta siirto kotimaisiin luottolaitoksiin	Velat kotimaisille luottolaitoksille	
	Määräaikaiset velat	Avistavelat
Shekkitilit		218 857 616
Talletus- ja säästökassatilit	443 339 571	
Kotimaiset kirjeenvaihtajat	31 210 000	32 576 527
Lainat pankkikiinteistöjä vastaan	102 768	
Muut lainat	225 663	
Yhteensä	474 878 002	251 434 143

Lähde: SVT VIIC, 1934, s. XII.

SUOMEN PANKIN KESKUSTELUALOITTEITA

ISSN 0785-3572

- 1/96 Kari T. Sipilä **A Data Communication Network for Administrative Purposes within the EU.** 1996. 53 s. ISBN 951-686-492-9. (TK)
- 2/96 Veikko Saarinen – Kirsti Tanila – Kimmo Virolainen **Payment and Settlement Systems in Finland 1995.** 1996. 60 s. ISBN 951-686-493-7. (RM)
- 3/96 Harri Kuussaari **Systemic Risk in the Finnish Payment System: an Empirical Investigation.** 1996. 32 s. ISBN 951-686-494-5. (RM)
- 4/96 Janne Lauha **OTC-johdannaiset ja Suomen oikeus.** 1996. 98 s. ISBN 951-686-495-3. (RATA)
- 5/96 Jukka Ahonen – Ilmo Pyyhtiä **Suomen teollisuuden rakenne ja häiriöalttius suhteessa muihin EU-maihin.** 1996. 37 s. ISBN 951-686-496-1. (RP)
- 6/96 Pekka Ilmakunnas – Jukka Topi **Microeconomic and Macroeconomic Influences on Entry and Exit of Firms.** 1996. 33 s. ISBN 951-686-497-X. (TU)
- 7/96 Jaakko Autio **Korot Suomessa 1862–1952.** 1996. 55 s. ISBN 951-686-498-8. (TU)
- 8/96 Vesa Vihriälä **Theoretical Aspects to the Finnish Credit Cycle.** 1996. 63 s. ISBN 951-686-500-3. (TU)
- 9/96 Vesa Vihriälä **Bank Capital, Capital Regulation and Lending.** 1996. 52 s. ISBN 951-686-501-1. (TU)
- 10/96 Vesa Vihriälä **Credit Growth and Moral Hazard. An Empirical Study of the Causes of Credit Expansion by the Finnish Local Banks in 1986–1990.** 1996. 53 s. ISBN 951-686-502-X. (TU)
- 11/96 Vesa Vihriälä **Credit Crunch or Collateral Squeeze? An Empirical Analysis of Credit Supply of the Finnish Local Banks in 1990–1992.** 1996. 50 s. ISBN 951-686-503-8. (TU)
- 12/96 Peter Redward **Structural Reform in New Zealand: A Review.** 1996. 35 s. ISBN 951-686-504-6. (KT)
- 13/96 Kaare Guttorm Andersen – Karlo Kauko **A Cross-Country Study of Market-Based Housing Finance.** 1996. 45 s. ISBN 951-686-505-4. (RM)
- 14/96 Kristina Rantalainen **Valtion luotonotto ja velkapaperimarkkinat Italiassa.** 1996. 29 s. ISBN 951-686-506-2. (RM)
- 15/96 Tuomas Saarenheimo **Monetary Policy for Smoothing Real Fluctuations? – Assessing Finnish Monetary Autonomy.** 1996. 36 s. ISBN 951-686-508-9. (KT)
- 16/96 Mikko Ayub **Eläkerahoitus ja talouskasvu. Taloutta kohtaavien sokkien vaikutus kasvuun ja hyvinvointiin osittain rahastoivassa eläkejärjestelmässä.** 1996. 72 s. ISBN 951-686-509-7. (TU)
- 17/96 Veikko Saarinen **Maksujärjestelmät ja -välineet Suomessa.** 1996. 34 s. ISBN 951-686-511-9. (RM)

- 18/96 Antti Ripatti **Stability of the Demand for M1 and Harmonized M3 in Finland.** 1996. 31 s. ISBN 951-686-513-5. (TU)
- 19/96 Juha Seppälä – Petri Viertiö **The Structure of Interest Rates: Estimation and Interpretation.** 1996. 55 s. ISBN 951-686-514-3. (MO)
- 20/96 Jukka Ahonen **Suomen Pankki ja tiedotusvälineet – virkamiesten ja taloustoimittajien vuorovaikutus.** 1996. 51 s. ISBN 951-686-515-1. (TIE)
- 21/96 Matti Ahokas – Harri Kuussaari – Kimmo Virolainen **Johdannaismarkkinat. Maailmanlaajuinen keskuspankkikysely.** 1996. 43 s. ISBN 951-686-516-X. (RM)
- 22/96 Peter Redward – Tuomas Saarenheimo **From Policy Rate to Market Rates: An Empirical Analysis of Finnish Monetary Transmission.** 1996. 29 s. ISBN 951-686-518-6. (KT)
- 23/96 Juhana Hukkinen – Matti Virén **Assessing the Forecasting Performance of a Macroeconomic Model.** 1996. 22 s. ISBN 951-686-519-4. (KT)
- 24/96 Pertti Pylkkönen **Suomalaisten vakuutusyhtiöiden sijoitustoiminta.** 1996. 54 s. ISBN 951-686-520-8. (TU)
- 25/96 Panu Poutvaara **Pörssikurssien kehitys Suomessa 1896–1929: Uudet indeksisarjat ja niiden tulkinta.** 1996. 53 s. ISBN 951-686-521-6. (TU)
- 26/96 Uwe Ketelsen – Mika Kortelainen **The Pass-Through of Exchange Rate Changes to Import Prices.** 1996. 29 s. ISBN 951-686-525-9. (KT)
- 27/96 Liisa Halme **Pankkisäätelyn teoria ja normit. Oikeudellinen näkökulma.** 1996. 147 s. ISBN 951-686-535-6. (TU)
- 28/96 Anne Brunila **Fiscal Policy and Private Consumption – Saving Decisions: Evidence from Finland.** 1996. 43 s. ISBN 951-686-536-4. (TU)
- 29/96 Timo Tyrväinen **Who's Driving Wages in Finland? Or Is Anyone?** 1996. 21 s. ISBN 951-686-538-0. (KT)
- 30/96 Pentti Forsman – Tuomas Saarenheimo – Marko Terviö **Markups and Measurement Errors in Six EU Countries.** 1996. 26 s. ISBN 951-686-539-9. (KT)
- 31/96 Jaakko Autio **Rahan tarjonta Suomessa 1868–1980.** 1996. 100 s. ISBN 951-686-540-2. (TU)